

MATEMATİK ÇKS

Bağıntı - Fonksiyon

CELAL AYDIN
YAYINLARI

BAĞINTI

SIRALI İKİLİ

Herhangi iki a ve b elemanının (a, b) biçiminde yazılışına sıralı ikili veya kısaca ikili denir ve sıra önemlidir. a ya birinci bileşen, b ye ikinci bileşen denir. Sıra önemli olduğundan

$a \neq b$ için; $(a, b) \neq (b, a)$ dir.

SIRALI İKİLİLERİN EŞİTLİĞİ

$(x, y) = (a, b) \Leftrightarrow (x = a) \text{ ve } (y = b)$ dir.

ÖRNEK SORU

$(2x + y, 7) = (8, 3x - y)$ olduğuna göre, (x, y) çarpımının değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 6 E) 8

Çözüm

$$(2x + y, 7) = (8, 3x - y)$$

$$2x + y = 8$$

$$\begin{array}{r} + \\ 3x - y = 7 \\ \hline \end{array}$$

$$5x = 15 \Rightarrow x = 3 \text{ ve}$$

$$3x - y = 7 \Rightarrow 3 \cdot 3 - y = 7 \Rightarrow y = 2 \text{ olur.}$$

Buradan;

$x \cdot y = 3 \cdot 2 = 6$ olarak bulunur.

Yanıt D

- (a, b, c) sıralı üçlü,
- (a, b, c, d) sıralı dörtlü,

⋮

(a_1, a_2, \dots, a_n) sıralı n-li denir.

ÖRNEK SORU

$$(2^{x+y}, 0, \sqrt{z+4}) = (32, |2y-4|, 3)$$

olduğuna göre, $(x^2+y^2-z^2)$ ifadesinin değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) -12 B) -10 C) -8 D) -4 E) -2

Çözüm

$$(2^{x+y}, 0, \sqrt{z+4}) = (32, |2y-4|, 3) \Rightarrow$$

$$2^{x+y} = 32 \Rightarrow 2^{x+y} = 2^5 \Rightarrow x+y = 5$$

$$|2y-4| = 0 \Rightarrow 2y-4 = 0 \Rightarrow y = 2 \Rightarrow x = 3$$

$$\sqrt{z+4} = 3 \Rightarrow z+4 = 9 \Rightarrow z = 5$$

$$x^2 + y^2 - z^2 = 3^2 + 2^2 - 5^2 = -12 \text{ bulunur.}$$

Yanıt A

KARTEZYEN ÇARPIM

A ve B boş kümeden farklı iki kümeye olmak üzere, birinci bileşeni A kümelerinden, ikinci bileşeni B kümelerinden alınarak oluşturulan tüm ikililerin kümeseine A ile B kümelerinin kartezyen çarpımı denir ve $A \times B$ şeklinde gösterilir.

$$A \times B = \{(x, y) : x \in A \text{ ve } y \in B\} \text{ dir.}$$

Bu tanımına göre;

$$A \times A = A^2 = \{(x, y) : x \in A \text{ ve } y \in A\} \text{ dir.}$$

A^2 kümeseine A'nın kartezyen karesi denir.

Örnek

$A = \{a, b, c, d\}$ ve $B = \{\alpha, \theta\}$ kümeleri veriliyor.

Buna göre, $A \times B$ ve $B \times A$ kümelerini bulunuz.

Çözüm

$$A \times B = \{(x, y) : x \in A \text{ ve } y \in B\}$$

$$\Rightarrow A \times B = \{(a, \alpha), (a, \theta), (b, \alpha), (b, \theta), (c, \alpha), (c, \theta), (d, \alpha), (d, \theta)\}$$

$$B \times A = \{(x, y) : x \in B \text{ ve } y \in A\}$$

$$\Rightarrow B \times A = \{(\alpha, a), (\alpha, b), (\alpha, c), (\alpha, d), (\theta, a), (\theta, b), (\theta, c), (\theta, d)\}$$

olarak bulunur.

Buradan $A \times B \neq B \times A$ olduğu kolayca görülebilir.

- $A \times A$ kümescinin $x \in A$ olmak üzere, (x, x) biçimindeki elemanların kümeseine $A \times A$ nın köşegeni denir. (x, x) biçimindeki elemanlara köşegen elemanları denir.

▲ Not: $s(A) = m$ ve $s(B) = n$ olmak üzere;

$$s(A \times B) = s(A) \cdot s(B) = m \cdot n = s(B \times A) \text{ dir.}$$

ÖRNEK SORU

$A = \{a, b, c, d\}$ ve $B = \{1, 2\}$ kümeleri veriliyor. Buna göre, $A \times B$ kümelerinin 5 elemanlı alt kümelerinin kaç tanesinde (a, 2) ve (d, 1) eleman olarak bulunur?

- A) 24 B) 22 C) 20 D) 18 E) 16

Çözüm

$A \times B = \{(a, 1), (a, 2), (b, 1), (b, 2), (c, 1), (c, 2), (d, 1), (d, 2)\}$ dir.

$A \times B$ nin 5 elemanlı alt kümelerinde (a, 2) ve (d, 1) eleman olarak bulunacağından kalan 3 eleman,

$\{(a, 1), (b, 1), (b, 2), (c, 1), (c, 2), (d, 2)\}$ kümelerinden seçilmiştir.

$$\text{Dolayısıyla; } \binom{6}{3} = \frac{6 \cdot 5 \cdot 4}{3!} = 20 \text{ tane dir.}$$

Yanıt C

KARTEZYEN ÇARPININ ÖZELLİKLERİ

1. A ve B kümeleri için $A \neq B$ ise $A \times B \neq B \times A$ dir.
(Değişme özelliği yoktur.)
2. $(A \times B) \times C = A \times (B \times C)$ (Birleşme özelliği vardır.)
3. $A \times A = A^2$
 $A \times A \times A = A^3$
⋮

$$\underbrace{AxAx \dots \dots xA}_{n \text{ tane}} = A^n$$

4. $A \times \emptyset = \emptyset \times A = \emptyset$
5. $A \times B = \emptyset \Rightarrow A = \emptyset$ veya $B = \emptyset$ dir.
6. $A \times (B \cup C) = (A \times B) \cup (A \times C)$
 $A \times (B \cap C) = (A \times B) \cap (A \times C)$
 $(B \cup C) \times A = (B \times A) \cup (C \times A)$
 $(B \cap C) \times A = (B \times A) \cap (C \times A)$
7. $A \times (B - C) = (A \times B) - (A \times C)$
8. $A \subset B \Rightarrow (A \times C) \subset (B \times C)$
9. $A \subset B \quad C \subset D \Rightarrow (A \times C) \subset (B \times D)$

ÖRNEK SORU

$A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesi veriliyor. A^2 kümelerinin 6 elemanlı alt kümelerinin kaç tanesinde köşegen elemanlarının tümü bulunur?

- A) 48 B) 52 C) 54 D) 64 E) 66

Çözüm

$$A^2 = A \times A \text{ dir. } s(A \times A) = 4 \cdot 4 = 16$$

Köşegen elemanları $\{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4)\}$ olduğuna göre, bu dört eleman sabit bulunacak, geriye kalan $16 - 4 = 12$ elemandan iki eleman seçilecektir.

$$\text{Ohalde, } \binom{12}{2} = \frac{12 \cdot 11}{2} = 66 \text{ bulunur.}$$

Yanıt E

ÖRNEK SORU

A, B ve C kümeleri için;

$$A \times B = \{(m, 1), (m, 2), (m, 3), (n, 1), (n, 2), (n, 3)\}$$

$$B \times C = \{(1, \star), (1, m), (1, n), (2, \star), (2, m), (2, n), (3, \star), (3, m), (3, n)\}$$

kümeleri veriliyor.

Buna göre, $B \times (A \cap C)$ kümelerinin kaç tane alt kumesi vardır?

- A) 16 B) 32 C) 64 D) 128 E) 256

Çözüm

$$A \times B = \{(m, 1), (m, 2), (m, 3), (n, 1), (n, 2), (n, 3)\}$$

$\Rightarrow A = \{m, n\}$ ve $B = \{1, 2, 3\}$ dir.

$$B \times C = \{(1, \star), (1, m), (1, n), (2, \star), (2, m), (2, n), (3, \star), (3, m), (3, n)\}$$

$\Rightarrow C = \{\star, m, n\}$ olarak bulunur.

Buradan $A \cap C = \{m, n\}$ dir.

$$s(B) = 3 \text{ ve } s(A \cap C) = 2 \text{ olduğundan}$$

$$s(B \times (A \cap C)) = s(B) \cdot s(A \cap C)$$

$$= 3 \cdot 2 = 6 \text{ olur.}$$

Alt kume sayısı: $2^6 = 64$ tür.

Yanıt C

ÖRNEK SORU

$$A = \{m, n, p\} \text{ ve } B \cup C = \{2, 3, 5, 7\} \text{ kümeleri veriliyor.}$$

Buna göre, aşağıdaki elemanlardan hangisi,

$(A \times B) \cup (A \times C)$ kümelerinin bir elemanı değildir?

- A) (n, 3) B) (m, 7) C) (p, 2) D) (7, n) E) (n, 5)

Çözüm

$(A \times B) \cup (A \times C) = Ax(B \cup C)$ dir. Buradan;

$$Ax(B \cup C) = \{(m, 2), (m, 3), (m, 5), (m, 7), (n, 2), (n, 3), (n, 5), (n, 7), (p, 2), (p, 3), (p, 5), (p, 7)\}$$

D seçenekindeki (7, n) elemanı $Ax(B \cup C)$ kümelerinin elemanı değildir.

Yanıt D

ÖRNEK SORU

$$A = \{x : -2 \leq x < 1 \text{ ve } x \in \mathbb{Z}\}$$

$$B = \{x : x^2 < 17 \text{ ve } x \in \mathbb{N}\}$$

$$C = \{x : |x+1| < 3 \text{ ve } x \in \mathbb{Z}\}$$

kümeleri veriliyor.

Buna göre, $(B \times C) - (B \times A)$ kümelerinin kaç tane özalt kumesi vardır?

- A) 1023 B) 511 C) 255 D) 127 E) 63

Çözüm

$$A = \{x \mid -2 \leq x < 1 \text{ ve } x \in \mathbb{Z}\} = \{-2, -1, 0\}$$

$$B = \{x \mid x^2 < 17 \text{ ve } x \in \mathbb{N}\} = \{0, 1, 2, 3, 4\}$$

$$|x+1| < 3 \Rightarrow -3 < x+1 < 3 \Rightarrow -4 < x < 2$$

$$C = \{x : |x+1| < 3 \text{ ve } x \in \mathbb{Z}\} = \{x : -4 < x < 2 \text{ ve } x \in \mathbb{Z}\} = \{-3, -2, -1, 0, 1\} \text{ dir.}$$

$(B \times C) - (B \times A) = B \times (C - A)$ dir.

$C - A = \{-3, 1\}$ dir.

$s(B) = 5$ ve $s(C - A) = 2$ olduğundan,

$$s(B \times (C - A)) = s(B) \cdot s(C - A)$$

$$= 5 \cdot 2 = 10 \text{ olur.}$$

Özalt küme sayısı; $2^{10} - 1 = 1023$ bulunur.

Yanıt A

Çözüm

$$s(A \times B) = 7 \Rightarrow s(A) \cdot s(B) = 7$$

$$s(A \times C) = 8 \Rightarrow s(A) \cdot s(C) = 8 \text{ dir.}$$

A, B ve C kümelerinin eleman sayıları doğal sayıdır.

$$s(A) \cdot s(B) = 7 \Rightarrow s(A) = 1 \text{ için } s(B) = 7 \text{ veya}$$

$s(A) = 7$ için $s(B) = 1$ olabilir.

$$s(A) = 7 \text{ için } s(A) \cdot s(C) = 8 \Rightarrow 7 \cdot s(C) = 8 \Rightarrow s(C) = \frac{8}{7} \notin \mathbb{N} \text{ olduğundan;}$$

$s(A) = 1$ olmalıdır. Buradan,

$$s(A) \cdot s(C) = 8 \Rightarrow 1 \cdot s(C) = 8 \Rightarrow s(C) = 8 \text{ olmalıdır.}$$

$$s(A \times B \times C) = s(A) \cdot s(B) \cdot s(C)$$

$$= 1 \cdot 7 \cdot 8 = 56 \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt E

ÖRNEK SORU

A, B ve C kümeleri için $B \subset C$ dir.

$$A \times B = \{(x, 1), (y, 1), (z, 1), (x, 2), (y, 2), (z, 2), (x, 3), (y, 3), (z, 3)\} \text{ ve}$$

$C - B = \{\star, \square, O\}$ olduğuna göre, $B \times C$ kümelerinin eleman sayısı en çok kaçtır?

- A) 9 B) 12 C) 15 D) 18 E) 21

Çözüm

$$A \times B = \{(x, 1), (y, 1), (z, 1), (x, 2), (y, 2), (z, 2), (x, 3), (y, 3), (z, 3)\}$$

$\Rightarrow A = \{x, y, z\}$ ve $B = \{1, 2, 3\}$ dür.

$B \subset C$ olduğundan $s(B \setminus C) = 1$ olarak seçilirse C kümelerinin eleman sayısı en fazla 5 olur.

O halde; $s(B \times C) = s(B) \cdot s(C)$

$$= 3 \cdot 5 = 15 \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt C

ÖRNEK SORU

A, B ve C kümeleri için;

$s(A \times B) = 7$ ve $s(A \times C) = 8$ olduğuna göre,

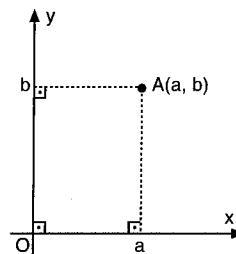
$A \times B \times C$ kümelerinin eleman sayısı kaçtır?

- A) 28 B) 35 C) 42 D) 49 E) 56

ANALİTİK DÜZLEM (ÖKLİD ÇATISI)

$R \times R$ kümelerinin şema ile gösterilmesiyle oluşan sisteme dik koordinat sistemi (öklid çatısı), bulunduğu düzleme de analitik düzlem denir.

(a, b) ikilisine A noktasının dik koordinatları veya kartezyen koordinatları denir.

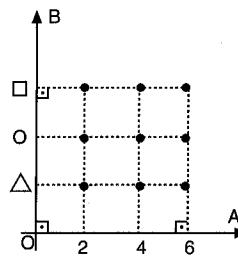
Tanım: A ve B kümeleri verilsin. Birinci elemanı A kümelerinden, ikinci elemanı B kümelerinden seçilerek oluşturulan bütün sıralı ikililerin belirttiği noktalar kümelerini analitik düzlemede göstermeye $A \times B$ nin grafiği denir.

Örnek

$A = \{2, 4, 6\}$ ve $B = \{\Delta, O, \square\}$ kümeleri veriliyor. **Buna göre, $A \times B$ nin grafiğini çiziniz.**

Çözüm

$$A \times B = \{(2, \Delta), (2, O), (2, \square), (4, \Delta), (4, O), (4, \square), (6, \Delta), (6, O), (6, \square)\}$$

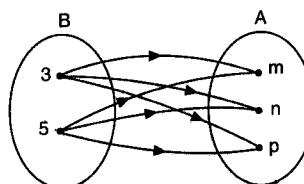

Örnek

$A = \{m, n, p\}$ ve $B = \{3, 5\}$ kümeleri veriliyor. $B \times A$ kümesini okla eşleyerek şema ile gösteriniz.

Çözüm

$B \times A = \{(3, m), (3, n), (3, p), (5, m), (5, n), (5, p)\}$ dir.

Çözüm

$$A \times B = \{(2, m), (4, m), (2, n), (4, n), (2, p), (4, p)\}$$

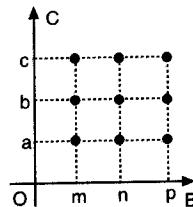
$\Rightarrow A = \{2, 4\}$ ve $B = \{m, n, p\}$ dir.

$$A \times C = \{(2, a), (4, a), (2, b), (4, b), (2, c), (4, c)\}$$

$\Rightarrow C = \{a, b, c\}$ dir.

$$B \times C = \{(m, a), (m, b), (m, c), (n, a), (n, b), (n, c), (p, a), (p, b), (p, c)\}$$

Kartezyen kümesinin grafiği

şeklindedir.

Yanıt D

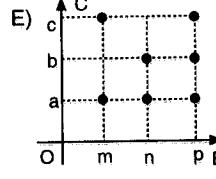
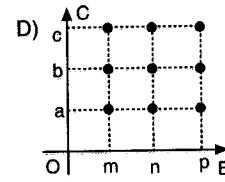
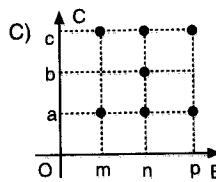
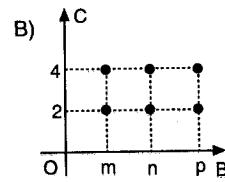
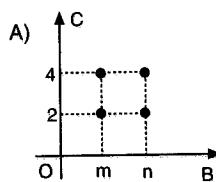
ÖRNEK SORU

$$A \times B = \{(2, m), (4, m), (2, n), (4, n), (2, p), (4, p)\} \text{ ve}$$

$$A \times C = \{(2, a), (4, a), (2, b), (4, b), (2, c), (4, c)\}$$

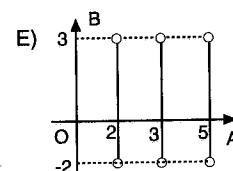
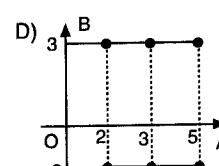
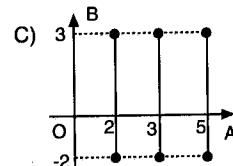
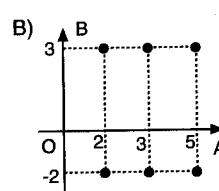
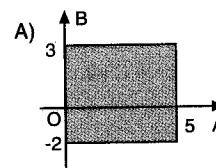
kümeleri veriliyor.

Buna göre, $B \times C$ kümesinin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

ÖRNEK SORU

$$A = \{2, 3, 5\} \text{ ve } B = [-2, 3] \text{ kümeleri veriliyor.}$$

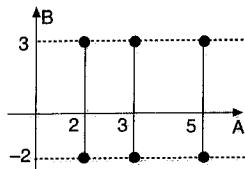
Buna göre, $A \times B$ kartezyen kümesinin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm

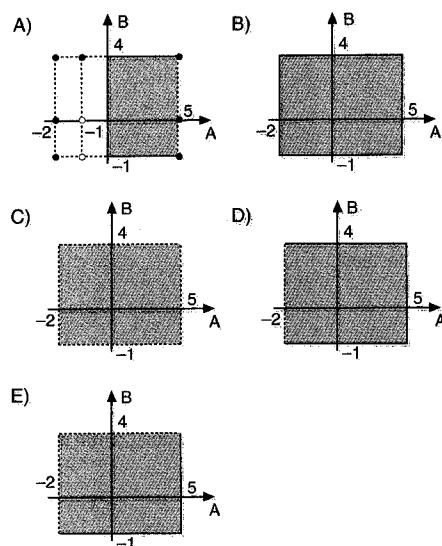
$$A = \{2, 3, 5\} \text{ ve } B = [-2, 3]$$

Yatay eksende apsisi 2, 3, ve 5 olan noktalardan geçecek şekilde düşey eksene paraleller çizilir. Düşey eksende ordinatı -2 ve 3 arasındaki gerçek sayılar olan noktalardan yatay eksene paraleller çizilir. Çizilen paralellerin kesim noktalarının kümesi $A \times B$ kümesinin grafiğini verir.

Yanıt C**ÖRNEK SORU**

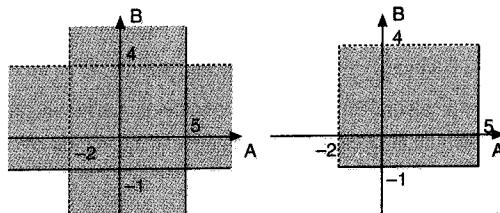
$$A = (-2, 5) \text{ ve } B = [-1, 4] \text{ kümeleri veriliyor.}$$

Buna göre, $A \times B$ kümesinin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm

Yatay eksende apsisi -2 (hariç) ile 5 (dahil) arasındaki gerçek sayılar olan noktalardan düşey eksene paraleller çizilir. Düşey eksende ordinatı -1 (dahil) ile 4 (hariç) arasındaki gerçek sayılar olan noktalardan yatay eksene paraleller çizilir. Bu paralellerin kesim noktaların kümesi $A \times B$ kümesinin grafiğidir.

Yanıt E**ÖRNEK SORU**

$$A = \{x : -4 \leq x \leq -1 \text{ ve } x \in \mathbb{R}\} \text{ ve}$$

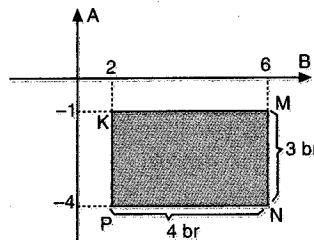
$$B = \{x : 2 \leq x \leq 6 \text{ ve } x \in \mathbb{R}\} \text{ kümeleri veriliyor.}$$

Buna göre, $B \times A$ kümesinin elemanlarının kartezyen düzlemede oluşturduğu düzlemsel bölgenin alanı kaç birimkaredir?

- A) 12 B) 15 C) 16 D) 18 E) 20

Çözüm

$B \times A$ kartezyen kümesinin grafiği;

Şekildeki gibidir. $B \times A$ kümesinin elemanları grafikte görüldüğü gibi KMNP dikdörtgenini oluşturmaktadır. O halde,

$$\text{Alan(KMNP)} = 3 \cdot 4 = 12 \text{ br}^2 \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt A

BAĞINTI

A ve B boş olmayan iki kume olsun. A x B kartezyen kume-sinin alt kumelerinden herbirine A dan B ye bir bağıntı denir.

AxB kumesinin alt kumelerine de A dan A ya bir ikili bağıntı veya kısaca A da bir bağıntı denir.

A dan B ye bir bağıntı β olsun.

$\beta = \{(x,y) : x \in A \text{ ve } y \in B \text{ olup } (x,y) \in AxB\}$ dir.

$\beta : A \rightarrow B$ veya $\beta \subset (AxB)$ biçiminde gösterilir.

$(x, y) \in \beta$ olsun. Bu durum $y \in x$ şeklinde yazılır ve "y elemanı β bağıntısı ile x elemanına eşlenmiştir" biçiminde okunur.

ÖRNEK SORU

$A = \{a, b, c\}$ ve $B = \{x, y, z\}$ kümeleri veriliyor. Aşağıdakilerden hangisi veya hangileri B den A ya bir bağıntıdır?

- I. $\beta_1 = \emptyset$
 - II. $\beta_2 = \{(x, a), (x, b), (y, c), (z, c), (z, b)\}$
 - III. $\beta_3 = \{(x, b), (x, c), (c, z)\}$
 - IV. $\beta_4 = \{(z, a), (x, x), (y, b)\}$
 - V. $\beta_5 = \{(z, c)\}$
- A) II – IV B) I – II C) I – II – IV
D) II E) I – II – V

Çözüm

$BxA = \{(x, a), (x, b), (x, c), (y, a), (y, b), (y, c), (z, a), (z, b), (z, c)\}$ dir.

- I. $\beta_1 = \emptyset$ ve \emptyset her kumenin alt kumesi olduğundan, $\beta_1 \subset BxA$ ve β_1 , B den A ya bir bağıntıdır.
 - II. $\beta_2 \subset BxA$ olduğundan β_2 , B den A ya bir bağıntıdır.
 - III. $(c, z) \notin BxA$ olduğundan $\beta_3 \not\subset BxA$ dır. Dolayısıyla β_3 , B den A ya bir bağıntı değildir.
 - IV. $(x, x) \notin BxA$ olduğundan $\beta_4 \not\subset BxA$ dır. Dolayısıyla β_4 , B den A ya bir bağıntı değildir.
 - V. $\beta_5 \subset BxA$ olduğundan β_5 , B den A ya bir bağıntıdır.
- O halde; β_1 , β_2 ve β_5 , B den A ya birer bağıntıdır.

Yanıt E

Örnek

$A = \{4, 8, 9, 15\}$ ve $B = \{2, 3\}$ kümeleri veriliyor.

$\beta = \{(x, y) : x \in A, y \in B; \text{ ve } y \mid x \text{ tam böler}\}$

kumesinin A dan B ye bir bağıntı olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

$\beta = \{(x, y) : x \in A, y \in B \text{ ve } y \mid x\}$

$\Rightarrow \beta = \{(4, 2), (8, 2), (9, 3), (15, 3)\}$ dür.

$AxB = \{(4, 2), (4, 3), (8, 2), (8, 3), (9, 2), (9, 3), (15, 2), (15, 3)\}$ dür.

Dolayısıyla $\beta \subset AxB$ olduğundan β , A dan B ye bir bağıntıdır.

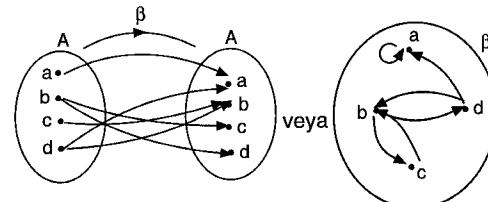
Örnek

$A = \{a, b, c, d\}$ kumesinde tanımlı;

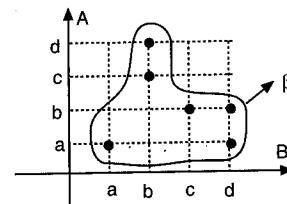
$\beta = \{(a, a), (b, c), (b, d), (c, b), (d, a), (d, b)\}$ bağıntısının şemasını ve grafiğini çiziniz.

Çözüm

$\beta = \{(a, a), (b, c), (b, d), (c, b), (d, a), (d, b)\}$ bağıntısının şeması,

birimindedir. Grafiği ise;

şeklindedir.

BAĞINTI SAYISI

$s(A) = m$, $s(B) = n$ olmak üzere,

A dan B ye tanımlanabilecek bağıntıların sayısı,

$2^{s(AxB)} = 2^{m \cdot n}$ taneidir.

ÖRNEK SORU

A ve B herhangi iki kume olsun. $s(A) = 4$ ve A dan B ye tanımlanan bağıntı sayısı 256 olduğuna göre, B nin eleman sayısı kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 8

Çözüm

A dan B ye 256 tane bağıntı tanımlandığına göre,

$$2^{s(AxB)} = 256 \Rightarrow 2^{s(A)s(B)} = 2^8$$

$$\Rightarrow 4 \cdot s(B) = 8$$

$$\Rightarrow s(B) = 2 \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt B

ÖRNEK SORU

$A = \{b, u, m\}$ kumesinde tanımlanabilecek bağıntıların kaç tanesinde (u, m) ve (b, m) elemanlarından en az biri bulunur?

- A) 128 B) 244 C) 284 D) 324 E) 384

Çözüm

$A \times A = \{(b, b), (b, u), (b, m), (u, b), (u, u), (u, m), (m, b), (m, u), (m, m)\}$ dir.

Bağıntı sayısı $2^{s(A \times A)} = 2^9 = 512$ dir.

(u, m) ve (b, m) elemanlarının bulunmadığı bağıntı sayısı, $\{(b, b), (b, u), (u, b), (u, u), (m, b), (m, u), (m, m)\}$ kümelerinin alt kümelerinin sayısı kadardır. Bu da $2^7 = 128$ tanedir. (u, m) ve (b, m) elemanlarından en az birinin bulunduğu bağıntı sayısı;

$$512 - 128 = 384 \text{ tanedir.}$$

Yanıt E

ÖRNEK SORU

A kümesinden B kümesine iki elemanlı 91 tane bağıntı tanımlandığına göre, $s(A)$ kaç farklı değer alabilir?

- A) 1 B) 2 C) 4 D) 5 E) 6

Çözüm

A dan B ye tanımlı iki elemanlı bağıntı sayısı, $s(A \times B) = n$ dersenk

$$\binom{n}{2} = 91 \text{ olarak verilmiştir. } \frac{n(n-1)}{2} = 91 \Rightarrow n = 14 \text{ bulunur.}$$

$$s(A \times B) = s(A) \cdot s(B) = 14$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 14 \quad 1 \\ 1 \quad 14 \\ 7 \quad 2 \\ 2 \quad 7 \end{array} \right.$$

4 farklı değer alabilir.

Yanıt C

BAĞINTİNIN TERSİ

A ve B boş olmayan iki kume ve β , A dan B ye bir bağıntı olsun.

$\beta = \{(x, y) : (x, y) \in A \times B\}$ bağıntısının tersi

$\beta^{-1} = \{(y, x) : (x, y) \in \beta\}$ dir.

• $\beta \subset A \times B \Leftrightarrow \beta^{-1} \subset B \times A$ dir.

• $(\beta^{-1})^{-1} = \beta$

• β ve β^{-1} bağıntılarının grafikleri $y = x$ doğrusuna göre simetrikler.

Örnek

A = {1, 2, 3, 4} kümelerinde tanımlı

$\beta = \{(1, 1), (1, 3), (2, 1), (4, 4)\}$ bağıntısı verilmiştir. β^{-1} bağıntısını bulunuz.

Çözüm

$\beta = \{(1, 1), (1, 3), (2, 1), (4, 4)\}$

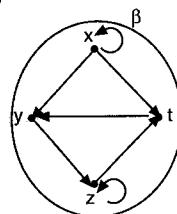
$\beta^{-1} = \{(y, x) : (x, y) \in \beta\}$ olduğundan

$\beta^{-1} = \{(1, 1), (3, 1), (1, 2), (4, 4)\}$ olur.

Örnek

A = {x, y, z, t} kümelerinde tanımlı β bağıntısının şeması verilmiştir.

Buna göre, β bağıntısının tersini bularak β^{-1} in grafiğini çiziniz.

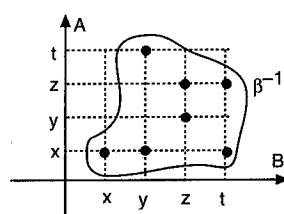
Çözüm

β bağıntısı liste yöntemiyle yazılrsa;

$\beta = \{(x, x), (x, y), (x, t), (y, z), (z, t), (z, z), (t, y), (t, t)\}$ biçimindedir. Buradan,

$\beta^{-1} = \{(x, x), (y, x), (t, x), (z, y), (t, z), (z, z), (y, t)\}$ olarak β nin tersi bulunur.

Grafiği ise,

biçimindedir.

Örnek

A = {1, 2, 3, 4, 5, 6} kümelerinde tanımlı,

$\beta = \{(x, y) : 3x + y = 18, x \in A \text{ ve } y \in A\}$ bağıntısının tersini bulunuz.

Çözüm

$\beta = \{(x, y) | 3x + y = 18, x \in A \text{ ve } y \in A\}$

$$x = 4 \text{ için } 3 \cdot 4 + y = 18 \Rightarrow y = 6 \Rightarrow (x, y) = (4, 6)$$

$$x = 5 \text{ için } 3 \cdot 5 + y = 18 \Rightarrow y = 3 \Rightarrow (x, y) = (5, 3)$$

ve $\beta = \{(4, 6), (5, 3)\} \Rightarrow$

$\beta^{-1} = \{(3, 5), (6, 4)\}$ olarak bulunur.

Ayrıca;

$\beta = \{(x, y) : 3x + y = 18, x \in A \text{ ve } y \in A\}$ bağıntısının tersi;

$\beta^{-1} = \{(x, y) : 3y + x = 18, x \in A \text{ ve } y \in A\}$ olduğu düşünülerek de β^{-1} in elemanları bulunabilir.

BAĞINTININ ÖZELLİKLERİ

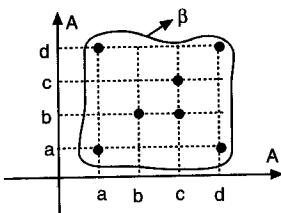
YANSIMA ÖZELLİĞİ

β , A kümesinde tanımlı bir bağıntı olsun.

$\forall x \in A$ için $(x, x) \in \beta$ ise β bağıntısının yansımama özelliği vardır. (β bağıntısı yansiyandır.)

Örnek

$A = \{a, b, c, d\}$ kümesinde β bağıntısının grafiği aşağıdaki gibidir. Buna göre, β bağıntısının yansımama özelliği var mıdır?

Çözüm

β bağıntısı liste yöntemiyle;

$\beta = \{(a, a), (a, d), (b, b), (c, b), (c, c), (d, a), (d, d)\}$ olarak yazılır.

A kümesinin bütün elemanları için, (a, a) , (b, b) , (c, c) ve (d, d) elemanları β bağıntısının elemanı olduğundan β bağıntısının yansımama özelliği vardır.

Örnek

Doğal sayılar kümesinde tanımlı

$\beta = \{(x, y) : x \leq y\}$ bağıntısının yansımama özelliği var mıdır?

Çözüm

Yansımama özelliğinin olması için

$\forall x \in \mathbb{N}$ için $(x, x) \in \beta$, olmalıdır.

$\forall x \in \mathbb{N}$ için $x \leq x$ olacağinden

$(x, x) \in \beta$ olur. Dolayısıyla β bağıntısı yansiyandır.

Yansıyan Bağıntı Sayısı

$s(A) = n$ olmak üzere A kümesinde tanımlı yansıyan bağıntı sayısı 2^{n^2-n} tanedir.

Örnek

$s(A) = 4$ veriliyor. A kümesinde tanımlı;

a) Kaç tane yansıyan bağıntı vardır?

b) 7 elemanlı kaç tane yansıyan bağıntı vardır?

Çözüm

a) Yansıyan bağıntı sayısı = 2^{4^2-4}
= 2^{12} dir.

b) $s(A \times A) = s(A) \cdot s(A) = 4 \cdot 4 = 16$ tane
16 - 4 = 12 eleman kalır.

yansımama özelliği olması için aynı bileşenlerin bulunduğu iki-lerin dördü olmak zorundadır. Geriye kalan üç eleman 12 elemanın içinden seçilecektir.

$$\binom{12}{3} = \frac{12 \cdot 11 \cdot 10}{3 \cdot 2 \cdot 1} = 220 \text{ dir.}$$

SİMETRİ ÖZELLİĞİ

β , A kümesinde tanımlı bir bağıntı olsun.

$\forall (x, y) \in \beta$ için $(y, x) \in \beta$ ise β bağıntısının simetri özelliği vardır ya da β bağıntısı simetrikdir denir.

Simetrik bir bağıntının grafiği köşegene göre simetrikdir.

ÖRNEK SORU

$A = \{\varphi, i, l, e, k\}$ kümesinde tanımlanan aşağıdaki bağıntılardan hangileri simetrik bir bağıntıdır?

I. $\beta_1 = \{(\varphi, \varphi)\}$

II. $\beta_2 = \{(\varphi, i), (\varphi, l), (k, k), (\varphi, e), (l, l)\}$

III. $\beta_3 = \{(k, l), (e, e), (l, k), (\varphi, i), (i, \varphi)\}$

IV. $\beta_4 = \{(\varphi, \varphi), (l, l), (e, k), (i, i), (k, e)\}$

A) I - II

B) II - III

C) II - IV

D) I - III

E) I - III - IV

Çözüm

I. $\beta_1 = \{(\varphi, \varphi)\}$

$(\varphi, \varphi) \in \beta_1 \Rightarrow (\varphi, \varphi)^{-1} = (\varphi, \varphi) \in \beta_1$ olduğundan β_1 simetrikdir.

II. $(\varphi, l) \in \beta_2 \Rightarrow (\varphi, l)^{-1} = (l, \varphi) \notin \beta_2$ olduğundan

β_2 simetrik değildir.

III. $(k, l) \in \beta_3 \Rightarrow (k, l)^{-1} = (l, k) \in \beta_3$

$(e, e) \in \beta_3 \Rightarrow (e, e)^{-1} = (e, e) \in \beta_3$

$(\varphi, i) \in \beta_3 \Rightarrow (\varphi, i)^{-1} = (i, \varphi) \in \beta_3$ olduğundan β_3 bağıntısı simetrikdir.

IV. $(i, l) \in \beta_4 \Rightarrow (i, l)^{-1} = (l, i) \notin \beta_4$ olduğundan β_4 bağıntısı simetrik değildir.

Sonuç olarak β_1 ve β_3 bağıntıları simetrikdir.

Yanıt D

ÖRNEK SORU

Tam sayılar kümesinde verilen bağıntılardan hangisi veya hangileri simetiktir?

- I. $\beta_1 = \{(x,y) : 2x + 3y = 11, x, y \in \mathbb{Z}\}$
 - II. $\beta_2 = \{(x,y) : x^2 + y^2 = 5, x, y \in \mathbb{Z}\}$
 - III. $\beta_3 = \{(x,y) : x^2 - y^2 = 8, x, y \in \mathbb{Z}\}$
 - IV. $\beta_4 = \{(x,y) : x^{13} = y^{13}, x, y \in \mathbb{Z}\}$
- A) I B) II – III C) I – IV
 D) II – III – IV E) II – IV

Çözüm

Verilen bağıntılarda x yerine y, y yerine x yazıldığında verilen ifadede değişme olmuyor ise bağıntı simetiktir.

- I. $2x + 3y = 11 \dots \dots (1)$
 $2y + 3x = 11 \dots \dots (2)$ } (1) ve (2) nolu eşitlikler aynı olmadığından β_1 bağıntısı simetrik değildir.
- II. $x^2 + y^2 = 5 \dots \dots (1)$
 $y^2 + x^2 = 5 \dots \dots (2)$ } (1) ve (2) nolu eşitlikler aynı olduğundan β_2 bağıntısı simetiktir.
- III. $x^2 - y^2 = 8 \dots \dots (1)$
 $y^2 - x^2 = 8 \dots \dots (2)$ } (1) ve (2) nolu eşitlikler aynı olmadığından β_3 bağıntısı simetrik değildir.
- IV. $x^{13} = y^{13} \dots \dots (1)$
 $y^{13} = x^{13} \dots \dots (2)$ } (1) ve (2) nolu eşitlikler aynı olduğundan β_4 bağıntısı simetiktir.

Yanıt E

▲ Not: β bağıntısı simetrik $\Leftrightarrow \beta^{-1} = \beta$ dir.

Simetrik Bağıntı Sayısı

$s(A) = n$ olmak üzere, A kümesinde tanımlı simetrik bağıntı

$$\frac{n^2+n}{2}$$

$\frac{n^2+n}{2}$ tanedir.

ÖRNEK SORU

$A = \{x : |x-5| \leq 1, x \in \mathbb{N}\}$ kümesi veriliyor.

A kümesinde tanımlı bağıntılardan kaç tanesinin ters kendisine eşittir?

- A) 2^{15} B) 2^{12} C) 2^{10} D) 2^8 E) 2^6

Çözüm

Tersi kendisine eşit olan bağıntılar simetrik bağıntılardır.

$$-1 \leq x-5 \leq 1$$

$$4 \leq x \leq 6 \Rightarrow x \in \{4, 5, 6\} \Rightarrow s(A) = 3$$

Simetrik bağıntı sayısı: $2^{\frac{3^2+3}{2}} = 2^6$ tanedir.

Yanıt E

▲ Not: $s(A) = n$ olmak üzere; A kümesinde tanımlı

yansıyan ve simetrik bağıntı sayısı $2^{\frac{n^2-n}{2}}$ tanedir.

TERS SİMETRİ ÖZELLİĞİ

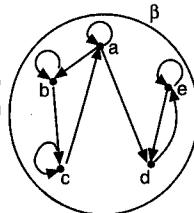
β , A kümesinde tanımlı bir bağıntı olsun.

$\forall (x,y) \in \beta$ için $(y,x) \notin \beta$ oluyorsa, β bağıntısının ters simetri özelliği vardır ya da β bağıntısı ters simetrik bağıntıdır.

- Ters simetrik bağıntının grafiğinde köşegene göre simetrik eleman yoktur.
- Köşegen elemanlarının bulunması ters simetriyi bozmaz.
- Bir bağıntı simetrik değilse ters simetrik olmak zorunda değildir.
- Elemanı olmayan veya tek elemanlı bir bağıntı ters simetiktir.

Örnek

$A = \{a, b, c, d, e\}$ kümesinde β bağıntısının şeması yanda verilmiştir.
Buna göre, β bağıntısının yansımı, simetri ve ters simetri özelliğinin olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

Şemaya göre β bağıntısının listesi;

$\beta = \{(a, a), (a, b), (a, d), (b, b), (b, c), (c, c), (c, a), (d, e), (e, e), (e, d)\}$ dir.

- $d \in A$ için $(d, d) \notin \beta$ olduğundan β bağıntısı yansımamaktadır.
- $(a, b) \in \beta$ için $(a, b)^{-1} = (b, a) \notin \beta$ olduğundan, β bağıntısı simetrik değildir.
- $(d, e) \in \beta$ için $(d, e)^{-1} = (e, d) \in \beta$ olduğundan, β bağıntısı ters simetrik değildir.

Örnek

$A = \{m, n, k, p\}$ kümesinde tanımlanan,
 $\beta = \{(m, m), (n, n), (k, k), (p, p)\}$ bağıntısı yansımama, simetri ve ters simetri özelliklerinden hangisine sahiptir?

Çözüm

$(m, m), (n, n), (k, k)$ ve $(p, p) \in \beta$ olduğundan β yansımamıştır.
 Köşegen elemanların bulunması simetri ve ters simetriyi bozmadığından β bağıntısı hem simetrik hem de ters simetrik耳tir.

Örnek

$A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ kümesinde,
 $\beta = \{(x, y) : 2x+y = 7 \text{ ve } x, y \in A\}$ bağıntısının ters simetrik bağıntı olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

$x = 1$ için, $2 \cdot 1 + y = 7 \Rightarrow y = 5 \Rightarrow (x, y) = (1, 5)$
 $x = 2$ için, $2 \cdot 2 + y = 7 \Rightarrow y = 3 \Rightarrow (x, y) = (2, 3)$
 $x = 3$ için, $2 \cdot 3 + y = 7 \Rightarrow y = 1 \Rightarrow (x, y) = (3, 1)$
 ve $\beta = \{(1, 5), (2, 3), (3, 1)\}$ olarak bulunur.
 $(1, 5) \in \beta \Rightarrow (1, 5)^{-1} = (5, 1) \notin \beta$
 $(2, 3) \in \beta \Rightarrow (2, 3)^{-1} = (3, 2) \notin \beta$
 $(3, 1) \in \beta \Rightarrow (3, 1)^{-1} = (1, 3) \notin \beta$ olduğundan β ters simetrik耳tir.

GEÇİŞME ÖZELLİĞİ

β , A kümesinde tanımlı bir bağıntı olsun.

$\forall (x, y) \in \beta$ ve $\forall (y, z) \in \beta$ için $(x, z) \in \beta$ ise β bağıntısının geçişme özelliği vardır ya da β bağıntısı geçişkendir denir.

Not:

1. Tek elemanlı bir bağıntı daima geçişkendir.
2. Bir β bağıntısında $(x, y) \in \beta$ iken y ile başlayan ikili yoksa bu durum geçişkenliği bozmaz.

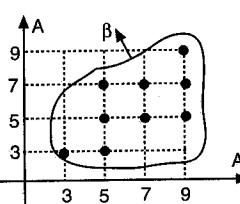
ÖRNEK SORU

$A = \{3, 5, 7, 9\}$ kümesinde tanımlı β bağıntısının grafiği yandırır.

Buna göre; β bağıntısı için aşağıdaki özelliklerden hangisi veya hangileri vardır?

- I. Yansıma
- II. Simetri
- III. Ters simetri
- IV. Geçişme

- A) I B) II – III C) I – II – IV
 D) I – III – IV E) III

Çözüm

$\beta = \{(3,3), (5,5), (7,7), (9,9)\}$
 Köşegen elemanları bulunduğundan β yansımama, simetri ve ters simetrik değil.
 $(5, 3) \in \beta \Rightarrow (5, 3)^{-1} = (3, 5) \notin \beta$ olduğundan β simetrik değil.
 $(5, 7) \in \beta \Rightarrow (5, 7)^{-1} = (7, 5) \in \beta$ olduğundan β ters simetrik değil. $(7, 5)$ ve $(5, 3) \in \beta$ için $(7, 3) \notin \beta$ olduğundan β geçişken değil.

Sonuç olarak β nın sadece yansımama özelliği vardır.

Yanıt A

Örnek

$A = \{2, 4, 5, 6\}$ kümesinde tanımlı,
 $\beta = \{(x, y) : 3|(x - y) \text{ ve } x, y \in A\}$ bağıntısı geçişken midir?

Çözüm

$\beta = \{(x, y) : 3|(x - y) \text{ ve } x, y \in A\}$

$$\begin{aligned} &\Rightarrow 3 \left| (2-2) \Rightarrow 3 \mid 0 \right| \\ &\Rightarrow 3 \left| (4-4) \Rightarrow 3 \mid 0 \right| \\ &\Rightarrow 3 \left| (5-5) \Rightarrow 3 \mid 0 \right| \\ &\Rightarrow 3 \left| (6-6) \Rightarrow 3 \mid 0 \right| \end{aligned}$$

olduğundan;

$$(2, 2), (4, 4), (5, 5), (6, 6) \in \beta$$

$$3|(5-2) \Rightarrow 3|3 \Rightarrow (5, 2) \in \beta$$

$$3|(2-5) \Rightarrow 3|(-3) \Rightarrow (2, 5) \in \beta$$

Dolayısıyla; $\beta = \{(2,2), (4,4), (5,5), (6,6), (2,5), (5,2)\}$ dir.

$(2,5) \in \beta$ ve $(5,2) \in \beta$ iken $(2,2) \in \beta$ olduğundan β bağıntısı geçişkendir.

ÖRNEK SORU

$A = \{1, 3, 5, 7, 9\}$ kümesinde tanımlı yansımama, simetri ve geçişme özellikleri olan ve ters simetri özelliği olmayan bir bağıntının en az kaç elemanı vardır?

- A) 1 B) 3 C) 5 D) 6 E) 7

Çözüm

$(1,1), (3,3), (5,5), (7,7), (9,9)$ elemanlarını bulunduran bağıntının yansımama simetri, geçişme ve ters simetri özellikleri vardır. $(1,2)$ ve $(2,1)$ elemanlarını eklersek ters simetri özelliği bozulur. Buna göre, bağıntı en az yedi elemanlı olmalıdır.

Yanıt E

Denklik Bağıntısı

A kümesinde tanımlı bir β bağıntısının yansımama, simetri ve geçişme özellikleri varsa, β bağıntısına A kümesinde bir denklik bağıntısı denir.

Not: Denklik bağıntısının tersi de yine bir denklik bağıntısıdır.

Örnek

$A = \{\Delta, O, \square\}$ kümesinde tanımlı,
 $\beta = \{(\Delta, \Delta), (\Delta, \square), (\Delta, O), (O, O), (O, \Delta), (\square, \square)\}$
bağıntısının denklik bağıntısı olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

- $\beta = \{(\Delta, \Delta), (\Delta, \square), (\Delta, O), (O, O), (O, \Delta), (\square, \square)\}$
- $(\Delta, \Delta), (O, O), (\square, \square)$ köşegen elemanları β da olduğundan β yansiyandır.
 - $(\Delta, \square) \in \beta \Rightarrow (\Delta, \square)^{-1} = (\square, \Delta) \notin \beta$ olduğundan, β simetrik değildir.
- Dolayısıyla, β bağıntısı bir denklik bağıntısı değildir.

ÖRNEK SORU

- $A = \{F, B, C\}$ kümesinde tanımlı,
 $\beta = \{(F, F), (F, C), (B, B), (B, C), (C, F)\}$ bağıntısının denklik bağıntısı olabilmesi için β bağıntısına aşağıdakilerden hangisi eklenmelidir?
- A) $\{(C, C)\}$ B) $\{(C, C), (B, F)\}$
C) $\{(C, C), (C, B), (B, F), (F, B)\}$ D) $\{(C, C), (F, B)\}$
E) $\{(C, B)\}$

Çözüm

$A = \{F, B, C\}$ kümesinde β bağıntısının denklik bağıntısı olabilmesi için yansımama, simetri ve geçişme özelliklerinin olması gereklidir.

$$\beta = \{(F, F), (F, C), (B, B), (B, C), (C, F)\}$$

β ya (C, C) eklenirse yansıyan olur.

$$(F, C) \in \beta \Rightarrow (F, C)^{-1} = (C, F) \in \beta$$

$(B, C) \in \beta \Rightarrow (B, C)^{-1} = (C, B) \notin \beta$ olduğundan (C, B) elemanı da eklenmelidir.

(C, B) elemanı eklendikten sonra $(F, C) \in \beta$ ve $(C, B) \in \beta$ olduğundan (F, B) elemanı eklenmelidir.

$(F, B) \in \beta \Rightarrow (B, F) \in \beta$ olmalıdır. (B, F) elemanı eklenmelidir.

Yanıt C

Denklik Sınıfları

β , A kümesinde tanımlı bir denklik bağıntısı olsun.
 $(x, y) \in \beta$ ise y elemanı β bağıntısına göre x elemanına denktir denir. A kümesinde x elemanına denk tüm elemanların kümese x in denklik sınıfı denir ve \bar{x} veya $[x]$ ile gösterilir.

$$\bar{x} = [x] = \{y : (x, y) \in \beta \text{ ve } y \in A\} \text{ dir.}$$

Örnek

$A = \{x : x \leq 5, x \in \mathbb{N}\}$ kümesinde;
 $\beta = \{(x, y) : 3|(x - y) \text{ ve } x, y \in A\}$ denklik bağıntısı veriliyor.
 β bağıntısına göre, 0, 1 ve 2 nin denklik sınıflarını bulunuz.

Çözüm

$A = \{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$ dir.

$$3|(x - y) \Rightarrow \frac{x - y}{3} = k \Rightarrow x - y = 3k \text{ ve } k \in \mathbb{Z} \text{ dir.}$$

Buradan;

$\beta = \{(0, 0), (0, 3), (1, 1), (1, 4), (2, 2), (2, 5), (3, 3), (3, 0), (4, 1), (4, 4), (5, 2), (5, 5)\}$ dir.

β bağıntısına göre;

$$\bar{0} = \{0, 3\}$$

$$\bar{1} = \{1, 4\}$$

$$\bar{2} = \{2, 5\} \text{ olarak bulunur.}$$

ÖRNEK SORU

Reel sayılar kümesinde tanımlı,

$\beta = \{(x, y) : x^2 + y = y^2 + x \text{ ve } x, y \in \mathbb{R}\}$ denklik bağıntısına göre,
 (-3) ün denklik sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\{-3\}$ B) $\{4\}$ C) $\{-1, -3\}$
D) $\{-3, 4\}$ E) $\{-3, 0, 4\}$

Çözüm

$$\overline{(-3)} = \{y : (-3, y) \in \beta \text{ ve } y \in \mathbb{R}\} \text{ dir.}$$

$$\Rightarrow (-3)^2 + y = y^2 + (-3) \Rightarrow 9 + y = y^2 - 3$$

$$\Rightarrow y^2 - y - 12 = 0$$

$$\Rightarrow (y - 4) \cdot (y + 3) = 0$$

$$\Rightarrow y_1 = 4 \text{ veya } y_2 = -3 \text{ tür.}$$

Dolayısıyla $\overline{(-3)} = \{-3, 4\}$ tür.

Yanıt D

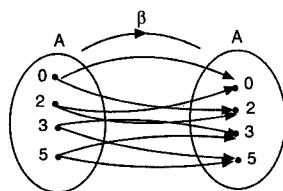
Sıralama Bağıntısı

A kümesinde tanımlı β bağıntısının yansımama, ters simetri ve geçişme özellikleri varsa β bağıntısına sıralama bağıntısı denir.

Not: Sıralama bağıntısının tersi de yine bir sıralama bağıntısıdır.

Örnek

$A = \{0, 2, 3, 5\}$ kümesinde tanımlı β bağıntısının şeması aşağıdadır. Buna göre, β bağıntısının sıralama bağıntısı olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

Şemaya göre β bağıntısı,

$\beta = \{(0, 0), (0, 2), (2, 0), (2, 2), (3, 3), (3, 5), (5, 3), (5, 5)\}$ dir.

$(0, 0), (2, 2), (3, 3)$ ve $(5, 5) \in \beta$ olduğundan β yansiyandır.

$(0, 2) \in \beta \Rightarrow (0, 2)^{-1} = (2, 0) \in \beta$ olduğundan β bağıntısı ters simetrik değildir. Dolayısıyla β bağıntısı sıralama bağıntısı değildir.

Tam Sıralama – Kısıtlı Sıralama Bağıntıları

A kümesi üzerinde tanımlı β sıralama bağıntısı verilsin. Eğer A kümesinin her elemanı β bağıntısı ile birbirine bağlı ise, bu bağıntiya tam sıralama bağıntısı denir. A kümesinin bazı elemanları birbirine β bağıntısı ile bağlı değilse β bağıntısına kısıtlı sıralama bağıntısı denir.

Örnek

$A = \{2, 4, 5, 6\}$ kümesinde tanımlı;

$\beta = \{(x, y) : x, y \text{ yi tam böler ve } (x, y) \in A \times A\}$ bağıntısının özelliklerini inceleyiniz.

Çözüm

$\beta = \{(2, 2), (2, 4), (2, 6), (4, 4), (5, 5), (6, 6)\}$ dir.

$(2, 2), (4, 4), (5, 5)$ ve $(6, 6) \in \beta$ olduğundan β yansiyandır.

$(2, 4) \in \beta \Rightarrow (4, 2) \notin \beta$

$(2, 6) \in \beta \Rightarrow (6, 2) \notin \beta$ olduğundan β ters simetrik.

$(2, 2) \in \beta$ ve $(2, 4) \in \beta \Rightarrow (2, 4) \in \beta$

$(2, 2) \in \beta$ ve $(2, 6) \in \beta \Rightarrow (2, 6) \in \beta$

$(2, 4) \in \beta$ ve $(4, 4) \in \beta \Rightarrow (2, 4) \in \beta$

$(2, 6) \in \beta$ ve $(6, 6) \in \beta \Rightarrow (2, 6) \in \beta$

Ayrıca köşegen elemanları geçişkenliği bozmayacağından β bağıntısı geçişkendir.

β nin yansımı, geçişme ve ters simetri özelliği olduğundan sıralama bağıntısıdır.

A kümesinin her elemanı birbirine β bağıntısı ile bağlı olduğundan β kısmlı sıralama bağıntısıdır.

Mesela $(2, 5) \notin \beta$ dir.

SINIF SORULARI

- 1 $(2^{x-2}, x-y+5) = \left(\frac{1}{8}, 1\right)$ olduğuna göre,
 $x \cdot y$ sonucu kaçtır?

ÇÖZÜM:

- 2 $A = \{a, b, c\}$ ve $B = \{1, 2\}$ kümeleri veriliyor. Buna göre,
A) $A \times B$ ve $B \times A$ kümelerini yazın.
B) $s(A \times B)$ ve $s(B \times A)$ kaçtır?

ÇÖZÜM:

- 3 $A = \{x | -1 \leq x < 4, x \in N\}$
 $B = \{x | 2 < x < 6, x \in Z\}$ ve $C = \{-1, 0, 3\}$ olduğuna göre,
 $s((A \times C) \cap (A \times B))$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

- 4 $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesi veriliyor. $A \times A$ küməsinin
a) Alt kümelerinin kaç tanesinde $(1, 2)$ ve $(1, 4)$ elemanları bulunur?
b) Beş elemanlı alt kümelerinin kaç tanesinde $(1, 2)$ ve $(1, 4)$ bulunur, $(3, 1)$ bulunmaz?
c) Altı elemanlı alt kümelerinin kaç tanesinde bileşenleri aynı olan ikililerin hepsi bulunur?

ÇÖZÜM:

- 5 $A = \{2, 3\}$ ve $B = \{1, 2, 3\}$ olduğuna göre, $A \times B$ nin grafiğini çiziniz.

ÇÖZÜM:

- 6 $A = [-1, 3)$ ve $B = \{-1, 1, 3\}$ olduğuna göre, $B \times A$ nin grafiğini çiziniz.

ÇÖZÜM:

- 7 $A = [-2, 3)$ ve $B = [-1, 4]$ olduğuna göre, $A \times B$ nin grafiğini çiziniz.

ÇÖZÜM:

- 8 $A = \{x: |x-1| \leq 2, x \in Z\}$
 $B = \{x: 1 < x < 5, x \in R\}$ kümeleri veriliyor. $B \times A$ küməsinin grafiğini çiziniz.

ÇÖZÜM:

- 9** $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{-1, 0, 1\}$
kümelerine göre $A \times B$ nin grafiğini içine alan en küçük çemberin çevresi kaç birimdir?

CÖZÜM:

- 10** $A = \{x : x < -1, x \in R\}$ ve $B = \{y : y \geq -2, y \in R\}$ kümeleri veriliyor. Buna göre, $(A \times A) \cap (B \times B)$ küməsinin analitik düzlemdəki göstərimi nedir?

CÖZÜM:

- 11** $A = \{1, 2, 3\}$ ve $B = \{2, 4, 6\}$ olduğuna göre, aşağıdakilerden hangileri A dan B ye bir bağıntıdır.

 - a) $\{(1,2), (1,3), (2,6)\}$
 - b) $\{(1,4), (2,4), (3,4), (2,2)\}$
 - c) $\{(3,4), (3,6)\}$
 - d) $\{(1,2), (1,4), (1,6), (2,3), (2,4), (3,6)\}$
 - e) \emptyset

ÇÖZÜM:

- 12** $A = \{1, 2, 3\}$ kümelerinde tanımlı
a) Bağıntı sayısı kaçtır?
b) Dört elemanlı bağıntıların kaç tanesinde $(3, 1)$, $(1, 3)$ elemanları bulunur?

CÖZÜM:

- 13** $\beta = \{(x, y) : mx + ny = 4\}$ bağıntısı veriliyor.
 $\beta \cap \beta^{-1} = \{(1, 2)\}$ olduğuna göre, $m \cdot n$ çarpımının sonucu kaçtır?

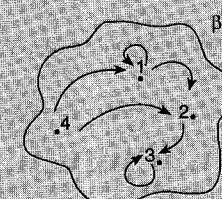
ÇÖZÜM:

- 14** $\beta = \{(x, y) : x - y = 2 \text{ ve } x \leq 1\}$ reel sayılar kümelerinde tanımlı bağıntının grafiğini çiziniz.

CÖZÜM:

- 15** $A = \{ x : -4 < x < 3, x \in \mathbb{Z} \}$ kümelerinde tanımlı
 $\beta = \{ (x, y) : y = 2x - 4, x, y \in A \}$ bağıntısına göre β^{-1} bağıntısını bulunuz.

CÖZÜM:

Venn seması verilen β bağıntısı kaç elemanlıdır?

CÖZÜM:

- 17** $A = \{a, b, c\}$ olduğuna göre, A kümesinde tanımlı aşağıdaki bağıntılarda yansımaya, simetriye, ters simetriye ve geçişme özelliklerinin bulunup bulunmadıklarını inceleyiniz.
- $\beta_1 = \{(a,a), (b,b), (c,c), (a,c), (c,a), (b,c)\}$
 - $\beta_2 = \{(a,a), (b,b), (b,c), (c,b)\}$
 - $\beta_3 = \{(a,a), (b,b), (c,c), (a,c), (c,b)\}$

ÇÖZÜM:

- 18** Reel sayılarla tanımlı,
 $\beta = \{(x, y) : x + y = 1\}$ bağıntısının hangi özellikleri vardır?

ÇÖZÜM:

- 19** $A = \{1, 2, 3\}$ kümesinde tanımlı dört elemanlı kaç tane yansıyan bağıntı vardır?

ÇÖZÜM:

- 20** $\beta : R \rightarrow R$
 $\beta = \{(x, y) : x < y + 3\}$ bağıntısının yansımaya özelliği var mıdır?

ÇÖZÜM:

- 21** $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesinde tanımlı bir bağıntının yansımaya, simetriye ve geçişme özelliği olup, tersi simetriye özelliği olmadığına göre en az kaç elemanlı olabilir?

ÇÖZÜM:

- 22** $A = \{a, b, c, d\}$ kümesinde tanımlı
 $\beta = \{(a, b), (b, b), (d, d), (b, c)\}$ bağıntısının geçişken olması için en az kaç eleman eklenmelidir?

ÇÖZÜM:

- 23** $A = \{1, 2, 3\}$ kümesinde tanımlı
a) Simetri özelliği olan kaç tane bağıntı vardır?
b) Yansımaya ve simetri özelliği olan kaç tane bağıntı vardır?
c) Yansımaya ve simetri özelliği olan bağıntı en az kaç elemanlidir?

ÇÖZÜM:

- 24** $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ kümesinde tanımlı
 $\beta = \{(x, y) : 3 \mid (x - y), x, y \in A\}$ bağıntısı için;
a) Hangi özellikleri sağlar?
b) Sıralama bağıntısı mıdır?
c) Denklik bağıntısı mıdır?
d) 2'nin denklik sınıfı nedir?

ÇÖZÜM:

- 25** Reel sayılar kümesinde tanımlı,
 $\beta = \{(x, y) | x^2 - y = y^2 - x, x, y \in R\}$ bağıntısına göre,
1'in denklik sınıfı nedir?

ÇÖZÜM:

FONKSİYON

A ve B boş olmayan iki küme ve f , A dan B ye bir bağıntı olsun. f bağıntısı A kümelerinin her elemanını B kümelerinin yalnız bir elemanına eşlerse f ye A dan B ye bir fonksiyon denir.

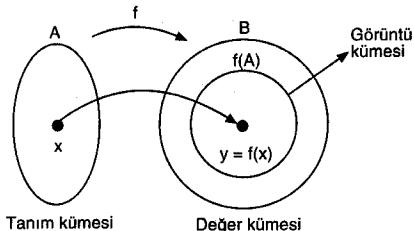
$$f: A \rightarrow B \text{ veya } A \xrightarrow{f} B$$

şeklinde gösterilir.

- $\forall x \in A$ için $(x, y) \in f$ olacak şekilde en az bir $y \in B$ vardır.
- $f: A \rightarrow B$, $\forall x \in A$ için $y = f(x) \in B$ dir.

A ya f fonksiyonunun tanım kümesi, B ye de f fonksiyonunun değer kümesi denir.

$f(A)$ ya ise f fonksiyonunun görüntü kümesi denir.

Şemadan da görüldüğü gibi $f(A) \subset B$ dir.

ÖRNEK SORU

$$A = \{a, b, c\}$$

$$B = \{2, 3, 5, 7, 8\}$$

Aşağıdaki bağıntılardan kaç tanesi A dan B ye bir fonksiyondur?

- $f_1 = \{(a, 2), (b, 3), (c, 5), (a, 3)\}$
 - $f_2 = \{(a, 8), (b, 8), (c, 8)\}$
 - $f_3 = \{(a, 2), (c, 5)\}$
 - $f_4 = \{(a, 2), (c, 3), (b, 3)\}$
 - $f_5 = \{(a, 7), (b, 5), (c, 8)\}$
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Çözüm

- $f_1: A \rightarrow B$,
 $(a, 2) \in f_1$ ve $(a, 3) \in f_1$
olduğundan a'nın iki tane görüntüsü vardır. Dolayısıyla f_1 fonksiyon değildir.
 - $f_2: A \rightarrow B$,
A tanım kümesinin açıkta elemanı kalmadığından ve tanım kümesindeki her bir elemanın yanlış bir görüntüsü olduğundan f_2 fonksiyondur.
 - $f_3: A \rightarrow B$,
A tanım kümesindeki b elemanın görüntüsü yoktur.
Dolayısıyla f_3 fonksiyon değildir.
- IV ve V için A tanım kümesinin açıkta elemanı kalmadığından ve birden fazla görüntüleri olmadığından f_4 ve f_5 bağıntıları fonksiyondur.
- Sonuç olarak II, IV ve V nolu bağıntılar fonksiyon olup 3 tanedir.

Yanıt C

⚠ Not: Her fonksiyon bir bağıntıdır. Ama her bağıntı fonksiyon olmayıabilir.

ÖRNEK SORU

$$A = \{-2, -1, 1, 3\}$$

$$B = \{-11, -10, -8, -7, -1, 4, 5, 6\}$$

kümeleri veriliyor.

f: A → B, $f(x) = 3x - 4$ olduğuna göre, $f(A)$ görüntü kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\{-10, -7, -1, 5\}$	B) $\{-11, -10, -7, 6\}$
C) $\{-10, -1, 5, 6\}$	D) $\{-10, -7, 5, 6\}$
E) $\{-7, -1, 4, 5\}$	

Çözüm

$$x = -2 \text{ için } f(-2) = 3 \cdot (-2) - 4 = -10$$

$$x = -1 \text{ için } f(-1) = 3 \cdot (-1) - 4 = -7$$

$$x = 1 \text{ için } f(1) = 3 \cdot (1) - 4 = -1$$

$$x = 3 \text{ için } f(3) = 3 \cdot 3 - 4 = 5$$

$f(A) = \{-10, -7, -1, 5\}$ olarak bulunur.

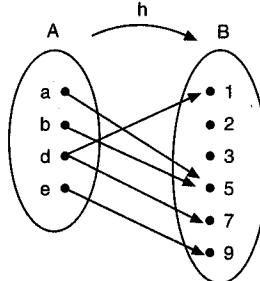
Yanıt A

Örnek

Tanım kümesi, $A = \{a, b, d, e\}$ ve değer kümesi

$B = \{1, 2, 3, 5, 7, 9\}$ olan aşağıdaki bağıntıların fonksiyon olup olmadığını inceleyiniz.

- $f = \{(a, 2), (a, 5), (b, 1), (d, 1)\}$
- $g = \{(a, 3), (b, 2), (d, 1), (e, 9)\}$
- h

Çözüm

- f bağıntısı incelediğinde a elemanın birden fazla görüntüsü vardır. Dolayısıyla f fonksiyon değildir.
- g bağıntısına göre tanım kümesinde açıkta eleman kalmadığından ve her elemanın bir tane görüntüsü olduğundan g fonksiyondur.
- h bağıntısının şeması incelediğinde d elemanın iki tane görüntüsü olduğundan h fonksiyon değildir.

ÖRNEK SORU

$f: A \rightarrow B, f(x) = 2x + 3$ ve

$B = \{5, 7, 9, 11\}$ olduğuna göre, f fonksiyonunun en geniş tanım kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {1, 3, 4, 5} B) {2, 3, 4, 5} C) {1, 2, 3, 4}
 D) {1, 3, 4, 6} E) {3, 4, 5, 6}

Çözüm

$$B = \{5, 7, 9, 11\}$$

$$f(x) = 5 \Rightarrow 2x + 3 = 5 \Rightarrow x = 1$$

$$f(x) = 7 \Rightarrow 2x + 3 = 7 \Rightarrow x = 2$$

$$f(x) = 9 \Rightarrow 2x + 3 = 9 \Rightarrow x = 3$$

$$f(4) = 11 \Rightarrow 2x + 3 = 11 \Rightarrow x = 4$$

ve en geniş tanım kümesi $A = \{1, 2, 3, 4\}$ olarak bulunur.

Yanıt C**Örnek**

$A = \{-1, 0, 1, 2\}$ kümesi ile

$f: A \rightarrow Z, f(x) = x^2 + x - 4$ fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, f fonksiyonunun grafiğini çiziniz.

Çözüm

$$A = \{-1, 0, 1, 2\}$$

$$f(-1) = (-1)^2 + (-1) - 4 = -4$$

$$f(0) = 0^2 + 0 - 4 = -4$$

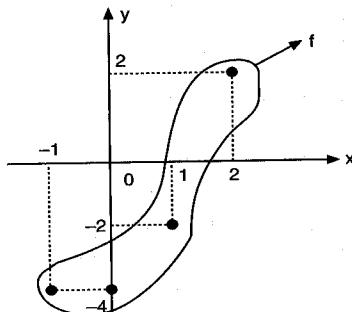
$$f(1) = 1^2 + 1 - 4 = -2$$

$$f(2) = 2^2 + 2 - 4 = 2$$

Yani,

$$f = \{(-1, -4), (0, -4), (1, -2), (2, 2)\} \text{ dir.}$$

Grafiği ise;

ÖRNEK SORU

Reel sayılar kümesinde tanımlanan aşağıdaki bağıntıların fonksiyon olup olmadığını inceleyiniz.

I. $f_1 = \left\{ (x,y) : y = \frac{2x}{x^2 - 4} \right\}$

II. $f_2 = \left\{ (x,y) : |y+1| = 2x + 4 \right\}$

III. $f_3 = \left\{ (x,y) : y = x^2 \right\}$

Çözüm

I. $f_1 = \left\{ (x,y) : y = \frac{2x}{x^2 - 4} \right\}$

bağıntısında $x = \pm 2$ için $y = \frac{2x}{x^2 - 4}$ ifadesinin paydası sıfır olacağından ifade tanımsız olur.

Dolayısıyla ± 2 nin görüntüsü bulunamaz ve tanım kümesinde açıkta eleman kalır. Dolayısıyla f_1 fonksiyon değildir.

II. $f_2 = \{(x, y) : |y+1| = 2x + 4\}$

$$x = 5 \text{ için } |y+1| = 2.5 + 4$$

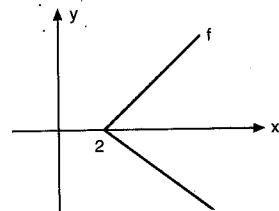
$$\Rightarrow |y+1| = 14 \Rightarrow y+1 = 14 \text{ veya } y+1 = -14 \text{ olur.}$$

Buradan $y = 13$ veya $y = -15$ olur. Bu da tanım kümesindeki 5 in iki farklı görüntüsünün olduğunu gösterir ve f_2 fonksiyon değildir.

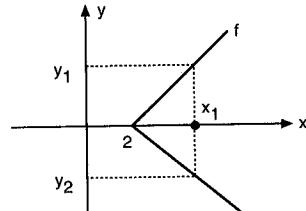
III. $f_3 = \{(x, y) : y = x^2\}$ bağıntısında $x \in \mathbb{R}$ sayılarının tek görüntülerini olduğundan f_3 fonksiyondur.

Örnek

Reel sayılar kümesinde f bağıntısının grafiği veriliyor.

Buna göre, f bağıntısının fonksiyon olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

$x_1 > 2$ için grafikte de görüldüğü gibi bu noktanın iki tane görüntüsi vardır. Dolayısıyla f bağıntısı fonksiyon değildir.

Not: Grafiği verilen bir bağıntının fonksiyon olup olmadığını anlamak için bağıntının tanım kümesinin her noktasından x ekseni'ne dik doğrular çizilir. Grafiği kesmeyecek bir düzleme kalmaz ve dikmelerin her biri grafiği birer noktada keser ise verilen bağıntı fonksiyondur.

ÖRNEK SORU

Bir f fonksiyonu "Her bir reel sayı, karesinin 3 katının 5 fazlasına götürüyor." şeklinde tanımlanmıştır.

Buna göre, 7 nin ve (-3) ün görüntülerinin toplamı kaçtır?

- A) 172 B) 176 C) 180 D) 184 E) 194

Çözüm

$f: R \rightarrow R$ olmak üzere $\forall x \in R$ için

$$f(x) = 3x^2 + 5 \text{ tır.}$$

$$f(7) = 3 \cdot 7^2 + 5 = 152$$

$$f(-3) = 3 \cdot (-3)^2 + 5 = 32 \text{ ve}$$

$$f(7) + f(-3) = 152 + 32 = 184$$

olarak bulunur.

Yanıt D**ÖRNEK SORU**

$f: R \rightarrow R$ ve $f(x) = x^2 + 2x - 4$ fonksiyonu veriliyor.

$A = [-2, 2]$ olduğuna göre, $f(A)$ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-5, 4)$ B) $[0, 4]$ C) $[-5, 4]$
 D) $[-1, 4]$ E) $[0, 5]$

Çözüm

$f(x) = x^2 + 2x - 4 \Rightarrow f(x) = (x+1)^2 - 5$ olarak düzenlenirse,

$A = [-2, 2]$ ve $\forall x \in A$ için

$$-2 < x \leq 2 \Rightarrow -2 + 1 < x + 1 \leq 2 + 1$$

$$\Rightarrow -1 < x + 1 \leq 3$$

$$\Rightarrow 0 \leq (x+1)^2 \leq 9$$

$$\Rightarrow -5 \leq (x+1)^2 - 5 \leq 4$$

$$\Rightarrow -5 \leq f(x) \leq 4$$

$$\Rightarrow f(A) = \{y : -5 \leq y \leq 4, y \in R\}$$

$\Rightarrow f(A) = [-5, 4]$ olarak bulunur.

Yanıt C**ÖRNEK SORU**

$f: A \rightarrow B$,

$$f(x) = \frac{3x-4}{5} \text{ fonksiyonu veriliyor.}$$

$f(A) = B = [-2, 4]$ olduğuna göre, A tanım kümesinde kaç tane tam sayı vardır?

- A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 14

Çözüm

$$f(A) = B = [-2, 4]$$

$$y = f(x) = \frac{3x-4}{5} \text{ ve } y \in B \text{ olduğundan}$$

$$-2 \leq y < 4 \Rightarrow -2 \leq \frac{3x-4}{5} < 4$$

$$\Rightarrow -10 \leq 3x - 4 < 20$$

$$\Rightarrow -6 \leq 3x < 24$$

$$\Rightarrow -2 \leq x < 8 \text{ dir.}$$

Dolayısıyla;

$A = \{x : -2 \leq x < 8, x \in R\}$ dir.

$-2 \leq x < 8$ için tam sayı olarak;

$x : -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7$ değerlerini alır ve 10 tanedir.

Yanıt B**ÖRNEK SORU**

$$f: R \rightarrow R, f(2x-5) = \frac{3x+1}{4} \text{ olduğuna göre, } f(1) + \frac{1}{2} = f(m+1)$$

eşitliğinde m değeri kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{2}{3}$ C) 1 D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{3}{2}$

Çözüm

$$f(2x-5) = \frac{3x+1}{4} \text{ fonksiyonunda } f(1) \text{ bulmak için } 2x-5 = 1$$

$$x = 3 \text{ bulunur.}$$

Fonksiyonda x yerine 3 yazılırsa,

$$f(2 \cdot 3 - 5) = \frac{3 \cdot 3 + 1}{4} \Rightarrow f(1) = \frac{5}{2} \text{ bulunur.}$$

$$f(1) + \frac{1}{2} = f(m+1)$$

$$\frac{5}{2} + \frac{1}{2} = f(m+1) \Rightarrow f(m+1) = 3 \text{ bulunur.}$$

$$\text{Görüntü kümesinde } \frac{3x+1}{4} = 3 \text{ denkleminden, } x = \frac{11}{3}$$

bultur ve bu x değeri fonksiyonda yerine yazılırsa,

$$f\left(2 \cdot \frac{11}{3} - 5\right) = \frac{\frac{3 \cdot 11}{3} + 1}{4}$$

$$f\left(\frac{7}{3}\right) = 3 \text{ bulunur. } m+1 = \frac{7}{3} \text{ den}$$

$$m = \frac{4}{3} \text{ bulunur.}$$

Yanıt D**ÖRNEK SORU**

$f(x+1) = 2x + f(x)$ fonksiyonu veriliyor. $f(0) = 4$ olduğuna göre, $f(10)$ kaçtır?

- A) 82 B) 88 C) 94 D) 96 E) 114

Çözüm

Verilen eşitlik $f(x+1) - f(x) = 2x$ şeklinde düzenlenirse,

$$x = 0 \text{ için } f(1) - f(0) = 0$$

$$x = 1 \text{ için } f(2) - f(1) = 2$$

$$x = 9 \text{ için } f(10) - f(9) = 18 \text{ bulunur.}$$

Bulunan denklemler taraf tarafa toplanırsa, en son kalan denklem

$$f(10) - \underbrace{f(0)}_4 = 0 + 2 + \dots + \underbrace{18}_{9 \cdot 10} \text{ olur.}$$

$$f(10) = 90 + 4 \Rightarrow f(10) = 94 \text{ bulunur.}$$

Yanıt C

ÖRNEK SORU

$f(x) = 2^{x-2}$ olduğuna göre, $f(3x)$ in $f\left(\frac{x}{2}\right)$ cinsinden değeri

aşağıdakilerden hangisidir?

A) $f^6\left(\frac{x}{2}\right)$

B) $2^6 \cdot f^6\left(\frac{x}{2}\right)$

C) $2^6 \cdot f^3\left(\frac{x}{2}\right)$

D) $2^8 \cdot f^3\left(\frac{x}{2}\right)$

E) $2^{10} \cdot f^6\left(\frac{x}{2}\right)$

Çözüm

Öncelikle $f\left(\frac{x}{2}\right) = 2^{\frac{x}{2}-2}$ fonksiyonunda $f\left(\frac{x}{2}\right) = \frac{2^x}{4}$

$$\Rightarrow 2^{\frac{x}{2}} = 4f\left(\frac{x}{2}\right) \Rightarrow 2^x = 16f^2\left(\frac{x}{2}\right) \text{ dir.}$$

$$f(3x) = 2^{3x-2}, f(3x) = \frac{(2^x)^3}{4} \text{ fonksiyonunda } 2^x \text{ yerine } 16f^2\left(\frac{x}{2}\right)$$

$$\text{yazılırsa, } f(3x) = \frac{\left[16f^2\left(\frac{x}{2}\right)\right]^3}{4} = 2^{10} \cdot f^6\left(\frac{x}{2}\right) \text{ bulunur.}$$

Yanıt E**FONKSİYONLarda İŞLEMLER**

$f: A \rightarrow R, g: B \rightarrow R$ ve $A \cap B \neq \emptyset$ olmak üzere,

1. $(f \pm g): A \cap B \rightarrow R$ ve $(f \pm g)(x) = f(x) \mp g(x)$
2. $(f \cdot g): (A \cap B) \rightarrow R$ ve $(f \cdot g)(x) = f(x) \cdot g(x)$
3. $c \in R$ ve $n \in N$ olmak üzere, $(c \cdot f)(x) = c \cdot f(x)$ ve
 $(f^n)(x) = f^n(x) = [f(x)]^n$ dir.
4. $\left(\frac{f}{g}\right): (A \cap B) \rightarrow R$ ve $\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)}, (g(x) \neq 0)$

olarak tanımlanır.

ÖRNEK SORU

$f: R \rightarrow R, f(x) = x^2 + 2x + 5$

$g: R \rightarrow R, g(x) = 3x^2 - 4x - 7$ fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, $(2f - 3g)(x)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

A) $7x^2 - 6x + 31$

B) $8x^2 - 6x + 31$

C) $7x^2 + 16x - 31$

D) $-7x^2 + 16x + 31$

E) $-7x^2 - 16x + 31$

Çözüm

$$\begin{aligned} (2f - 3g)(x) &= 2f(x) - 3g(x) \\ &= 2(x^2 + 2x + 5) - 3(3x^2 - 4x - 7) \\ &= -7x^2 + 16x + 31 \text{ olarak bulunur.} \end{aligned}$$

Yanıt D**ÖRNEK SORU**

$f: R^2 \rightarrow R, f(x, y) = x^3 + x^2y + y - 4$

fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, $f^5(-1, 1)$ ifadesinin değeri aşağıdakilerden hangisidir?

A) 243

B) 81

C) 27

D) -81

E) -243

Çözüm

$$f^5(-1, 1) = [f(-1, 1)]^5$$

$$f(-1, 1) = (-1)^3 + (-1)^2 \cdot 1 + 1 - 4$$

$$= -1 + 1 + 1 - 4 = -3$$

$$\Rightarrow [f(-1, 1)]^5 = (-3)^5 = -243 \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt E**ÖRNEK SORU**

$f: R^2 \rightarrow R,$

$f(x, y) = x^2 - 2xy + y^2$ fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, $f^8[2, f(1907, 1905)]$ ifadesinin değeri aşağıdakilerden hangisidir?

A) 2^{10}

B) 2^{12}

C) 2^{14}

D) 2^{16}

E) 2^{18}

Çözüm

$$f(x, y) = x^2 - 2xy + y^2$$

$$\Rightarrow f(x, y) = (x - y)^2$$

$$f(1907, 1905) = (1907 - 1905)^2 = 4$$

$$\Rightarrow f^8(2, 4) = [f(2, 4)]^8 \text{ dir.}$$

$$f(2, 4) = (2 - 4)^2 = 4$$

$$\Rightarrow [f(2, 4)]^8 = 4^8 = 2^{16} \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt D**EŞİT FONKSİYONLAR**

f ve $g: A \rightarrow B$ fonksiyonları verilsin. $\forall x \in A$ için

$f(x) = g(x)$ oluyorsa f ve g fonksiyonlarına eşit fonksiyonlar denir ve $f = g$ ile gösterilir.

FONKSİYON ÇESİTLERİ**BİREBİR FONKSİYON**

$f: A \rightarrow B$ fonksiyonu için A tanım kümelerinin farklı elemanlarının görüntüleri de farklı ise f fonksiyonuna birebir fonksiyon denir.

$\forall x_1, x_2 \in A$ için $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$ veya

$f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$ önermeleri doğru ise f fonksiyonu birebirdir.

Örnek

Reel sayılar kümesinde verilen aşağıdaki fonksiyonların birebir olup olmadığı inceleyiniz.

- I. $f(x) = 2x + 1$
- II. $g(x) = x^2 + 4$
- III. $h(x) = x^3 + 2$
- IV. $k(x) = |x|$

Çözüm

I. $f(x) = 2x + 1$

$$f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow 2x_1 + 1 = 2x_2 + 1 \\ \Rightarrow x_1 = x_2 \text{ olduğundan } f \text{ birebirdir.}$$

II. $g(x) = x^2 + 4$

$$g(x_1) = g(x_2) \Rightarrow x_1^2 + 4 = x_2^2 + 4 \\ \Rightarrow x_1^2 = x_2^2 \\ \Rightarrow x_1 = x_2 \text{ veya } x_1 = -x_2$$

olduğundan g birebir değildir.

III. $h(x) = x^3 + 2$

$$h(x_1) = h(x_2) \Rightarrow x_1^3 + 2 = x_2^3 + 2 \\ \Rightarrow x_1^3 = x_2^3 \\ \Rightarrow x_1 = x_2 \text{ olduğundan } h \text{ birebirdir.}$$

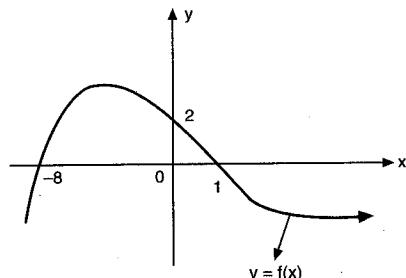
IV. $k(x) = |x|$

$$k(x_1) = k(x_2) \Rightarrow |x_1| = |x_2| \\ \Rightarrow x_1 = x_2 \text{ veya } x_1 = -x_2$$

olduğundan k fonksiyonu birebir değildir.

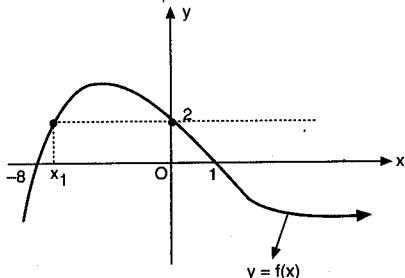
Örnek

Reel sayılar kümesinde f fonksiyonunun grafiği aşağıda verilmiştir.

Buna göre, f fonksiyonunun bire bir olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

Şekilde de görüldüğü gibi $f(x_1) = 2$ ve $f(0) = 2$ dir. Dolayısıyla $f(x_1) = f(0) \Rightarrow x_1 \neq 0$ olduğundan f birebir değildir.

Not: Grafiği verilen bir fonksiyonun birebir olup olmadığını anlamak için, y eksenine dikmeler çizilir. Çizilen dikmeler grafiği tek noktalarda keserse f birebirdir. Aksi halde f birebir değildir.

ÖRTEN FONKSİYON

$f: A \rightarrow B$ fonksiyonu için $f(A) = B$ oluyorsa, f fonksiyonuna örten fonksiyon denir. Ayrıca f birebir ise birebir örten fonksiyondur.

Örten fonksiyonun değer kümesinde açıkta eleman yoktur.

Örnek

$f: N \rightarrow N$, $f(x) = 2x + 1$ fonksiyonunun örten olup olmadığını inceleyiniz.

Çözüm

$x = 0 \text{ için } f(0) = 2.0 + 1 = 1$

$x = 1 \text{ için } f(1) = 2.1 + 1 = 3$

$x = 2 \text{ için } f(2) = 2.2 + 1 = 5$

Bu şekilde devam edildiğinde değer kümesinde çift doğal sayılar açıkta kalmaktadır. Dolayısıyla f fonksiyonu örten değildir.

İÇİNE FONKSİYON

$f: A \rightarrow B$ fonksiyonu için $f(A) \neq B$ ise f fonksiyonuna içine fonksiyon denir. Örten olmayan fonksiyon içine fonksiyondur.

Örnek

$A = \{-2, -1, 0, 1, 2\} \text{ ve } B = \{1, 2, 3, 5\} \text{ kümeleri için}$

$f: A \rightarrow B$, $f(x) = x^2 + 1$ fonksiyonu içine fonksiyon mudur?

Çözüm

$f(x) = x^2 + 1$

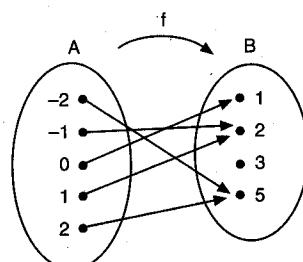
$x = -2 \text{ için } f(-2) = (-2)^2 + 1 = 5$

$x = -1 \text{ için } f(-1) = (-1)^2 + 1 = 2$

$x = 0 \text{ için } f(0) = 0^2 + 1 = 1$

$x = 1 \text{ için } f(1) = 1^2 + 1 = 2$

$x = 2 \text{ için } f(2) = 2^2 + 1 = 5 \text{ tir.}$

Şemadan da görüldüğü gibi değer kümesinde 3 elemanı açıkta kalmıştır. Dolayısıyla f fonksiyonu içine fonksiyondur.

BİRİM (ÖZDEŞ) FONKSİYON

$f: A \rightarrow A$, $f(x) = x$ kuralı ile tanımlı fonksiyona A'nın birim fonksiyonu denir ve I_A ile gösterilir.

R de birim fonksiyon ise $I(x) = x$ tir.

ÖRNEK SORU

$f: R \rightarrow R$

$f(x) = (2m-4)x^2 + (m+n-4)x + k^2$ fonksiyonu birim fonksiyon olduğuna göre, $f(m+n+k)$ nin değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 0 B) 2 C) 3 D) 4 E) 6

Çözüm

f birim fonksiyon olduğundan $f(x) = x$ dir.

$$\begin{aligned} x &= (2m-4)x^2 + (m+n-4)x + k^2 \\ 0 &\quad 1 \quad 0 \\ \Rightarrow 2m-4 &= 0 \Rightarrow m=2 \\ \Rightarrow m+n-4 &= 1 \Rightarrow 2+n-4=1 \\ &\Rightarrow n=3 \\ \Rightarrow k^2 &= 0 \Rightarrow k=0 \end{aligned}$$

$f(m+n+k) = f(2.3+0) = f(6) = 6$ olarak bulunur.

Yanıt E

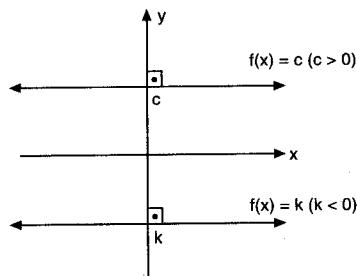
SABİT FONKSİYON

$f: A \rightarrow B$, $c \in B$ olmak üzere,

$\forall x \in A$ için $f(x) = c$ (sabit) ise f fonksiyonuna sabit fonksiyon denir.

Eğer $c = 0$ alınırsa $f(x) = 0$ fonksiyonuna sıfır fonksiyonu denir.

$f(x) = c$, $c \in R$ sabit fonksiyonlarının grafikleri,

biçimindedir.

ÖRNEK SORU

Reel sayılar kümesinde;

$$f(x) = (m-2)x^2 + (n-1)x + 7$$

$g(x) = (m.n+k).x + s - n - m$ fonksiyonları veriliyor.

f sabit fonksiyon, g sıfır fonksiyonu olduğuna göre,

$\frac{m+n}{k.s}$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -1 B) $-\frac{1}{2}$ C) $-\frac{1}{3}$ D) $-\frac{1}{4}$ E) $-\frac{1}{6}$

Çözüm

$f(x) = (m-2)x^2 + (n-1)x + 7$ fonksiyonu sabit fonksiyon ise $m-2 = 0 \Rightarrow m=2$

$n-1 = 0 \Rightarrow n=1$ olmalıdır.

$g(x) = (m.n+k).x + s - n - m$ fonksiyonu sıfır fonksiyonu ise $m.n+k = 0 \Rightarrow k = -m$. $n = -2.1 \Rightarrow k = -2$

$s - n - m = 0 \Rightarrow s = m + n = 2 + 1 \Rightarrow s = 3$ tür.

Buradan $\frac{m+n}{k.s} = \frac{2+1}{(-2).3} = \frac{3}{-6} = -\frac{1}{2}$ olarak bulunur.

Yanıt B

PARÇALI FONKSİYON

Tanım kümesinin alt kümelerinde farklı birer kural ile tanımlanan fonksiyonlara parçalı fonksiyon denir. Tanım kümesinin bölündüğü noktalara fonksiyonun kritik noktaları denir.

ÖRNEK SORU

Reel sayılar kümesinde

$$f(x) = \begin{cases} 2x-4, & x > 2 \\ 4^x, & x \leq 2 \end{cases}$$

$$g(x) = \begin{cases} x^2 + x, & x \geq 0 \\ x, & x < 0 \end{cases}$$

fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, $\frac{f(1)+g(2+f(3))}{g(-4)}$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -6 B) -5 C) -4 D) -3 E) -2

Çözüm

$$f(1) = 4^1 = 4$$

$$g(-4) = -4$$

$$f(3) = 2.3 - 4 = 2$$

$$\Rightarrow g(2+f(3)) = g(2+2) = g(4)$$

$$\Rightarrow g(4) = 4^2 + 4 = 20 \text{ dir.}$$

Buradan

$$\frac{f(1)+g(2+f(3))}{g(-4)} = \frac{4+20}{-4} = -6 \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt A

ÖRNEK SORU

Reel sayılar kümesinde;

$$f(x) = \begin{cases} 2x^2, & x \geq 0 \text{ ise} \\ x+4, & x < 0 \text{ ise} \end{cases}$$

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x+1}{4}, & x \leq 0 \text{ ise} \\ 2x, & x > 0 \text{ ise} \end{cases}$$

parçalı fonksiyonları tanımlanıyor.

Buna göre, $\frac{(3.f+g)(1)}{(f.g)(-5)}$ ifadesinin değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 8 B) 4 C) 2 D) -2 E) -8

Çözüm

$$\frac{(3f+g)(1)}{(f.g)(-5)} = \frac{3.f(1)+g(1)}{f(-5).g(-5)} \text{ dir.}$$

$$f(1) = 2 \cdot 1^2 \Rightarrow f(1) = 2$$

$$g(1) = 2 \cdot 1 \Rightarrow g(1) = 2$$

$$f(-5) = -5 + 4 \Rightarrow f(-5) = -1$$

$$g(-5) = \frac{-5 + 1}{4} \Rightarrow g(-5) = -1 \text{ ve}$$

$$\frac{3.f(1)+g(1)}{f(-5).g(-5)} = \frac{3.2+2}{(-1).(-1)} = 8$$

olarak bulunur.

Yanıt A

Örnek

Reel sayılar kümesinde;

$$f(x) = \begin{cases} 2x + 3, & x \leq 1 \\ x + 4, & x > 1 \end{cases}$$

ve

$$g(x) = \begin{cases} 4x + 7, & x \geq 3 \\ 5x - 3, & x < 3 \end{cases}$$

fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, $(f+g)(x)$ fonksiyonu bulunuz.

Çözüm

x	1	3
f(x)	$2x + 3$	$x + 4$
g(x)	$5x - 3$	$4x + 7$
$f(x) + g(x)$	$7x$	$6x + 1$

Sonuç olarak;

$$(f+g)(x) = \begin{cases} 7x, & x \leq 1 \\ 6x + 1, & 1 < x < 3 \\ 5x + 11, & x \geq 3 \end{cases}$$

olarak bulunur.

PERMÜTASYON FONKSİYON

A sonlu ve sayılabilir bir küme olsun.

$f: A \rightarrow A$ tanımlanabilecek birebir ve örten her fonksiyona A nin bir permütasyonu denir.

Mesela $A = \{a, b, c, d, e\}$ kümesinde tanımlı;

$$f = \{(a, e), (b, d), (c, a), (d, b), (e, c)\}$$

fonksiyonu bir permütasyon fonksiyondur. Bu fonksiyon;

$$f = \begin{pmatrix} a & b & c & d & e \\ e & d & a & b & c \end{pmatrix} \rightarrow \text{tanım kümesi}$$

birimde gösterilebilir. Burada

$$f(a) = e, f(b) = d, f(c) = a,$$

$$f(d) = b \text{ ve } f(e) = c \text{ dir.}$$

ÖRNEK SORU

$A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesinde tanımlı

$$f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \text{ ve } g = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 4 & 3 & 1 \end{pmatrix}$$

fonksiyonları veriliyor.

$(2f+3g)(1) - g(2)$ değeri kaçtır?

- A) 8 B) 10 C) 11 D) 12 E) 14

Çözüm

$$(2f+3g)(1) = 2f(1)+3g(1) = 2 \cdot 4 + 3 \cdot 2$$

$$= 8 + 6$$

$$= 14$$

$g(2) = 4$ olduğundan,

$$(2f+3g)(1) - g(2) = 14 - 4 = 10 \text{ bulunur.}$$

Yanıt B

TEK VE ÇİFT FONKSİYON

$f: A \rightarrow R$ fonksiyonu verilsin.

$\forall x \in A$ için $-x \in A$ olmak üzere,

- $f(-x) = f(x) \Rightarrow f$ fonksiyonu çift fonksiyondur. Çift fonksiyonların grafikleri Oy eksenine göre simetiktir.
- $f(-x) = -f(x) \Rightarrow f$ fonksiyonu tek fonksiyondur. Tek fonksiyonların grafikleri orjine göre simetiktir.

ÖRNEK SORU

$f: R \rightarrow R$

$$f(x) = 2x^3 - (a+2)x^2 + 5x - b + 1$$

fonksiyonu tek fonksiyon olduğunu göre, a, b değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

Çözüm

$f(x)$ tek fonksiyon ise çift dereceli terimler bulunmaz. Buna göre, $a+2 = 0 \Rightarrow a = -2$

$$-b+1 = 0 \Rightarrow b = 1$$

O halde, $a.b = (-2).1 = -2$ bulunur.

Yanıt A

DOĞRUSAL FONKSİYON

$f(x) = ax+b$ şeklindeki birinci dereceden fonksiyonlara doğrusal fonksiyon denir. Bu fonksiyonların grafiği analitik düzlemede bir doğrudur.

ÖRNEK SORU

$f(x)$ fonksiyonu doğrusal fonksiyon olmak üzere;

$f(1) = 4$ ve $f(-2) = 1$ olduğuna göre, $f(10)$ kaçtır?

- A) 10 B) 11 C) 12 D) 13 E) 15

Çözüm

$$\left. \begin{array}{l} f(x) = ax+b \text{ şeklidedir} \\ f(1) = a+b = 4 \\ f(-2) = -2a+b = 1 \end{array} \right\} \text{denklemleri ortak çözülsürse} \\ a = 1, b = 3 \text{ bulunur.}$$

$f(x) = x + 3$ olduğuna göre, $f(10) = 13$ bulunur.

Yanıt D

FONKSİYON SAYISI

$s(A) = m$ ve $s(B) = n$ olmak üzere;

1. A dan B ye tanımlanabilecek fonksiyon sayısı;

$$s(B)^{s(A)} = n^m \text{ dir.}$$

2. A dan B ye tanımlanabilecek bire bir fonksiyonların sayısı $m \leq n$ olmak üzere;

$$P(n,m) = \frac{n!}{(n-m)!} \text{ dir.}$$

3. A dan A ya tanımlanabilecek 1 – 1 ve örten fonksiyonların sayısı (permütasyon fonksiyonlarının sayısı); $m!$ dir.

4. A dan B ye tanımlanabilecek sabit fonksiyonların sayısı; $s(B) = n$ dir.

ÖRNEK SORU

$$A = \{x: 2^x \leq 9, x \in \mathbb{N}\}$$

$$B = \{x: |x| \leq 1, x \in \mathbb{Z}\}$$

kümeleri veriliyor.

Buna göre, A den B ye kaç tane fonksiyon olmayan bağıntı tanımlanabilir?

- A) 4018 B) 4017 C) 4015
D) 4010 E) 4005

Çözüm

$$A = \{x: 2^x \leq 9, x \in \mathbb{N}\}$$

$$= \{0, 1, 2, 3\}$$

$$B = \{x: |x| \leq 1, x \in \mathbb{Z}\}$$

$$= \{-1, 0, 1\} \text{ dir.}$$

A dan B ye $2^{s(A)s(B)} = 2^{4 \cdot 3} = 2^{12} = 4096$

tane bağıntı tanımlanabilir.

A dan B ye $s(B)^{s(A)} = 3^4 = 81$ tane fonksiyon tanımlanabilir.
Fonksiyon olmayan bağıntı sayısı,

$$4096 - 81 = 4015 \text{ tanedir.}$$

Yanıt C

ÖRNEK SORU

$$B = \{x: x < 11, x \text{ asal sayı}\}$$

sayı kümesinde kaç tane içine fonksiyon tanımlanabilir?

- A) 242 B) 236 C) 232 D) 228 E) 224

Çözüm

$$B = \{2, 3, 5, 7\} \text{ dir.}$$

B den B ye $4^4 = 256$ tane fonksiyon tanımlanabilir. B den B ye tanımlanabilecek örten fonksiyonlar aynı zamanda birebir fonksiyon olacağınından sayısı $4! = 24$ tanedir.

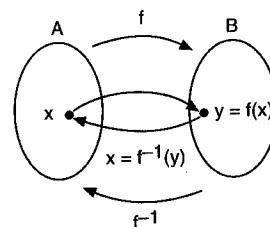
Dolayısıyla içine fonksiyonların sayısı $256 - 24 = 232$ tane dir.

Yanıt C

BİR FONKSİYONUN TERSİ

$f: A \rightarrow B$ fonksiyonunu birebir ve örten olsun.

f nin tersi f^{-1} ile gösterilir ve $f^{-1}: B \rightarrow A$ dir.

$$f: A \rightarrow B \Leftrightarrow f^{-1}: B \rightarrow A$$

$$f(x) = y \Leftrightarrow x = f^{-1}(y) \text{ dir.}$$

f ile f^{-1} fonksiyonlarının grafikleri $y = x$ doğrusuna göre simetiktir.

ÖRNEK SORU

$f: R \rightarrow R$, $f(x) = 3x + 7$ fonksiyonunun tersi olan fonksiyon aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x - 7$ B) $x + 7$ C) $\frac{x+7}{3}$ D) $3x - 7$ E) $\frac{x-7}{3}$

Çözüm

$$f(x) = y \Rightarrow f^{-1}(y) = x$$

$$y = 3x + 7 \Rightarrow 3x = y - 7$$

$$\Rightarrow x = \frac{y-7}{3}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(y) = \frac{y-7}{3} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x-7}{3}$$

olarak bulunur.

Yanıt E

ÖRNEK SORU

$f: R - \{3\} \rightarrow R - \{1\}$,

$$f(x) = \frac{x+4}{x-3}$$

fonksiyonunun tersi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{x-4}{x+3}$ B) $\frac{3x+4}{x-1}$ C) $\frac{3x-4}{x-1}$ D) $\frac{x+3}{x-4}$ E) $\frac{3x-1}{x-4}$

Çözüm

$y = f(x) \Rightarrow x = f^{-1}(y)$ dir.

$$y = \frac{x+4}{x-3} \Rightarrow x \cdot y - 3y = x + 4$$

$$\Rightarrow x \cdot y - x = 3y + 4 \Rightarrow x(y-1) = 3y + 4$$

$$\Rightarrow x = \frac{3y+4}{y-1} \Rightarrow f^{-1}(y) = \frac{3y+4}{y-1}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{3x+4}{x-1}$$

olarak bulunur.

Yanıt B**Not:**

1. $f: R \rightarrow R$, $f(x) = ax + b$ fonksiyonunun tersi

$$f^{-1}(x) = \frac{x-b}{a} \text{ dir.}$$

$$2. f: R - \{-\frac{d}{c}\} \rightarrow R - \{-\frac{a}{c}\},$$

$$f(x) = \frac{ax+b}{cx+d} \text{ fonksiyonunun tersi}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{-dx+b}{cx-a} \text{ dir.}$$

ÖRNEK SORU

$f(2x-4) = 4x+7$ olduğuna göre, $f^{-1}(x)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $2x-15$ B) $\frac{2x+15}{3}$ C) $\frac{x-15}{2}$
 D) $\frac{x+15}{2}$ E) $x+15$

Çözüm

$\underbrace{f(2x-4)}_{g(x)} = 4x+7$ olsun.

$g(x) = 2x-4 \Rightarrow g^{-1}(x) = \frac{x+4}{2}$ değeri eşitlikle x yerine yazılırsa,

$$f\left(2 \cdot \frac{x+4}{2} - 4\right) = 4 \cdot \left(\frac{x+4}{2}\right) + 7$$

$$\Rightarrow f(x+4-4) = 2(x+4)+7$$

$$\Rightarrow f(x) = 2x+15 \text{ olacağından}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{x-15}{2} \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt C**ÖRNEK SORU**

$f: R - \{3\} \rightarrow R - \{-2\}$,

$$f(x) = \frac{mx-7}{x-n}$$
 fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, $f^{-1}(2)$ nin değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $-\frac{1}{6}$ B) $-\frac{1}{4}$ C) $-\frac{1}{3}$ D) $-\frac{1}{2}$ E) -1

Çözüm

$f: R - \{3\} \rightarrow R - \{-2\}$ olduğundan

$$x = 3 \text{ için } x - n = 0 \Rightarrow 3 - n = 0 \Rightarrow n = 3$$

$f^{-1}: R - \{-2\} \rightarrow R - \{3\}$ dir.

$$f(x) = \frac{mx-7}{x-3} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{3x-7}{x-m} \text{ ve}$$

$$x = -2 \text{ için } x - m = 0 \Rightarrow -2 - m = 0$$

$$\Rightarrow m = -2 \text{ dir. Buradan}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{3x-7}{x+2} \text{ ve}$$

$$f^{-1}(2) = \frac{3 \cdot 2 - 7}{2 + 2} = -\frac{1}{4} \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt B**ÖRNEK SORU**

$x > -5$ olmak üzere; $f(x) = x^2 + 10x - 7$ olduğuna göre, $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\sqrt{x+5}-32$ B) $\sqrt{x+5}-5$ C) $\sqrt{x-32}+5$
 D) $\sqrt{x+32}+5$ E) $\sqrt{x+32}-5$

Çözüm

$$f(x) = y = x^2 + 10x - 7$$

$$\Rightarrow y = (x+5)^2 - 32$$

$$\Rightarrow (x+5)^2 = y + 32$$

$$\Rightarrow |x+5| = \sqrt{y+32} \text{ ve } x > -5 \text{ olduğuna göre,}$$

$$|x+5| = x+5 \text{ tır.}$$

$$\Rightarrow x+5 = \sqrt{y+32}$$

$$\Rightarrow x = f^{-1}(y) = \sqrt{y+32} - 5$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{x+32} - 5 \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt E**ÖRNEK SORU**

$f: R - \{m\} \rightarrow R - \{n\}$,

$$\frac{f(x)+2}{3-4.f(x)} = x$$

olduğuuna göre, $(m.n)$ çarpımının değeri kaçtır?

- A) $\frac{3}{4}$ B) $\frac{1}{4}$ C) $-\frac{3}{16}$ D) $-\frac{1}{8}$ E) $-\frac{1}{4}$

Çözüm

$$\frac{f(x)+2}{3-4.f(x)} = x$$

$$\Rightarrow 3x - 4x.f(x) = f(x) + 2$$

$$\Rightarrow 3x - 2 = f(x) + 4x.f(x)$$

$$f(x).(4x+1) = 3x - 2$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{3x-2}{4x+1} \text{ tür.}$$

f: R - {m} → R - {n} olduğundan,

x = m için payda sıfırdır.

$$\Rightarrow 4.m + 1 = 0 \Rightarrow m = -\frac{1}{4}$$

$$f(x) = \frac{3x-2}{4x+1} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{-x-2}{4x-3}$$

f⁻¹: R - {n} → R - {m} olduğundan,

x = n için payda sıfırdır.

$$\Rightarrow 4n - 3 = 0 \Rightarrow n = \frac{3}{4}$$

$$\text{ve } m.n = \frac{-1}{4} \cdot \frac{3}{4} = -\frac{3}{16} \text{ olur.}$$

Yanıt C

ÖRNEK SORU

f: R → R, f(x+3) = 3x - 2 fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, f⁻¹(x) fonksiyonunun f(x) cinsinden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\frac{f(x)+4}{9}$

B) $\frac{f(x)+44}{6}$

C) $\frac{f(x)-44}{9}$

D) $\frac{f(x)+33}{9}$

E) $\frac{f(x)+44}{9}$

Çözüm

$$f(x+3) = 3x - 2$$

(x+3)⁻¹ = x - 3 olduğundan x yerine x - 3 yazalım.

$$f(x-3+3) = 3.(x-3) - 2$$

⇒ f(x) = 3x - 11 dir.

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x+11}{3} \text{ dir.}$$

$$f(x) = 3x - 11 \Rightarrow x = \frac{f(x)+11}{3}$$

değeri f⁻¹(x) eşitliğinde yazılırsa;

$$f^{-1}(x) = \frac{\frac{f(x)+11}{3} + 11}{3}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{f(x)+44}{9}$$

olarak bulunur.

Yanıt E

Uyarı: 1) f(a) = b ⇒ f⁻¹(b) = a dir.
2) (f⁻¹)⁻¹(x) = f(x) tir.

ÖRNEK SORU

f: R → R, f(4x-5) = 3x + 5 olduğuna göre,

$$\frac{f^{-1}(8) + f^{-1}(2)}{f(-5)} \text{ ifadesinin değeri kaçtır?}$$

- A) -4 B) -3 C) -2 D) -1 E) 1

Çözüm

$$f(4x-5) = 3x + 5$$

x = 0 için f(4.0 - 5) = 3.0 + 5 ⇒ f(-5) = 5 tir.

$$f(4x-5) = 3x + 5 \Rightarrow f^{-1}(3x+5) = 4x-5 \text{ tir.}$$

x = 1 için f⁻¹(3.1+5) = 4.1 - 5

$$\Rightarrow f^{-1}(8) = -1$$

x = -1 için f⁻¹(3.(-1)+5) = 4.(-1) - 5

$$\Rightarrow f^{-1}(2) = -9 \text{ dur}$$

$$\text{O halde, } \frac{f^{-1}(8) + f^{-1}(2)}{f(-5)} = \frac{-1-9}{5} = -2$$

olarak bulunur.

Yanıt C

ÖRNEK SORU

f: R → R,

f(2x-4) = 4x + 6 ve f⁻¹(2a+1) = 2 olduğuna göre, a aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 9 B) $\frac{17}{2}$ C) 8 D) $\frac{15}{2}$ E) $\frac{13}{2}$

Çözüm

$$f^{-1}(2a+1) = 2$$

⇒ f(2) = 2a + 1 dir.

$$f(2x-4) = 4x+6$$

x = 3 için f(2.3 - 4) = 4.3 + 6

$$\Rightarrow f(2) = 18 \Rightarrow 2a + 1 = 18$$

$$\Rightarrow a = \frac{17}{2} \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt B

Örnek

A = {a, b, c, d, e} kümesinde

$$f = \begin{pmatrix} a & b & c & d & e \\ c & b & e & a & d \end{pmatrix}$$

permütasyon fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, f fonksiyonunun tersini bulunuz.

Çözüm

$$f = \begin{pmatrix} a & b & c & d & e \\ \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ c & b & e & a & d \end{pmatrix} \Rightarrow f^{-1} = \begin{pmatrix} a & b & c & d & e \\ d & b & a & e & c \end{pmatrix}$$

Örnek

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} x+4, & x \geq 5 \text{ ise} \\ 3x-6, & x < 5 \text{ ise} \end{cases}$$

fonksiyonunun tersini bulunuz.

Çözüm

• $(x+4)^{-1} = x - 4$ ve $x \geq 5$ için

$$\Rightarrow x - 4 \geq 5 \Rightarrow x \geq 9$$

• $(3x-6)^{-1} = \frac{x+6}{3}$ ve $x < 5$ için

$$\Rightarrow \frac{x+6}{3} < 5 \Rightarrow x < 9 \text{ olur.}$$

Dolayısıyla;

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} x-4, & x \geq 9 \text{ ise} \\ \frac{x+6}{3}, & x < 9 \text{ ise} \end{cases}$$

olarak bulunur.

ÖRNEK SORU

$f(x)$ doğrusal bir fonksiyon olmak üzere, $f^{-1}(2)=5$ ve $f^{-1}(3)=-2$ olduğuna göre, $f(x)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\frac{x-19}{7}$

B) $\frac{x+19}{7}$

C) $\frac{-x+7}{19}$

D) $\frac{-x+19}{7}$

E) $-7x+19$

Çözüm

$f(x) = ax + b$ biçimindeki fonksiyonlara doğrusal fonksiyon denir.

$$f^{-1}(2) = 5 \Rightarrow f(5) = 2$$

$$\Rightarrow 5a + b = 2 \dots\dots(1)$$

$$f^{-1}(3) = -2 \Rightarrow f(-2) = 3$$

$$\Rightarrow -2a + b = 3 \dots\dots(2)$$

elde edilir. (1) ve (2) den

$$5a + b = 2$$

$$-2a + b = 3$$

$$\underline{\underline{7a = -1}} \Rightarrow a = -\frac{1}{7}$$

$$\text{ve } 5\left(-\frac{1}{7}\right) + b = 2 \Rightarrow b = \frac{19}{7}$$

olduğundan $f(x)$ fonksiyonu

$$f(x) = -\frac{1}{7}x + \frac{19}{7} = \frac{-x+19}{7}$$

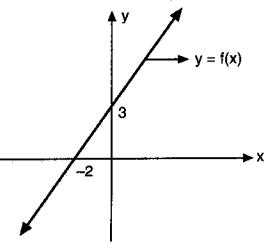
olarak bulunur.

Yanıt D

ÖRNEK SORU

Grafik $y = f(x)$ doğrusal fonksiyonuna aittir.

Buna göre, $2.f(m-4) = f^{-1}(8)$ eşitliğini sağlayan m değeri kaçtır?

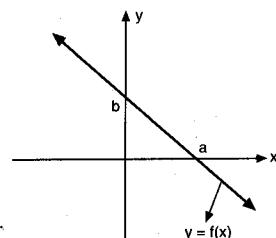
- A) $\frac{29}{9}$ B) $\frac{28}{9}$ C) 3 D) $\frac{26}{9}$ E) $\frac{8}{3}$

Çözüm

Şekilde grafiği verilen doğrusal fonksiyonun denklemi:

$$\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1 \text{ dir.}$$

Şekle göre $f(x)$ fonksiyonunun denklemi,

$$\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1 \Rightarrow -3x + 2y = 6 \Rightarrow y = f(x) = \frac{3x+6}{2} \text{ dir.}$$

$$2.f(m-4) = 2 \cdot \frac{3.(m-4)+6}{2} = 3m-6$$

$f^{-1}(8) = a$ olsun

$$\Rightarrow f(a) = 8 \Rightarrow \frac{3.a+6}{2} = 8$$

$$\Rightarrow 3a+6=16$$

$$\Rightarrow a = \frac{10}{3} \Rightarrow f^{-1}(8) = \frac{10}{3} \text{ olur.}$$

$$2.f(m-4) = f^{-1}(8)$$

$$\Rightarrow 3m-6 = \frac{10}{3} \Rightarrow 3m = \frac{28}{3}$$

$$\Rightarrow m = \frac{28}{9} \text{ olarak bulunur.}$$

Yanıt B

ÖRNEK SORU

$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - 1$ fonksiyonu veriliyor.

$M = \{3, 8\}$ olduğuna göre, $f^{-1}(M)$ kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {2, 3} B) {-1, 0, 1, 3} C) {2, 3, 4}
D) {-2, 2, 3} E) {-3, -2, 2, 3}

Çözüm

Görüntüsü 3 ve 8 olan gerçel sayılar M kümesinin ters görüntükümesinin ($f^{-1}(M)$) elemanlarıdır.

$$x^2 - 1 = 3 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = 2 \text{ veya } x = -2 \text{ dir.}$$

$$x^2 - 1 = 8 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = 3 \text{ veya } x = -3 \text{ tür.}$$

Dolayısıyla; $f^{-1}(M) = \{-3, -2, 2, 3\}$ olarak bulunur.

Yanıt E

▲ Not: f fonksiyonu birebir ve örten ise f^{-1} fonksiyonu da birebir ve örtenidir. Birebir ve örten bir fonksiyonun tersi de bir fonksiyondur.

- 1** $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{0, 2, 4\}$, $C = \{1, 3, 5, 7\}$ olduğuna göre,
- A dan B ye bir fonksiyon yazınız.
 - A dan C ye birebir bir fonksiyon yazınız.
 - C den B ye örten bir fonksiyon yazınız.
 - C den A ya sabit bir fonksiyon yazınız.

ÇÖZÜM:

- 4** $A = \{a, b, c\}$ olduğuna göre,
- A dan A ya kaç farklı fonksiyon tanımlanabilir.
 - A dan A ya tanımlanan bağıntılardan kaç tanesi fonksiyon değildir.
 - A dan A ya kaç farklı birebir fonksiyon tanımlanabilir.
 - A dan A ya tanımlanan fonksiyonlardan kaç tanesi örten değildir.

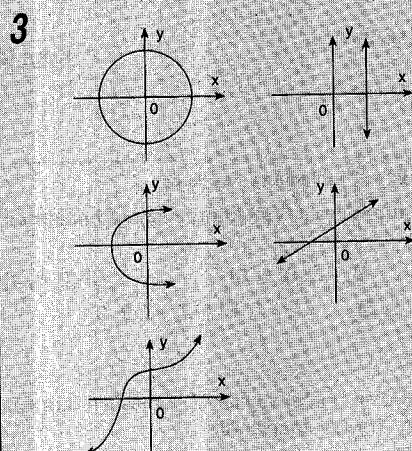
ÇÖZÜM:

- 2** $f : N \rightarrow N$, $f(x) = \frac{2x-1}{5}$, $f(x) = x-2$
 $g : Z \rightarrow Z$, $g(x) = \frac{x}{2} + 1$, $g(x) = 3x - 4$
 $h : R \rightarrow R^+$, $h(x) = \sqrt{x+2}$, $h(x) = \sqrt[3]{x+1}$
 tanımlı bağıntılardan hangileri fonksiyondur?

ÇÖZÜM:

- 5** $A = \{1, 2, 3\}$ ve $B = \{a, b, c, d\}$ kümelerine göre, A dan B ye tanımlı;
- Kaç tane birebir fonksiyon vardır?
 - Kaç tane birebir ve örten fonksiyon vardır?
 - Kaç tane sabit fonksiyon vardır?

ÇÖZÜM:

Yukarıda verilen grafiklerden hangileri reel sayılar küme-sinde tanımlı fonksiyon grafiğidir?

ÇÖZÜM:

- 6** $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{1, 3, 5, 7\}$ kümelerine göre, A dan B ye tanımlı üç elemanlı bağıntılardan kaç tanesi fonksiyon değildir?

ÇÖZÜM:

7 $f: [1, 4] \rightarrow A$ ve $f(x) = 3x - 2$ olduğuna göre, fonksiyonun görüntü kümlesi nedir?

ÇÖZÜM:

11 $f(3x^2 + 4x) = 6x^2 + 8x - 27$ olduğuna göre, $f(18)$ in değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

8 $f: R \rightarrow R$ ve $f(x) = 2x - 5$
 $f(K) = [-2, 3)$ olduğuna göre, K kümlesi nedir?

ÇÖZÜM:

12 $f(x) = 8x^3 - 24x^2 + 24x - 8$ olduğuna göre,
 $f(\sqrt[3]{7}+1)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

9 $f\left(\frac{3-2x}{5}\right) = 4x + 7$ olduğuna göre, $f(1)$ kaçtır?

ÇÖZÜM:

13 $f(x) = 2x + f(x-1)$ ve $f(0) = 2$ olduğuna göre, $f(10)$ kaçtır?

ÇÖZÜM:

10 $3f(x) - f\left(\frac{1}{x}\right) = x + 2$ olduğuna göre, $f\left(\frac{1}{3}\right)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

14 $f(x) = 2x - 5$ olduğuna göre, $f(3x)$ in $f(x)$ cinsinden değeri nedir?

ÇÖZÜM:

15 $f(x) = 3^{x+1}$ olduğuna göre, $f(2x)$ in $f(x)$ cinsinden değeri nedir?

ÇÖZÜM:

16 $f(x) = \begin{cases} x-2, & x \leq 1 \\ 2x+1, & x > 1 \end{cases}$ ve $g(3x-1) = 2x+7$ olduğuna göre, $(f-g)(2)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

17 $f(x-3) = (a-1)x^2 + bx - 3x + c - 4$ fonksiyonu birim fonksiyon olduğuna göre, $a+b+c$ toplamı kaçtır?

ÇÖZÜM:

18 $f(x) = \frac{(a+1)x^2 - 2x + 4}{3x^2 - bx - 4}$ sabit fonksiyon olduğuna göre, $a \cdot b$ çarpımının sonucu kaçtır?

ÇÖZÜM:

19 $f(x)$ doğrusal fonksiyon, $f(1) = 3$ ve $f(-4) = 6$ olduğuna göre, $f(10)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

20 $f(x) = (a-1)x^3 - 2x^2 + bx - 3x + 4$ fonksiyonu çift fonksiyon olduğuna göre, $a-2b$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

21 Aşağıdaki fonksiyonların tersini bulunuz.

a) $f(x) = \frac{3x-7}{2}$

b) $g(x) = \frac{3-2x}{5}$

c) $h(x) = \frac{2x-1}{3x+4}$

d) $t(x) = \frac{3}{2x-2}$

ÇÖZÜM:

22 $f(x) = \frac{2x-7}{3x+1}$ olduğuna göre,
 $f^{-1}(x+1)$ fonksiyonunu bulunuz.

ÇÖZÜM:

23 $\frac{xf(x) + 1}{x-2} = 3f(x) + 5$ olduğuna göre,

$f^{-1}(x)$ fonksiyonu nedir?

ÇÖZÜM:

24 $f: R^+ \rightarrow R$

$f(x) = x - \sqrt{x+3} + 1$ olduğuna göre,

$f(1) + f^{-1}(0)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

25 $f(3x - 7) = 2x + 5$ olduğuna göre,

$f^{-1}(1)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

26 f fonksiyonu doğrusal fonksiyondur.

$f^{-1}(2) = 5$ ve $f^{-1}(-3) = 1$ olduğuna göre, $f(5x - 2)$ ifadesinin esiti nedir?

ÇÖZÜM:

28 $f\left(\frac{x-2}{x+3}\right) = 2x - 7$ olduğuna göre, $f(x)$ fonksiyonu nedir?

ÇÖZÜM:

29 $f: R - \{m\} \rightarrow R - \{n\}$ ve

$f(x) = \frac{2x-3}{x+5}$ birebir ve örten fonksiyon olduğuna göre,

m, n çarpımının sonucu kaçtır?

ÇÖZÜM:

30 $f(x) = \begin{cases} x-2, & x < 1 \\ \frac{2x+4}{3}, & x \geq 1 \end{cases}$

olduğuna göre, $f^{-1}(2)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

31 $A = \{1, 2, 3\}$ kümesinde tanımlı fonksiyonlardan kaç tanesinin tersi fonksiyon değildir?

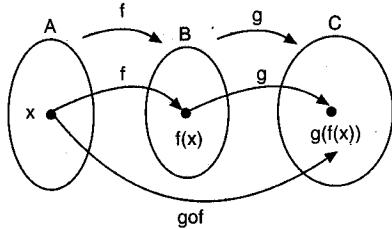
ÇÖZÜM:

27 $f: [4, \infty) \rightarrow [-15, \infty)$ olmak üzere, $f(x) = x^2 - 8x + 1$ olduğuna göre, $f^{-1}(x)$ fonksiyonunu bulunuz.

ÇÖZÜM:

FONKSİYON BİLEŞKESİ VE GRAFİKLERİ

FONKSİYONLARIN BİLEŞKİSİ

A, B ve C boş olmayan kümeler olmak üzere;

$f: A \rightarrow B$ ve $g: B \rightarrow C$ fonksiyonları verilsin.

$gof: A \rightarrow C$, $(gof)(x) = g(f(x))$ fonksiyonuna f ile g nin bileşkesi denir.

$x \in A$ için $f(x) = y \in B$ ve $g(y) = g(f(x)) = z \in C$ dir.

Örnek

$f: R \rightarrow R$, $f(x) = 3x + 5$ ve $g: R \rightarrow R$, $g(x) = 4x - 1$ fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, aşağıdaki bileşke fonksiyonları bulunuz.

- $(gof)(x)$
- $(fog)(x)$
- $(fogof)(0)$

Çözüm

I. $(gof)(x) = g(f(x))$

$$= 4.f(x) - 1$$

$$= 4(3x + 5) - 1 = 12x + 19$$

II. $(fog)(x) = f(g(x))$

$$= 3.g(x) + 5 = 3.(4x - 1) + 5$$

$$= 12x + 2$$

III. $(fogof)(0) = (fog)(f(0))$ dir.

$$f(0) = 3.0 + 5 \Rightarrow f(0) = 5$$

$$\Rightarrow (fog)(f(0)) = (fog)(5)$$

$$= f(g(5)) = f(4.5 - 1) = f(19)$$

= 3.19 + 5 = 62 olarak bulunur.

Örnek

$f: R \rightarrow R$, $f(x) = 3x - 5$,

$g: R \rightarrow R$, $g(x) = -x + 5$ fonksiyonları için $(fog)(x)$ ve $(gof)(x)$ fonksiyonlarını bulunuz.

Çözüm

$$\begin{aligned} I. \quad (fog)(x) &= f(g(x)) = 3.g(x) - 5 \\ &= 3.(-x + 5) - 5 = -3x + 10 \\ II. \quad (gof)(x) &= g(f(x)) = -f(x) + 5 \\ &= -(3x - 5) + 5 = -3x + 10 \end{aligned}$$

olarak bulunur.

Bileşke İşlemin Özellikleri

- Birleşme özelliği vardır. f , g ve h fonksiyonları için $(fog)oh = fo(goh) = fogoh$
- $f: A \rightarrow A$ olmak üzere, bileşke işleminin etkisiz (birim) elemanı $I(x)=x$ birim (özdeş) fonksiyonudur. Yani $f \circ I = I \circ f = I$
- $f: A \rightarrow A$, f birebir ve örten fonksiyon olmak üzere, $f \circ f^{-1} = f^{-1} \circ f = I$ dir.
- $\bullet (fog)^{-1} = g^{-1} \circ f^{-1}$
 $\bullet (fogoh)^{-1} = h^{-1} \circ g^{-1} \circ f^{-1}$

ÖRNEK SORU

$f: R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 + 4$, $g: R \rightarrow R$, $g(x) = x + 2$ fonksiyonları veriliyor.

$(fog)(x) = (gof)(x)$ eşitliğini sağlayan x reel sayısı kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) $-\frac{1}{2}$ D) 0 E) $\frac{1}{2}$

Çözüm

$$\begin{aligned} (fog)(x) &= f(g(x)) = (g(x))^2 + 4 \\ &= (x + 2)^2 + 4 = x^2 + 4x + 8 \end{aligned}$$

$$(gof)(x) = g(f(x)) = f(x) + 2$$

$$= x^2 + 4 + 2 = x^2 + 6$$

$$\Rightarrow (fog)(x) = (gof)(x)$$

$$\Rightarrow x^2 + 4x + 8 = x^2 + 6$$

$$\Rightarrow 4x = -2 \Rightarrow x = -\frac{1}{2} \text{ dir.}$$

Yanıt C

ÖRNEK SORU

Reel sayılar kümesinde tanımlı f ve g fonksiyonları için;

$$\left(fog^{-1} \right)^{-1}(x) = \frac{4x - 7}{5} \text{ ve } g(x) = x + 3$$

olduğuna göre, $f(x)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{5x+22}{4}$ B) $\frac{5x+32}{3}$ C) $\frac{5x-32}{5}$

- D) $\frac{5x-32}{4}$ E) $5x - 22$

Çözüm

$$\begin{aligned} &\Rightarrow \left(f \circ g^{-1} \right)^{-1}(x) = \frac{4x-7}{5} \\ &\Rightarrow \left(\left(g^{-1} \right)^{-1} \circ f^{-1} \right)(x) = \frac{4x-7}{5} \\ &\Rightarrow \left(g \circ f^{-1} \right)(x) = \frac{4x-7}{5} \\ &\Rightarrow g(f^{-1}(x)) = \frac{4x-7}{5} \text{ ve } g(x) = x+3 \\ &\Rightarrow f^{-1}(x)+3 = \frac{4x-7}{5} \\ &\Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{4x-22}{5} \\ &\Rightarrow f(x) = \frac{5x+22}{4} \end{aligned}$$

olarak bulunur.

Yanıt A**ÖRNEK SORU**

$f(x) = 2x^{104} - x^{52} + 3x^{20} - 1$ ve
 $g(x) = x^2 + 2x - 7$ fonksiyonları veriliyor. Buna göre,
 $(f \circ g)(-4)$ kaçtır?

- A) 6 B) 5 C) 4 D) 3 E) 2

Çözüm

$$\begin{aligned} (f \circ g)(-4) &= f(g(-4)) \text{ dir.} \\ g(-4) &= (-4)^2 + 2 \cdot (-4) - 7 = 1 \\ \Rightarrow f(g(-4)) &= f(1) \\ &= 2 \cdot 1^{104} - 1^{52} + 3 \cdot 1^{20} - 1 \\ &= 2 - 1 + 3 - 1 = 3 \text{ olarak bulunur.} \end{aligned}$$

Yanıt D**ÖRNEK SORU**

$$f: R - \left\{ -\frac{2}{3} \right\} \rightarrow R - \left\{ \frac{1}{3} \right\}$$

$f(x) = \frac{x+m}{3x+2}$ ve $(f \circ f)(x) = \frac{13x+12}{9x+16}$ olduğuna göre, m kaçtır?

- A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

Çözüm

Tanım kümesinden seçilen keyfi bir x değeri için çözüm yapılabilir.

$x = 1$ için

$$\begin{aligned} (f \circ f)(1) &= \frac{13 \cdot 1 + 12}{9 \cdot 1 + 16} \Rightarrow f(f(1)) = 1 \\ f(1) &= \frac{1+m}{3 \cdot 1 + 2} \Rightarrow f(1) = \frac{m+1}{5} \\ \Rightarrow f\left(\frac{m+1}{5}\right) &= 1 \\ \Rightarrow \frac{\frac{m+1}{5} + m}{3 \cdot \left(\frac{m+1}{5}\right) + 2} &= 1 \\ \Rightarrow \frac{6m+1}{3m+10} &= 1 \\ \Rightarrow 6m+1 &= 3m+13 \\ \Rightarrow m &= 4 \text{ olarak bulunur.} \end{aligned}$$

Yanıt B**ÖRNEK SORU**

$A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ kümesinde

$$\begin{aligned} f &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 5 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix} \text{ ve} \\ g &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 1 & 4 & 5 & 3 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

permütasyon fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, $(g \circ f)^{-1}$ permütasyon fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 2 & 1 & 4 & 5 \end{pmatrix}$ B) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 4 & 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$
 C) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 3 & 2 & 4 & 1 \end{pmatrix}$ D) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 4 & 2 & 1 & 5 \end{pmatrix}$
 E) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 2 & 3 & 4 & 1 \end{pmatrix}$

Çözüm

$$\begin{aligned} f &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ 3 & 5 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix} \\ \Rightarrow f^{-1} &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 5 & 1 & 3 & 2 \end{pmatrix} \text{ ve} \\ gof^{-1} &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 1 & 4 & 5 & 3 \end{pmatrix} \circ \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 5 & 1 & 3 & 2 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$1 \rightarrow 4 \rightarrow 5 \Rightarrow 1 \rightarrow 5$$

$$2 \rightarrow 5 \rightarrow 3 \Rightarrow 2 \rightarrow 3$$

$$3 \rightarrow 1 \rightarrow 2 \Rightarrow 3 \rightarrow 2$$

$$4 \rightarrow 3 \rightarrow 4 \Rightarrow 4 \rightarrow 4$$

$$5 \rightarrow 2 \rightarrow 1 \Rightarrow 5 \rightarrow 1$$

$$\Rightarrow gof^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 3 & 2 & 4 & 1 \end{pmatrix}$$

olarak bulunur.

Yanıt C

Örnek

$f(x) = 3x + 7$ ve

$$g(2x-6) = \begin{cases} 4x+3, & x \leq 2 \\ 2x-1, & x > 2 \end{cases}$$

fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, $(gof)(x)$ fonksiyonunu bulunuz.

Çözüm

Once $g(x)$ fonksiyonu bulunur.

$$g(2x-6) = \begin{cases} 4x+3, & x \leq 2 \\ 2x-1, & x > 2 \end{cases}$$

$(2x-6)^{-1} = \frac{x+6}{2}$ ifadesi x yerine yazılırsa,

$$g\left(2 \cdot \frac{x+6}{2} - 6\right) = \begin{cases} \frac{4(x+6)}{2} + 3, & \frac{x+6}{2} \leq 2 \\ 2 \cdot \frac{x+6}{2} - 1, & \frac{x+6}{2} > 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g(x) = \begin{cases} 2x+15, & x \leq -2 \\ x+5, & x > -2 \end{cases}$$

$$(gof)(x) = g(f(x)) = \begin{cases} 2f(x)+15, & f(x) \leq -2 \\ f(x)+5, & f(x) > -2 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 2(3x+7)+15, & 3x+7 \leq -2 \\ 3x+7+5, & 3x+7 > -2 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 6x+29, & x \leq -3 \\ 3x+12, & x > -3 \end{cases}$$

olarak bulunur.

ÖRNEK SORU

$f(x) = 2x+4$ ve $g(x) = \frac{x-m}{2x+1}$ fonksiyonları veriliyor.

$(gof)(x)$ fonksiyonunun sabit fonksiyon olması için m kaç olmalıdır?

- A) -2 B) $-\frac{3}{2}$ C) -1 D) $-\frac{1}{2}$ E) $-\frac{1}{4}$

Çözüm

$$(gof)(x) = g(f(x)) = \frac{f(x)-m}{2.f(x)+1}$$

$$= \frac{2x+4-m}{2.(2x+4)+1} = \frac{2x+4-m}{4x+9}$$

$(gof)(x)$ sabit fonksiyon olduğundan

$(gof)(0) = (gof)(1) = \dots$ dir.

$$\Rightarrow (gof)(0) = \frac{2.0+4-m}{4.0+9} = \frac{4-m}{9}$$

$$(gof)(1) = \frac{2.1+4-m}{4.1+9} = \frac{6-m}{13}$$

$$\Rightarrow \frac{4-m}{9} = \frac{6-m}{13} \Rightarrow 54 - 9m = 52 - 13m$$

$$\Rightarrow 4m = -2 \Rightarrow m = -\frac{1}{2}$$
 olarak bulunur.

Yanıt D**ÖRNEK SORU**

$$f(x) = 2x + 1 \text{ ve } g(x) = \begin{cases} x-1, & x \geq 1 \\ \frac{x+3}{5}, & x < 1 \end{cases}$$

fonksiyonları veriliyor. $(gofof^{-1}of)(4)$ değeri kaçtır?

- A) 6 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

Çözüm

$(f^{-1}of)(4) = 4$ tür. Buna göre $(gofof^{-1}of)(4) = (gof)(4)$ olur.

$$g(f(4)) = g(2.4+1) = g(9) = 9 - 1 = 8 \text{ bulunur.}$$

Yanıt B**ÖRNEK SORU**

$A = \{a, b, c, e, k\}$ kümesinde tanımlı

$f = \{(a, k), (e, c), (b, b), (c, a), (k, e)\}$

fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, $(fofotof)(a)$ ifadesinin eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) a B) b C) c D) e E) k

Çözüm

$f = \{(a, k), (e, c), (b, b), (c, a), (k, e)\}$ den

$f(a) = k, f(e) = c, f(b) = b, f(c) = a$ ve $f(k) = e$ dir.

$$(fofotof)(a) = (fofot)(\underbrace{f(a)}_k)$$

$$= (fof)(\underbrace{f(k)}_e) = f(\underbrace{f(e)}_c) = f(c) = a$$

olarak bulunur.

Yanıt A**ÖRNEK SORU**

$f(x) = 4x - 1$ ve $g(x) = 3x + 2$ fonksiyonları veriliyor.

gof bileşke fonksiyonunun fog bileşke fonksiyonu cinsinden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

A) $(fog)(x)$	B) $(fog)(x) - 2$
C) $\frac{(fog)(x)}{12}$	D) $\frac{(fog)(x) - 8}{12}$
E) $(fog)(x) - 8$	

Çözüm

$$\begin{aligned}
 (\text{fog})(x) &= f(g(x)) = 4.g(x) - 1 \\
 &= 4.(3x+2) - 1 = 12x + 7 \\
 \Rightarrow x &= \frac{(\text{fog})(x) - 7}{12} \\
 (\text{gof})(x) &= g(f(x)) = 3.f(x) + 2 \\
 &= 3.(4x - 1) + 2 = 12x - 1
 \end{aligned}$$

Buradan;

$$\begin{aligned}
 (\text{gof})(x) &= 12 \cdot \left(\frac{(\text{fog})(x) - 7}{12} \right) - 1 \\
 (\text{gof})(x) &= (\text{fog})(x) - 8
 \end{aligned}$$

olarak bulunur.

Yanıt E

FONKSİYON GRAFIĞİNİN OKUNMASI

$y = f(x)$ fonksiyonun grafiğinde, grafik üzerindeki her nokta $f(x)$ fonksiyonunun denklemini sağlar.

Örneğin;

Grafik üzerinde bir noktası $(1,3)$ olsun.

$y = f(x)$ fonksiyonu ise $f(1) = 3$ olur.

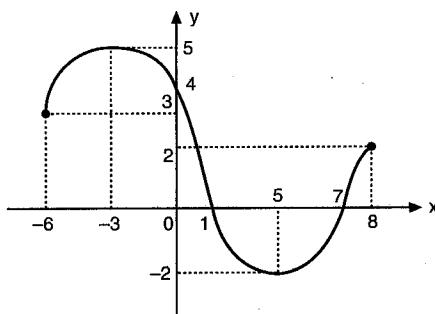
$y = f(x-2)$ fonksiyonu ise $f(-1) = 3$ olur.

$y = (f \circ f)(x)$ fonksiyonu ise $f(f(1)) = 3$ olur.

$y = f^{-1}(x)$ fonksiyonu ise $f^{-1}(1) = 3$ olur.

Not: $y = f(x)$ fonksiyonun grafiği ile $y = f^{-1}(x)$ fonksiyonun grafiği $y = x$ doğrusuna göre birbirinin simetriğidir.

Örnek

$A \subset \mathbb{R}$ olmak üzere, $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

Buna göre;

- A) Fonksiyonun tanım kümelerini bulunuz.
- B) Görüntü kümelerini bulunuz.
- C) $\frac{f(-6) + f(8) - f(0)}{f(-3) - f(5)}$ ifadesinin değeri kaçtır?
- D) Değer kümelerini bulunuz.

Çözüm

A) Tanım kümeleri $A = [-6, 8]$ dir.

B) Görüntü kümeleri, $f(A) = [-2, 5]$ dir.

C) Grafiğe göre,

$$f(-6) = 3, f(8) = 2, f(0) = 4,$$

$f(-3) = 5$ ve $f(5) = -2$ dir. Buradan

$$\frac{f(-6) + f(8) - f(0)}{f(-3) - f(5)} = \frac{3 + 2 - 4}{5 - (-2)} = \frac{1}{7} \text{ olarak bulunur.}$$

D) $f(A) \subset \mathbb{R}$ olduğundan $[-2, 5]$ kümelerini kapsayan her küme değer kümeleri olabilir.

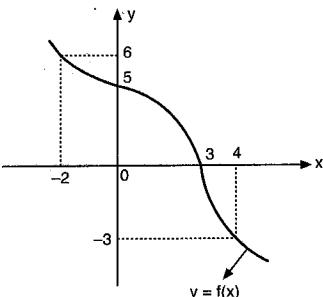
Yani, $(-3, 6), [-4, 7] \dots$ gibi.

ÖRNEK SORU

Grafik $y = f(x)$ fonksiyonuna aittir. $f(x)$ birebir ve örten bir fonksiyon olduğunu göre,

$$\frac{f^{-1}(6) + f^{-1}(-3)}{f(3) - f(0)}$$

ifadesinin değeri kaçtır?

- A) -1 B) $-\frac{1}{2}$ C) $-\frac{2}{5}$ D) $-\frac{1}{8}$ E) $-\frac{1}{10}$

Çözüm

$$f(-2) = 6 \Rightarrow f^{-1}(6) = -2$$

$$f(0) = 5$$

$$f(3) = 0$$

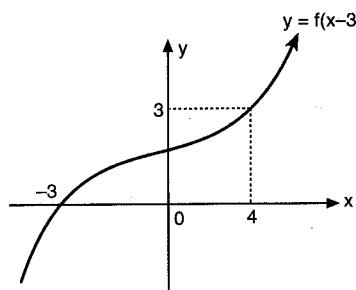
$$f(4) = -3 \Rightarrow f^{-1}(-3) = 4$$

Buradan,

$$\frac{f^{-1}(6) + f^{-1}(-3)}{f(3) - f(0)} = \frac{-2 + 4}{0 - 5} = -\frac{2}{5} \text{ tir.}$$

Yanıt C

ÖRNEK SORU

Şekilde $y = f(x-3)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre, $2f(1) - f^{-1}(0)$ değeri kaçtır?

- A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 15

Çözüm

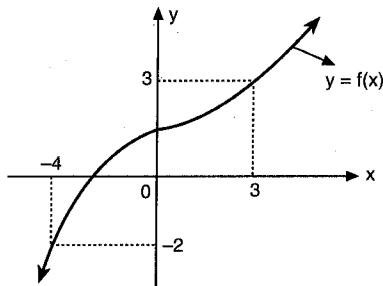
Grafik üzerindeki belli olan noktalar $(4,3)$ ve $(-3,0)$ noktalarıdır. Buna göre;

$y = f(x-3)$ olduğundan

$$f(4-3) = 3 \Rightarrow f(1) = 3$$

$$f(-3-3) = 0 \Rightarrow f(-6) = 0 \Rightarrow f^{-1}(0) = -6 \text{ dir.}$$

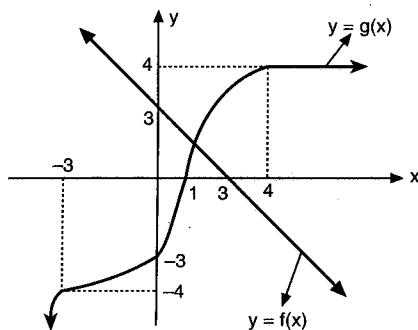
O halde, $2f(1) - f^{-1}(0) = 2 \cdot 3 - (-6) = 6 + 6 = 12$ olarak bulunur.

Yanıt C**ÖRNEK SORU**

Şekildeki grafik $y = f(x)$ fonksiyonuna aittir.

Buna göre, $f(-4) + (f \circ f)(3x - 1) = 1$ eşitliğini sağlayan x değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 B) $\frac{4}{3}$ C) $\frac{5}{3}$ D) 2 E) $\frac{7}{3}$

ÖRNEK SORU

Şekilde $y = f(x)$ ve $y = g(x)$ fonksiyonlarının grafikleri verilmiştir.

$(g \circ f \circ g)(3) + (g \circ f^{-1})(-3)$ toplamının değeri kaçtır?

- A) 4 B) 2 C) 0 D) -2 E) -4

Çözüm

$$(g \circ f \circ g)(3) = (g \circ g)(f(3)) \\ = g(g(\underbrace{0})) = g(-3) = -4$$

$$(g \circ f^{-1})(-3) = g(f^{-1}(-3)) \text{ dir.}$$

Önce $f(x)$ in kuralı bulunur.

$$\frac{x}{3} + \frac{y}{3} = 1 \Rightarrow x + y = 3$$

$$\Rightarrow y = f(x) = -x + 3 \Rightarrow f^{-1}(x) = -x + 3$$

$$\Rightarrow f^{-1}(-3) = -(-3) + 3 \Rightarrow f^{-1}(-3) = 6$$

$$\text{ve } g(f^{-1}(-3)) = g(6) = 4 \text{ tür.}$$

$(x \geq 4$ için $g(x) = 4$ sabittir.)

Sonuç olarak

$-4 + 4 = 0$ olarak bulunur.

Yanıt C**Çözüm**

Grafiğe göre, $f(-4) = -2$ ve $f(3) = 3$ tür.

$$\Rightarrow -2 + (f \circ f)(3x - 1) = 1$$

$$\Rightarrow f(f(\underbrace{3x-1}) = 3$$

$$\Rightarrow f(\underbrace{3x-1}) = 3$$

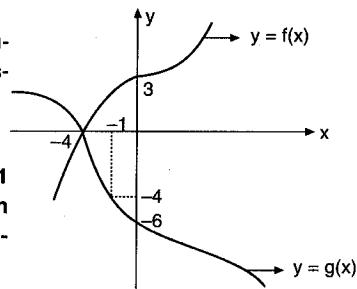
$$\Rightarrow 3x - 1 = 3 \Rightarrow x = \frac{4}{3} \text{ tür.}$$

Yanıt B**ÖRNEK SORU**

Şekilde $y = f(x)$ ve $y = g(x)$ fonksiyonlarının grafikleri verilmiştir.

Buna göre,

$(f \circ g)^{-1}(2m-4) = -1$ eşitliğini sağlayan m değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 2 E) 4

Çözüm

$$(f \circ g)^{-1}(2m-4) = -1$$

$$\Rightarrow f \circ g(-1) = 2m-4$$

$$\Rightarrow f(g(-1)) = 2m-4 \text{ ve } g(-1) = -4$$

$$\Rightarrow f(-4) = 2m-4 \text{ ve } f(-4) = 0$$

$$\Rightarrow 2m-4 = 0$$

$$\Rightarrow m = 2 \text{ dir.}$$

Yanıt D

SINIF SORULARI

- 1** $f(x) = 3x - 7$, $g(x+1) = \frac{x-3}{2}$ olduğuna göre, aşağıdaki bileşke fonksiyonları bulunuz.
- a) $(fog)(x) = ?$ b) $(gof)(x) = ?$
 c) $(fog^{-1})(-1) = ?$ d) $(gof^{-1})(2) = ?$
 e) $(fog^{-1})(x) = ?$

ÇÖZÜM:

- 2** $f(1) = 3$ ve $(gof)(x) = \frac{2x-4}{x+1}$ olduğuna göre, $g(3)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

- 3** $(fog)(x) = \frac{2x-1}{x+3}$ ve $g(2x+5) = x - 4$ olduğuna göre, $f(0)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

- 4** Tanımlı olduğu değerler için

$$f(x) = \begin{cases} x-3, & x \leq 0 \\ 3x+1, & x > 0 \end{cases} \quad \text{ve } g(x+2) = 5x-4$$

fonksiyonları veriliyor. Buna göre $(fog^{-1})(1)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

- 5** $f(x)$ tanımlı olduğu aralıkta,

$$f(x) = \frac{x-2}{3x-1} \quad \text{olduğuna göre, } (f \circ f \circ f^{-1}) (2) \text{ değeri kaçtır?}$$

ÇÖZÜM:

- 6** $f(x) = 2x+3$ ve $fog(x) = 6x - 4$ olduğuna göre, $g(x)$ nedir?

ÇÖZÜM:

- 7** $f(x) = 3x - 4$ ve $gof(x) = \frac{6x-5}{3}$ olduğuna göre, $g(x)$ nedir?

ÇÖZÜM:

- 8** $(f \circ f)(x) = 9x - 4$ olduğuna göre, $f(x)$ ne olabilir?

ÇÖZÜM:

- 9** $f(x) = 3x-2$, $g(x) = \frac{x-1}{2}$ olduğuna göre, $(fog^{-1} \circ f)(x)$ fonksiyonunu bulunuz.

ÇÖZÜM:

10 $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümelerinde tanımlı

$$f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 4 & 2 & 3 \end{pmatrix} \text{ ve } (f^{-1} \circ g) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$$

olduğuna göre, $g(1) - 2g^{-1}(4)$ kaçtır?

ÇÖZÜM:

11 $(f \circ g)$ ve h tanımlı oldukları aralıklarda

$$(f \circ g)(x) = \frac{2x-3}{4} \text{ ve } h(x+3) = 3x-1 \text{ olduğuna göre,}$$

$(g^{-1} \circ f^{-1} \circ h^{-1})^{-1}(2)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

$$\begin{aligned} \text{12} \quad f(x) = & \begin{cases} 2x-7, & x \geq 1 \\ x+3, & x < 1 \end{cases} \end{aligned}$$

olduğuna göre, $(f \circ f \circ f)(-2)$ kaçtır?

ÇÖZÜM:

13 $(f \circ g)(x) = (g \circ f)(x) = x$ ve $f(3x+2) = \frac{x+1}{4}$ olduğuna gö-

re, $g(1)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

14 $g(x+2) = \frac{x-1}{2x+3}$ ve $(f \circ g^{-1})^{-1}(-1)=3$ olduğuna göre,

$f^{-1}(-1)$ değeri kaçtır?

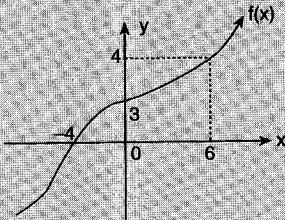
ÇÖZÜM:

15 $(f \circ g)(x) = 5g(x)-1$ ve $(g \circ f)(x) = 3 - \frac{f(x)}{2}$ olduğuna

göre, $(g^{-1} \circ f^{-1})(x)$ nedir?

ÇÖZÜM:

16

Şekilde verilen $f(x)$ fonksiyonun grafğine göre,

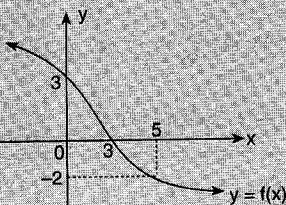
a) $f(6)$, $f^{-1}(3)$, $f(-4)$ değerleri kaçtır?

b) $x \cdot f(x) \leq 0$ koşulunu sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

ÇÖZÜM:

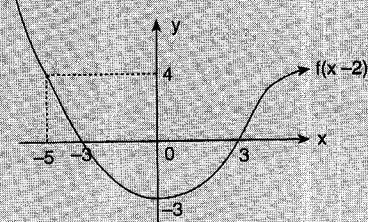
17 Şekilde $y=f(x)$

fonksiyonunu grafiği verilmiştir. Buna göre $f^{-1}(0) - 2f(0) + f(5)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:

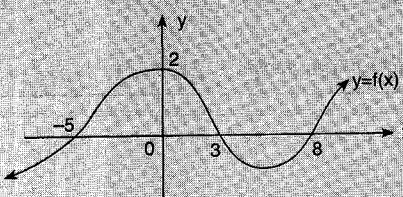
20

Şekilde verilen grafik'e göre,

$f(-7) - 4 = f(a + 1)$ koşulunu sağlayan a değerlerinin toplamı kaçtır?

18

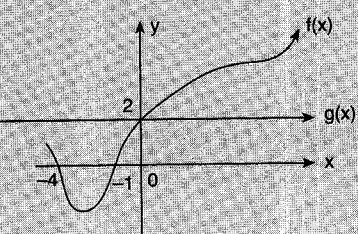

Şekilde $f: R \rightarrow R$, $y = f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre, aşağıdakilerden hangileri doğrudur?

- i) $f(-2) \cdot f(2) < 0$
- ii) $f(5) \cdot f(-5) > 0$
- iii) $f(-6) > f(8)$
- iv) $\frac{f(6)}{f(-6)} > 0$
- v) $f^{-1}(2) > f(3)$
- vi) $f(10) \cdot f(1) > 0$

ÇÖZÜM:

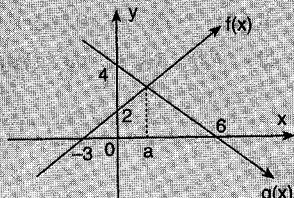
21

Şekilde $f(x)$ ve $g(x)$ fonksiyonlarının grafikleri verilmiştir.

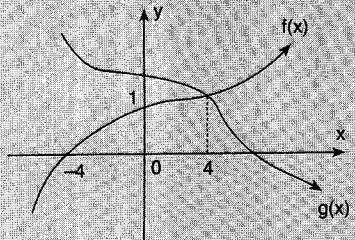
Buna göre, $(gof)(-1) - 2 = f(x - 2)$ koşulunu sağlayan x değerlerinin toplamı kaçtır?

19 Şekilde verilen $f(x)$ ve $g(x)$ fonksiyonlarının grafiklerine göre, a değeri kaçtır?

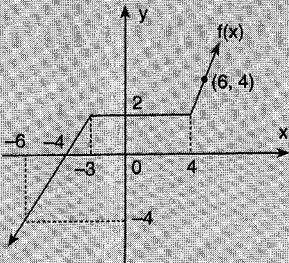

ÇÖZÜM:

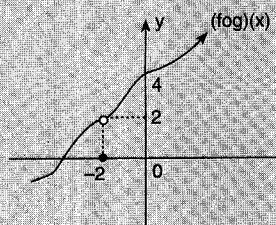
ÇÖZÜM:

22

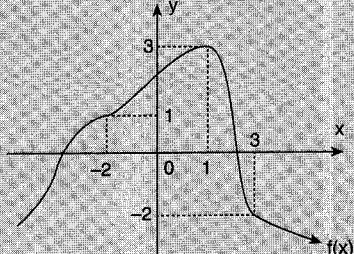
Şekilde grafikleri verilen $f(x)$ ve $g(x)$ fonksiyonlarına göre $f^{-1}(1) - (f^{-1} \circ g)(4) + 4 = f(x-2)$ olduğuna göre, x değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:**24**

Şekilde verilen $f(x)$ fonksiyonun grafiğine göre, $f(-5) + f(2) + f(6)$ toplamı kaçtır?

ÇÖZÜM:**23**

Şekilde $(fog)(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.
 $g(x-3) = 2x + 1$ olduğuna göre, $(g^{-1} \circ fog)(-2)$ değeri kaçtır?

ÇÖZÜM:**25**

Şekilde verilen $f(x)$ fonksiyonuna göre,
 $(f \circ f \circ \dots \circ f)(1)$ değeri kaçtır?
 1000 tane

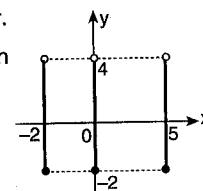
ÇÖZÜM:

TEST 1

BAĞINTI

1. $\left(\frac{1}{x \cdot y}, 2, x \cdot z\right) = \left(\frac{1}{4}, y \cdot z, 8\right)$ olduğuna göre, $(x + y + z)$ toplamı en çok kaçtır?
- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9
2. $A = \{1, 2, 3\}$ kümesi veriliyor.
AxAx kümesinin elemanlarından kaç tanesinin birinci bileşeni 1 dir?
- A) 3 B) 6 C) 9 D) 10 E) 12
3. K ve L boş olmayan birbirinden farklı iki kümeye olmak üzere,
 $s((M \times K) \cup (M \times L)) = 16$ olduğuna göre,
M kümesinin en çok kaç elemanı vardır?
- A) 16 B) 15 C) 8 D) 6 E) 4
4. $A = \{x : -1 \leq x < 3, x \in \mathbb{Z}\}$
 $B = \{x : -3 < x < 6, x \in \mathbb{N}^+\}$
C = {1, 2, 3, 4, 6} kümeleri veriliyor.
Buna göre, $(A \times B) - (A \times C)$ kümesinin en çok iki elemanlı kaç alt kümesi vardır?
- A) 79 B) 72 C) 68 D) 66 E) 37
5. $A = \{a, b, c, d\}$ kümesi veriliyor.
AxA kümesinin altı elemanlı alt kümelerinin kaç tanesinde bileşenleri aynı olan elemanların hepsi bulunur?
- A) 44 B) 48 C) 52 D) 55 E) 66
6. $A = \{-1, 4\}$ ve $B = \{x : |x - 1| \leq 3, x \in \mathbb{Z}\}$
kümleri veriliyor. B x A grafiğinde bulunan bütün noktaları kapsayan en küçük çaplı dairenin çevresi kaç π birimdir?
- A) 5 B) 6 C) $5\sqrt{2}$ D) 7 E) $\sqrt{61}$

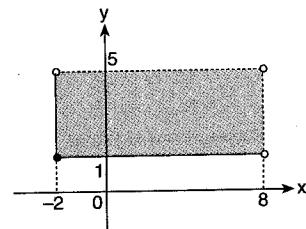
7. Şekilde $A \times B$ nin grafiği verilmiştir.
 $(A - B)$ kümesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) {-2, 0} B) {-2, 0, 5} C) {-1, 1, 2, 3}
D) $\mathbb{R} - \{-2, 0, 5\}$ E) (-2, 4]

8. Şekilde $A \times B$ nin grafiği verilmiştir.

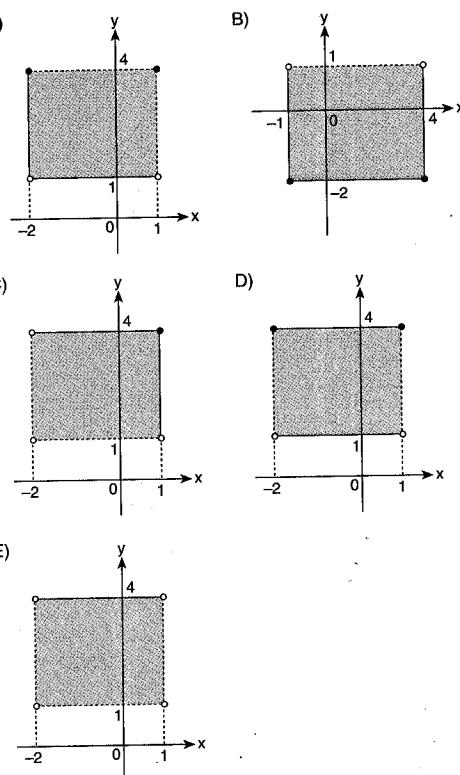
Buna göre, $A - B$ kümesinin kaç tane tam sayı elemanı vardır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

9. $A = \{x : 1 < x \leq 4, x \in \mathbb{R}\}$

$B = \{x : -2 < x \leq 1, x \in \mathbb{R}\}$ kümeleri veriliyor.
B x A nin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

10. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ ve $B = \{a, b, c\}$ veriliyor.
 Aşağıdakilerden hangisi A dan B ye bağıntı değildir?
 A) $\{(1, a), (1, b), (1, c)\}$
 B) $\{(1, a), (2, a), (3, a)\}$
 C) $\{(a, 1)\}$
 D) $\{(4, b), (3, c)\}$
 E) $\{(1, c)\}$
11. $s(A \times B) = 12$ ve A kümesinde tanımlanabilecek yansıyan bağıntı sayısı 64 olduğuna göre,
 B kümesinde tanımlanabilecek yansıyan ve simetrik bağıntı sayısı kaçtır?
 A) 32 B) 64 C) 128 D) 256 E) 512
12. Eleman sayısı 3 olan bir kümeye en çok 7 elemanlı kaç tane bağıntı tanımlanabilir?
 A) 442 B) 462 C) 484 D) 496 E) 502
13. Doğal sayılar kümesinde tanımlı,
 $\beta = \{(x, y) : (a - 2)x + (3a + 10)y = 0\}$
 bağıntısının yansıtma özelliğinin olması için a değeri kaç olmalıdır?
 A) -6 B) -5 C) -2 D) 5 E) 6
14. Tam sayılar kümesinde tanımlı,
 $\beta = \{(x, y) : 6x + 8y = 14\}$ bağıntısı veriliyor.
 Buna göre, $\beta \cap \beta^{-1}$ aşağıdakilerden hangisidir?
 A) $\{2, 1\}$ B) $\{(1, 1)\}$ C) $\{(2, 2)\}$
 D) $\{(3, 3)\}$ E) $\{(1, 2)\}$
15. N^+ kümesinde tanımlı,
 $\beta = \{(x, y) : 2x + 3y = 30\}$
 bağıntısında yansıtma, simetri, ters-simetri, geçişme özelliklerinden kaç tanesi vardır?
 A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4
16. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesinde tanımlı
 $\beta = \{(1, 4), (2, 3), (3, 1)\}$
 bağıntısına en az kaç eleman eklenirse bağıntı geçişken bağıntı olur?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5
17. $A = \{a, b, c, d\}$ kümesinde tanımlı bir β bağıntısının yansıma özelliği vardır.
 Geçişme ve simetri özelliklerinin olmaması için bağıntı en az kaç elemanlı olmalıdır?
 A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8
18. $A = \{1, 2, 3\}$ kümesinde tanımlı
 $\beta = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (2, 1), (a, b)\}$
 bağıntısı bir denklik bağıntısı olduğuna göre, $\frac{a \cdot b}{a - b}$ ifadesinin değeri kaçtır?
 A) -2 B) -1 C) $\frac{2}{3}$ D) 1 E) 2
19. $A = \{1, 2, 3, \dots, 14, 15\}$ kümesinde tanımlı
 $\beta = \{(x, y) : 5|x - y\}$ denklik bağıntısı veriliyor.
 Buna göre, 2 kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
 A) $\{4, 8, 12\}$ B) $\{8, 12\}$ C) $\{6, 10\}$
 D) $\{2, 5, 10, 15\}$ E) $\{2, 7, 12\}$
20. Tam sayılar kümesinde tanımlı aşağıdaki bağıntılardan hangisi denklik bağıntısıdır?
 A) $\{(x, y) : x < y\}$ B) $\{(x, y) : x \cdot y = 0\}$
 C) $\{(x, y) : \frac{x}{y} = 1\}$ D) $\{(x, y) : 4|x - y\}$
 E) $\{(x, y) : x + y = 0\}$

DOĞRU

YANLIŞ

BOŞ

ÖĞRETMENİN KAŞESİ

TEST 2

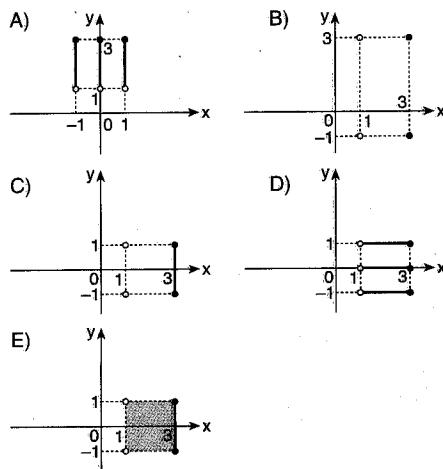
BAĞINTI

1. $(2x+1, 2y-3) = (11, x+2)$ eşitliğinde $(x+y)$ toplamı kaçtır?
A) -3 B) -1 C) 7 D) 10 E) 13

2. $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{3, 4, 5\}$, $C = \{1, 3, 5, 6\}$
kümeleri veriliyor.
 $(A \times C) \cup (B \times C)$ kumesinin eleman sayısı kaçtır?
A) 12 B) 15 C) 18 D) 20 E) 36

3. A, B, C birer kume olmak üzere;
 $s(A) = 5$, $s(B) = 8$, $s(C) = 12$ ve
 $A \cap C \neq \emptyset$ olduğuna göre, $(A \times B) \cup (C \times B)$ kumesinin ele-
man sayısı en fazla kaç olabilir?
A) 64 B) 70 C) 72 D) 120 E) 128

4. $A = (1, 3]$, $B = \{-1, 0, 1\}$ olduğuna göre,
 $A \times B$ ifadesinin koordinat düzlemindeki grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

5. $A = \{a, b, c, d, e\}$
 $B = \{b, c, d, e\}$ kümeleri veriliyor. Aşağıdakilerden hangisi
A dan B ye bir bağıntı değildir?

- A) $\beta = \emptyset$
B) $\beta_1 = \{(a, b), (b, b), (b, c)\}$
C) $\beta_2 = \{(b, a), (d, d), (b, c)\}$
D) $\beta_3 = \{(a, b), (a, c), (a, d), (a, e)\}$
E) $\beta_4 = \{(c, b), (d, b), (e, b)\}$

6. $A = \{1, 2, 3\}$ olmak üzere; A kumesinden B kumesine 512
tane bağıntı tanımlanıyor. B kumesinin alt kume sayısı
kaçtır?

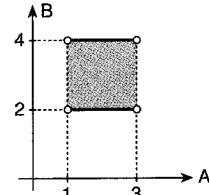
- A) 4 B) 8 C) 16 D) 32 E) 64

7. $s(A) = 4$ olmak üzere, A dan B ye tanımlı 2 elemanlı bağıntı
sayısı 28 olduğuna göre, B kumesinin eleman sayısı
kaçtır?

- A) 2 B) 4 C) 6 D) 7 E) 9

8. $A \times B$ kartezyen çarpımının
grafiği yanda verilmiştir.
 $A \times B$ kartezyen çarpımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(1, 3) \times [2, 4]$
B) $(1, 3) \times (2, 4)$
C) $[1, 3] \times [2, 4]$
D) $[1, 3] \times (2, 4)$
E) $\{1, 3\} \times (2, 4)$

9. $A = \{1, 2, 3\}$ kümesi için A da tanımlı
 $\beta = \{(x, y) : 2x \leq y+1, (x, y) \in A \times A\}$ bağıntısının eleman
sayısı kaçtır?
A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8
10. $A = \{0, 1, 4, 5\}$ kümesinde tanımlı
 $\beta = \{(x, y) : 2x+1 \leq y \text{ ve } x, y \in A\}$ bağıntısı veriliyor. β^{-1} bağıntısı aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{(0, 0), (1, 4), (1, 5), (4, 5)\}$
B) $\{(0, 1), (0, 4), (0, 5), (1, 4)\}$
C) $\{(0, 0), (4, 1), (5, 1), (5, 4)\}$
D) $\{(1, 0), (4, 0), (5, 0), (4, 1), (5, 1)\}$
E) $\{(1, 0), (0, 1), (1, 4), (4, 1), (1, 5), (5, 1)\}$
11. A dan B ye bir β bağıntısı tanımlanıyor.
 $\beta^{-1} = \{(1,a), (1,c), (2,a), (2,d)\}$ olduğuna göre,
 A kümesi en az kaç elemanlı olur?
A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6
12. $A = \{1, 2, 3\}$, $B = [1,4]$ olduğuna göre,
 $A \times B$ nin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?
A) B) C) D) E)
13. $A = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, \dots, 12\}$ kümesinde tanımlı
 $\beta : \{(x, y) : x-y \text{ farkı } 4 \text{ ile tam bölünür}, x, y \in A\}$ denklik bağıntısına göre, 7 nin denklik sınıfında bulunan elemanların
toplamı kaçtır?
A) 14 B) 17 C) 18 D) 21 E) 23
14. Tam sayılar kümesinde tanımlı aşağıdaki bağıntılardan
hangisi simetiktir?
A) $\{(x, y) : x - y \geq 0\}$ B) $\{(x, y) : \frac{x+1}{y} = 2\}$
C) $\{(x, y) : 2x - y = 0\}$ D) $\{(x, y) : x \cdot y = \sqrt{5}\}$
E) $\{(x, y) : x \cdot y = 4\}$
15. $A = \{a, b, c\}$ kümesi üzerinde tanımlanan
 $\beta = \{(a, a), (b, b), (a, c), (a, b)\}$ bağıntısının denklik bağıntısı
olabilmesi için aşağıdakilerden hangisi bağıntıya eklenmelidir?
A) $\{(c, c)\}$
B) $\{(c, c), (c, a)\}$
C) $\{(c, b), (b, c), (c, a), (c, c), (b, a)\}$
D) $\{(c, c), (c, a), (b, a)\}$
E) $\{(b, c), (c, c), (a, b)\}$
16. $A = \{a, b, c\}$ kümesinde tanımlanan bağıntılardan kaç tanesi yansiyandır?
A) 8 B) 16 C) 32 D) 64 E) 128
17. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesinde tanımlı aşağıdakilerden hangisinde yansıma, simetri ve geçişme özellikleri vardır?
A) $\beta_1 = \{(1,1), (2,2), (3,3), (4,4), (1,3)\}$
B) $\beta_2 = \{(1,1), (2,3), (3,2), (2,4)\}$
C) $\beta_3 = \{(1,1), (2,2), (3,3), (2,4)\}$
D) $\beta_4 = \{(1,1), (2,2), (3,3), (4,4), (1,3), (3,1)\}$
E) $\beta_5 = \{(2,2), (4,4)\}$
18. $\beta = \{(1,3), (2,4), (x,y), (4,5)\}$
bağıntısında (x,y) ikilisi yerine aşağıdakilerden hangisi gelirse bağıntının geçişme özelliği olur?
A) (1,2) B) (1,5) C) (3,2) D) (2,5) E) (2,3)
19. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesinde tanımlı yansıyan olan fakat ne
simetrik ne de ters simetrik olmayan bir bağıntı en az kaç
elemanlıdır?
A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9
20. $A = \{a, b, c\}$ kümesinde tanımlı aşağıdakilerden hangisi denklik bağıntıdır?
A) $\beta_1 = \{(a,a), (b,b), (c,c), (a,c), (c,a)\}$
B) $\beta_2 = \{(a,a), (b,b)\}$
C) $\beta_3 = \{(a,a), (b,b), (a,c)\}$
D) $\beta_4 = \{(a,a), (b,b), (c,c), (a,b)\}$
E) $\beta_5 = \{(a,a), (b,b), (c,c), (c,a), (a,b)\}$

☐	DOĞRU	☐	YANLIŞ	☐	BOŞ	☐	ÖĞRETMENİN KAŞESİ
--------------------------	--------------	--------------------------	---------------	--------------------------	------------	--------------------------	--------------------------

TEST 3

FONKSİYON

1. 4 öğretmen 3 okula kaç farklı şekilde atanabilir?
A) 12 B) 24 C) 64 D) 72 E) 81

2. $f(x+1) = f(x) + 2$ ve $f(3) = 2$ olduğuna göre,
 $f(30)$ kaçtır?
A) 52 B) 54 C) 56 D) 58 E) 60

3. $f(x+1) = (a-2)x + b - 3$ birim fonksiyondur.
Buna göre, $a \cdot b$ çarpımının sonucu kaçtır?
A) 9 B) 10 C) 12 D) 15 E) 18

4. $g(x-3) = \frac{a-2x}{3x+4}$ fonksiyonu sabit fonksiyon olduğuna
göre, a değeri kaçtır?
A) -6 B) $-\frac{8}{3}$ C) -2 D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{3}{2}$

5. $s(A) = 4$, $s(B) = 3$ olduğuna göre,
 B den A ya tanımlı kaç tane birebir fonksiyon vardır?
A) 4 B) 12 C) 24 D) 40 E) 64

6. $f(x) = \frac{3}{2}(3^x + 3^{-x})$ olduğuna göre,
 $f(2x)$ in $f(x)$ cinsinden değeri aşağıdakilerden hangisidir?
A) $3f^2(x)$ B) $\frac{2f^2(x)}{3} - 3$ C) $f^2(x) + 3$
D) $f^2(x) - 3$ E) $f^2(x) + 2$

7. $f(x) = 4 - x$ ve f fonksiyonunun tanım kümesi $[-3, 2]$ olduğuna göre, görüntü kümesi nedir?
A) $(2, 7]$ B) $(2, 7)$ C) $[2, 7)$
D) $[1, 2)$ E) $(1, 2)$

8. $f(3x+2) = 2x-5$ ve $f(A) = \{-1, 5, 11\}$ olduğuna göre,
 A kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{-7, -3, 1\}$ B) $\{-1, 0, 2\}$ C) $\{-1, 1, 3\}$
D) $\{2, 5, 8\}$ E) $\{8, 17, 26\}$

9. $f(x^5 - 2) = \frac{2x^5 + 1}{x^5 - 3}$ olduğuna göre,
tanımlı olduğu değerler için $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\frac{2x+5}{x-1}$ B) $\frac{3x+5}{x+2}$ C) $\frac{3x+1}{x-2}$
D) $\frac{x+5}{x-2}$ E) $\frac{x+1}{2x-3}$

10. $f(2x^2 - 5x) = 4x^2 - 10x - 53$ olduğuna göre,
 $f(44)$ değeri kaçtır?
 A) 28 B) 35 C) 42 D) 44 E) 45
11. $f(x) + f(x^2 - 2) = x^2 - 4x + 6$ olduğuna göre,
 $f(2)$ değeri kaçtır?
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5
12. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ olmak üzere, $f(x)$ birim fonksiyondur.
 $f(x + 8) = (2m - n)x + m + 2n$ olduğuna göre, $m \cdot n$ çarpımının değeri kaçtır?
 A) 6 B) 4 C) 0 D) -4 E) -6
13. $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ tanımlı bir f fonksiyonu için
 $f(x + 1) + 2 = 2f(x)$ ve $f(1) = 3$ olduğuna göre, $f(4)$ değeri kaçtır?
 A) 8 B) 9 C) 10 D) 11 E) 12
14. $f: (-\infty, 4) \rightarrow [1, \infty)$
 $f(x) = x^2 - 8x + 17$ olduğuna göre, $f^{-1}(2)$ değeri kaçtır?
 A) -5 B) -3 C) 1 D) 3 E) 5
15. $f(x)$ doğrusal fonksiyon olmak üzere;
 $f(x + 2) + f(x - 1) = 4x - 6$ olduğuna göre,
 $f(0)$ değeri kaçtır?
 A) -4 B) -3 C) -2 D) 2 E) 3
16. $f(x - 5) = 2x + 5$ ve $f(3m + 3) = -3$ olduğuna göre,
 m değeri kaçtır?
 A) -4 B) -3 C) -2 D) 1 E) 2
17. $f(x) = 2^{x+1} + \sqrt{x+3}$ olduğuna göre,
 $f(1) - f(-2) + f^{-1}(6)$ toplamı kaçtır?
 A) 0 B) 4 C) 6 D) $\frac{11}{2}$ E) $\frac{17}{2}$
18. $\mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ tanımlı
 $f(x, y) = \max(2x - y, x + y)$
 $g(x, y) = \min(3xy, 2y + x)$ fonksiyonları veriliyor.
 Buna göre, $f(2, -1) + g(3, 2)$ toplamı kaçtır?
 A) 12 B) 13 C) 19 D) 21 E) 23
19. $f(x + y) = f(x) + f(y)$ ve $f(2) = 5$ olduğuna göre,
 $f(8)$ değeri kaçtır?
 A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 25
20. $f: \mathbb{R} - \{a\} \rightarrow \mathbb{R} - \{b\}$
 $\frac{2-f(x)}{f(x)+3} = 2x-5$ olduğuna göre, $(a+b)$ toplamı kaçtır?
 A) -6 B) -1 C) 1 D) 2 E) 6

DOĞRU

YANLIŞ

BOS

ÖĞRETMENİN KASESİ

TEST 4

FONKSİYON

1. $f(x) = 3^{x+2} + 1$ olduğuna göre, $f(1)$ kaçtır?

- A) 10 B) 27 C) 28 D) 49 E) 82

2. $f(3x+5) = 2x-7$ olduğuna göre, $f(-1)$ kaçtır?

- A) -8 B) -9 C) -10 D) -11 E) -12

3. $A = \{1, 2, 3, 4\}$, $B = \{a, b, c\}$ kümeleri veriliyor. Aşağıdaki bağıntılardan hangisi A dan B ye bir fonksiyondur?

- A) $\{(1,a), (2,c), (3,b)\}$
B) $\{(2,a), (2,b), (2,c)\}$
C) $\{(1,a), (1,b), (2,c), (3,b)\}$
D) $\{(1,a), (2,a), (3,b), (4,c)\}$
E) $\{(1,a), (2,b), (4,c)\}$

4. $f(x) = \frac{4x \cdot f(x)-2}{x+3}$ olduğuna göre, $f(0)$ kaçtır?

- A) $\frac{3}{2}$ B) 1 C) $\frac{2}{3}$ D) $-\frac{1}{3}$ E) $-\frac{2}{3}$

5. $f(x+1) + f(x) = 4x+4$ olduğuna göre, $f(2) + f(3)$ kaçtır?

- A) 12 B) 13 C) 14 D) 15 E) 16

6. f doğrusal fonksiyondur.

$f(1) = 5$ ve $f(4) = 14$ olduğuna göre, $f(6)$ kaçtır?

- A) 20 B) 19 C) 18 D) 17 E) 16

7. $f(x) = \frac{3x+5}{2}$ ve $g(x) = 5x-3$

olduğuna göre, $(4f-g)(-3)$ kaçtır?

- A) 8 B) 9 C) 10 D) 12 E) 13

8. $f(x) + f(2x) + f(x+1) = 18$

olduğuna göre, $f(0) + f(1) + f(2)$ kaçtır?

- A) 18 B) 9 C) 8 D) 6 E) 3

9. $f(x) = x^4 - 4x^3 + 6x^2 - 4x + 1$ olduğuna göre,

$f(\sqrt[4]{5+1})$ kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 10 E) 15

10. $f(x) = \frac{ax^2+6x+10}{2x^2+bx+5}$ fonksiyonu sabit fonksiyon

olduğuna göre, $(a+b)$ toplamı kaçtır?

- A) 8 B) 7 C) 6 D) 5 E) 4

11. $f(x) = (a+b-3)x + 2a - b + 6$ fonksiyonu birim fonksiyon olduğuna göre, $(a+b)$ toplamı kaçtır?
- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6
12. $\forall x \in \mathbb{N}^+, f(x+1) = \frac{3f(x)+1}{3}$ ve $f(1) = -1$ olduğuna göre, $f(49)$ kaçtır?
- A) 14 B) 15 C) 16 D) 17 E) 18
13. $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$,
 $f(x) = (2x+2)f(x-1)$ ve $f(0) = \frac{1}{16}$ olduğuna göre, $f(3)$ kaçtır?
- A) $\frac{1}{24}$ B) $\frac{1}{12}$ C) 1 D) 12 E) 24
14. $f : \mathbb{R} - \{a\} \rightarrow \mathbb{R} - \{b\}$ olmak üzere,
 $f(x) = \frac{3x+5}{x+7}$ fonksiyonu birebir ve örten olduğuna göre,
 $a+b$ toplamı kaçtır?
- A) 5 B) 3 C) 1 D) -1 E) -4
15. $f(x) = 2x-3$ olduğuna göre, $f(6x+1)$ in $f(x)$ cinsinden ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) $6f(x) + 17$ B) $3f(x) + 1$ C) $3f(x) - 2$
D) $6f(x) - 9$ E) $3f(x) + 5$
16. $f = \{(1, 8), (2, 10), (3, 12)\}$
 $g = \{(1, 9), (2, 11), (3, 12), (4, 15)\}$ fonksiyonları veriliyor.
 $(f+g)(2)$ değeri kaçtır?
- A) 17 B) 19 C) 21 D) 23 E) 25
17. $f : A \rightarrow B$, $f(x) = -3x + 7$ ve
 $A = (-2, 4]$ olduğuna göre, $f(A)$ kümesi nedir?
- A) $(-5, 13]$ B) $(-13, 5]$ C) $[-5, 13]$
D) $[-13, 5)$ E) $(-13, 5)$
18. $f : A \rightarrow B$ ve $f(x) = 2x + 5$ ve $f(A) = \{-3, -1, 5\}$ olduğuna göre, A kümelerini oluşturan elemanların toplamı kaçtır?
- A) -7 B) -4 C) -3 D) 1 E) 5
19. Tanım kümesi $\mathbb{R} - \{-5\}$ olan
 $f(x) = (x+5)^{a+4} - 3$ fonksiyonu sabit fonksiyon olduğuna göre, $f(2006)$ kaçtır?
- A) -2 B) 0 C) 1 D) 2 E) 3
20. $2f(x) + f(-x) = ax+12$ ve $f(-3) = 6$ olduğuna göre, a kaçtır?
- A) $-\frac{2}{3}$ B) $-\frac{1}{3}$ C) $\frac{2}{3}$ D) 1 E) 2

☐	DOĞRU	☐	YANLIŞ	☐	BOŞ	☐	ÖĞRETMENİN KAŞESİ
--------------------------	--------------	--------------------------	---------------	--------------------------	------------	--------------------------	--------------------------

TEST 5

FONKSİYON

1. $A = \{x: -3 < x \leq 2, x \in \mathbb{N}\}$
 $B = \{x: |x - 1| < 1, x \in \mathbb{Z}\}$
kümeleri veriliyor. Buna göre, A dan B ye tanımlı kaç tane fonksiyon olmayan bağıntı vardır?
A) 3 B) 7 C) 15 D) 28 E) 31
2. $s(A) = 5, s(B) = 3$ olduğuna göre,
B den A ya tanımlı kaç tane birebir olmayan fonksiyon vardır?
A) 48 B) 56 C) 65 D) 120 E) 183
3. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi A dan A ye bir fonksiyon değildir?
A) $\{(1,1), (2, 2), (3, 3), (4, 4)\}$
B) $\{(1,1), (2,1), (3,1), (4,1)\}$
C) $\{(1,4), (2,3), (3,2), (4,1)\}$
D) $\{(1,1), (1,2), (1,3), (1,4)\}$
E) $\{(4,3), (2,1), (1,1), (3, 3)\}$
4. $A = \{-1, 3, 5\}$ kümesi veriliyor.
f: B \rightarrow A ören bir fonksiyon ve $f(x) = 2x - 3$ olduğuna göre, B kümesi aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{2, 3, 5\}$ B) $\{-5, 3, 7\}$ C) $\{-5, 2, 6\}$
D) $\{1, 3, 4\}$ E) $\{1, 3, 5\}$
5. f: $\{(1,3), (2,1), (3, -1), (4, 2)\}$
g: $\{(-1,1), (1,2), (3, 1), (5, 3)\}$ fonksiyonları veriliyor.
Buna göre, $(f - 2g)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{(1,2), (3, 1)\}$ B) $\{(1,-1), (3, -3)\}$
C) $\{(1,5), (4, 1), (2, -1)\}$ D) $\{(1,5), (3, 0)\}$
E) $\{(2, 6), (1, 8), (3, 11)\}$
6. Aşağıdaki fonksiyonlardan hangisi birebir fonksiyon değildir?
A) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(x) = 3x - 5$
B) $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $g(x) = x^3 - 1$
C) $h: [0, \infty] \rightarrow \mathbb{R}^+$
 $h(x) = x^2$
D) $t: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $t(x) = \frac{2x-5}{x}$
E) $u: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $u(x) = |x| + 3$
7. $f(3x - 2) = (a - 1)x^2 - bx + 2x - c - 1$ fonksiyonu birim fonksiyon olduğuna göre,
 $\frac{f(a) + f(b)}{f(c) - f(-1)}$ işleminin sonucu kaçtır?
A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2
8. $f(x) = \frac{(2a-4)x-3}{5x+2}$ fonksiyonu sabit fonksiyon olduğuna göre, $f(1001) - 2a$ işleminin sonucu kaçtır?
A) $-\frac{1}{2}$ B) 0 C) 1 D) 2 E) $\frac{5}{2}$
9. f: $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ve $f(x) = x^2 - 6x$ fonksiyonu veriliyor.
K = $[-1, 4]$ olduğuna göre, f(K) aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(-9, 7)$ B) $[-8, 7]$ C) $[-9, 7]$
D) $(-7, 9)$ E) $(-9, 7]$
10. A = {1, 2, 3, 4, 5} kümelerinde tanımlı,
f: $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 5 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix}$ ve g: $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 1 & 3 & 2 & 5 \end{pmatrix}$
fonksiyonları veriliyor. Buna göre,
 $(f \cdot g)(2) - f^{-1}(5) + g(3)$ işleminin sonucu kaçtır?
A) 3 B) 4 C) 6 D) 8 E) 10

11. $f(x) = (2a - 5)x^3 + 4x^2 - bx + 4x - 3$
fonksiyonu çift fonksiyon olduğunu göre, $a \cdot b$ çarpımı kaçtır?
 A) 10 B) 12 C) 15 D) 18 E) 20

12. $f(x) = \begin{cases} 2 - 3|x - 1|, & x < 0 \\ 5x + 7, & 0 \leq x < 3 \\ x^2 - 4, & x \geq 3 \end{cases}$
fonksiyonu veriliyor. $\frac{f(-1) + f(0)}{2 \cdot f(3)}$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisine eşittir?
 A) $-\frac{1}{2}$ B) $\frac{3}{10}$ C) $\frac{1}{3}$ D) $\frac{1}{2}$ E) 1

13. $x \cdot f(x - 1) = 2f(x) - 4$ ve $f(4) = 6$ olduğuna göre, $f(2)$ değeri kaçtır?
 A) -2 B) 0 C) 1 D) 2 E) 4

14. $f: R - \{2\} \rightarrow R - \{3\}$,
 $f(x) = \frac{ax - 2}{x - b}$ ve $f^{-1}(2k + 3) = 3$ olduğuna göre, k kaçtır?
 A) 1 B) 2 C) 4 D) 7 E) 8

15. $f(x)$ fonksiyonu doğrusal fonksiyondur.
 $f^{-1}(2) = 5$ ve $f(-1) = 8$ olduğuna göre,
 $f(2x + 1)$ aşağıdakilerden hangisidir?
 A) $2x + 1$ B) $-2x - 1$ C) $-2x + 6$
 D) $2x + 10$ E) $x + 9$

16. $f\left(\frac{x}{5}\right) = x - 2$. $f\left(\frac{5}{x}\right) + 1$ olduğuna göre, $f(5)$ değeri kaçtır?
 A) -10 B) $-\frac{22}{3}$ C) -7
 D) $\frac{1}{2}$ E) 1

17. $\frac{2f(x) - 5}{x - 3} = \frac{3f(x)}{x + 1}$ olduğuna göre, $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?
 A) $\frac{11x - 5}{x + 5}$ B) $\frac{5x + 5}{x - 11}$ C) $\frac{-11x + 5}{x - 5}$
 D) $\frac{7x - 5}{x + 5}$ E) $\frac{5x + 5}{x - 7}$

18. $f\left(\frac{x-5}{2x-3}\right) = \frac{x+1}{x-2}$ olduğuna göre, $f(x)$ aşağıdakilerden hangisine eşittir?
 A) $\frac{x-4}{x-3}$ B) $\frac{x+4}{3-x}$ C) $\frac{6-5x}{x+3}$
 D) $\frac{5x+6}{x-3}$ E) $\frac{5x-4}{x+3}$

19. $f(x) = 2^{x-3}$ olduğuna göre, $f(3x)$ in $f(x)$ cinsinden değeri aşağıdakilerden hangisidir?
 A) $3 \cdot f(x)$ B) $64 \cdot f(x)$ C) $f^3(x)$
 D) $8 \cdot f^3(x)$ E) $64 \cdot f^3(x)$

20. Tanımlı olduğu değerler için,
 $f(ax) = 8x + 2b$ ve $f^{-1}(x) = \frac{2x-1}{4}$ olduğuna göre,
 $a \cdot b$ çarpımının sonucu kaçtır?
 A) -1 B) 1 C) 2 D) 4 E) 8

☐	DOĞRU	☐	YANLIŞ	☐	BOS	☐	ÖĞRETMENİN KAŞESİ
--------------------------	--------------	--------------------------	---------------	--------------------------	------------	--------------------------	--------------------------

TEST 6

BİLEŞKE FONKSİYON

1. $f(x) = 2x - 1$, $(fog)(x) = 2x^2 - 4x + 1$ olduğuna göre, $g(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?
A) $(x-1)^2$ B) $x^2 + 2x$ C) $x^2 - 2x - 2$
D) $x^2 - 2x - 1$ E) $2x^2 - 2x + 1$

2. Tanımlı olduğu değerler için,

$(fog)(x) = \frac{6x-2}{3x+2}$ ve $g(x) = x-2$ olduğuna göre,

$f(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{6x-13}{3x-3}$ B) $\frac{6x+10}{3x+8}$ C) $\frac{3x+6}{6x-3}$
D) $\frac{6x-14}{3x-4}$ E) $\frac{3x-11}{6x+1}$

3. $(fog)(x) = \frac{x-1}{x+3}$, $g(2x+1) = 3x+2$ olduğuna göre,

$f(2)$ değeri kaçtır?

- A) -1 B) $-\frac{1}{3}$ C) 0 D) $\frac{1}{5}$ E) $\frac{1}{3}$

4. $f: R^+ \rightarrow (-6, \infty)$, $f(x) = x^2 - 6$

$g: R^+ \rightarrow (2, \infty)$, $g(x) = \sqrt{x} + 2$ fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, $(fog)^{-1}(3)$ değeri kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5. $(gof)(x) = \frac{mx-1}{x+3}$, $f^{-1}(3) = 2$ ve

$g(3) = 5$ olduğuna göre, m değeri kaçtır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 15 E) 18

6. $f: \{(x, 1), (y, 3), (z, 4), (t, 5)\}$
 $g: \{(1, a), (2, b), (3, 4), (6, 3)\}$ olduğuna göre, (gof) fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{(x, a), (y, 4)\}$ B) $\{(1, 1), (3, 3), (4, 4)\}$
C) $\{(6, y), (3, z)\}$ D) $\{(y, 6), (z, 3)\}$
E) $\{(x, a), (y, b), (4, 4), (5, 3)\}$

7. $(gof)(x) = \frac{x+2}{x+5}$ ve $f(3x+1) = 3x-2$

olduğuna göre, $g(2)$ değeri kaçtır?

- A) $\frac{2}{3}$ B) $\frac{7}{10}$ C) 1 D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{3}{2}$

8. $f(f(x)) = 4x - 6$ olduğuna göre,
 $f(5)$ aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) -8 B) -6 C) 0 D) 4 E) 8

9. $f(x)$ ve $g(x)$ birebir ve örten fonksiyondur.

$$f(x) = 3x - 6 \text{ ve } \frac{2x + (fog)(x)}{3} = x - 2$$

olduğuna göre, $g(0)$ değeri kaçtır?

- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

10. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesinde tanımlı

$$f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 4 & 2 & 3 \end{pmatrix} \text{ ve } gof = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

fonksiyonları veriliyor.

Buna göre, $g^{-1}(2) + (fog)(2)$ toplamının sonucu kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 7

11. $(fog)(x) = 2x^2 + 4x + 5$ ve $g(x) = (x + 1)^2$ olduğuna göre,
 $f^{-1}(7)$ değeri aşağıdakilerden hangisidir?
- A) -7 B) -5 C) -3 D) 1 E) 2

12. $f(x - 3) = \frac{2x + 4}{3x - 2}$ ve $(g^{-1}of)^{-1}(4) = -2$ olduğuna göre,
 $g(4)$ değeri kaçtır?
- A) $-\frac{2}{5}$ B) 0 C) $\frac{1}{2}$ D) 4 E) 6

13. $(fog)(x) = 2x + 5$ ve $h(x) = \frac{3x - 2}{4}$
olduğuna göre, $(h^{-1}og^{-1}of^{-1})(3)$ değeri kaçtır?
- A) -2 B) -1 C) $-\frac{2}{3}$ D) 1 E) 2

14. $f_k(x) = 3k - 2x + 1$ olduğuna göre, $(f_1of_3)(2)$ değeri kaçtır?
- A) -8 B) -6 C) -2 D) 2 E) 4

15. $g(x) = \begin{cases} 2x - 3, & x \text{ çift sayı} \\ \frac{x+1}{2}, & x \text{ tek sayı} \end{cases}$
(gogogogogog)(3) değeri kaçtır?
- A) 3 B) 2 C) 1 D) -1 E) -3

16. f ve g fonksiyonlarının tanımlı olduğu değerler için,

$$f\left(\frac{2x+1}{3}\right) = g^{-1}\left(\frac{3-x}{2}\right)$$

eşitliği veriliyor.

Buna göre, $(gof)(3)$ değeri kaçtır?

- A) -3 B) -1 C) $-\frac{1}{2}$ D) $\frac{1}{2}$ E) 3

17. $(gof)(x) = (fog)(x) = x$ ve $g(2x - 1) = \frac{x+3}{5}$ olduğuna göre,
 $f(2)$ değeri kaçtır?

- A) 2 B) 4 C) 6 D) 9 E) 13

18. Tanımlı olduğu değer aralıklarında
 $f(2x - 4) = x^2 - 1$

$$g(x+3) = \begin{cases} x-3, & x < 1 \\ 5-x, & x \geq 1 \end{cases}$$

olduğuna göre, $(fog^{-1})(2)$ değeri kaçtır?

- A) 35 B) 24 C) 15 D) 8 E) 3

19. $f(2x - 5) = 3x + 2$ ve $g(x + 1) = 5 - x$ fonksiyonları veriliyor.
 $(fogog^{-1}of^{-1}og)(2)$ değeri kaçtır?

- A) $\frac{1}{2}$ B) 0 C) $\frac{1}{3}$ D) 2 E) 4

20. $f(x + 2) = 5x - 1$, $g(x - 3) = 2x - 11$ ve
 $(f^{-1}og)^{-1}(m - 1) = 4$ olduğuna göre, m kaçtır?

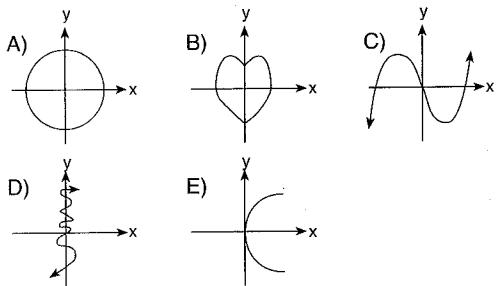
- A) 1 B) $\frac{9}{5}$ C) 2 D) $\frac{11}{4}$ E) $\frac{19}{5}$

☐	DOĞRU	☐	TANLIS	☐	BOŞ	☐	ÖĞRETMENİN KAŞESİ
--------------------------	--------------	--------------------------	---------------	--------------------------	------------	--------------------------	--------------------------

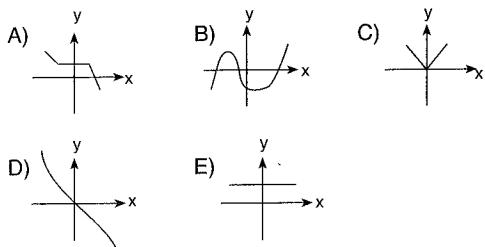
TEST 7

FONKSİYONDA GRAFİK

1. Aşağıda grafiği verilen bağıntılardan hangisi bir fonksiyon grafiğidir?

2. Aşağıda $R \rightarrow R$ ye grafiği verilen fonksiyonlardan hangisi birebir ve örtendir?

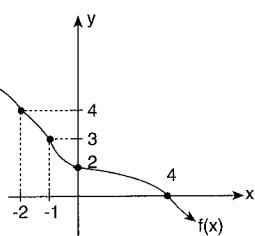
3. Şekildeki grafikte

$y=f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

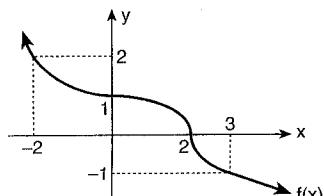
Buna göre,

$$\frac{f(4)+f(-1)}{f(0)+f(-2)}$$
 kaçtır?

- A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{1}{2}$ C) 1 D) 2 E) 3

- 4.

Şekilde $f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre, $f(-2) + f^{-1}(2) + f(2) + f^{-1}(-1) + f^{-1}(1)$ toplamı kaçtır?

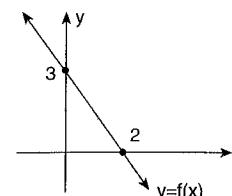
- A) -4 B) -1 C) 0 D) 1 E) 3

5. Şekilde $y=f(x)$

fonksiyonunun

grafiği verilmiştir.

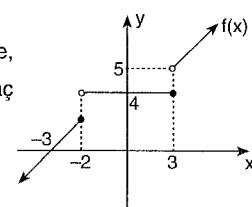
Buna göre,
 $f(4) + f^{-1}(9)$ kaçtır?

- A) -7 B) -6 C) -5 D) -4 E) -3

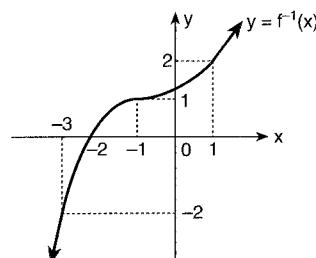
6. Şekilde $f(x)$ fonksiyonunun

grafiği verilmiştir. Buna göre,
 $f(a) = 4$ eşitliğini sağlayan kaç tam sayı değeri vardır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

- 7.

Şekilde gerçel sayılarda tanımlı
 $f^{-1}(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

$f(2x+11) = -2$ eşitliğini sağlayan x değeri kaçtır?

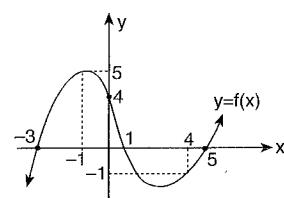
- A) $-\frac{15}{2}$ B) -7 C) $-\frac{13}{2}$ D) -6 E) $-\frac{11}{2}$

8. Şekilde $y = f(x)$

fonksiyonunun

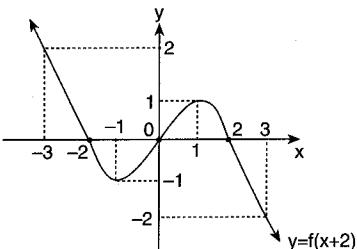
grafiği verilmiştir.

Buna göre,
 $(fofofof)(1)$ kaçtır?

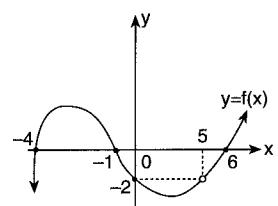
- A) -3 B) -1 C) 0 D) 1 E) 4

9. Şekilde $y=f(x+2)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.
Buna göre,
 $f(f(f(0)+2)+4)$ kaçtır?

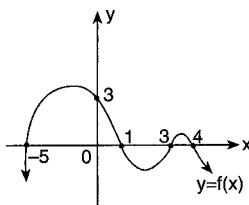
- A) -2 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

10. Şekilde $y = f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.
Buna göre,
 $f(f(a))=-2$ eşitliğini sağlayan a değerlerinin toplamı kaçtır?

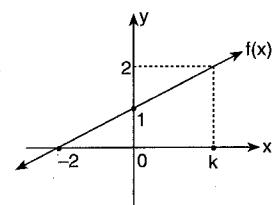
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

11. Şekilde $y=f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre,
 $(f \circ f)(a)=0$ eşitliğini sağlayan a değeri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

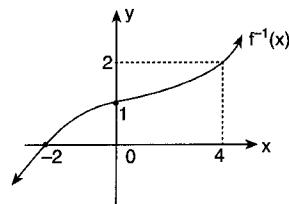
- A) -5 B) 0 C) 1 D) 3 E) 4

12. Şekilde $f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.
Buna göre,
 $f^{-1}(k^2)$ kaçtır?

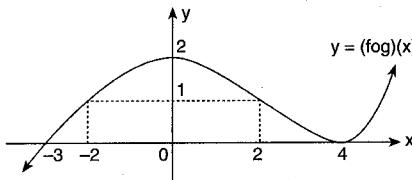
- A) 2 B) 4 C) 6 D) 8 E) 10

13. Şekilde $y = f^{-1}(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.
Buna göre,
 $\frac{f(2)+f^{-1}(0)}{f(0)}$ kaçtır?

- A) $-\frac{1}{2}$ B) -1 C) $-\frac{3}{2}$ D) -2 E) $-\frac{5}{2}$

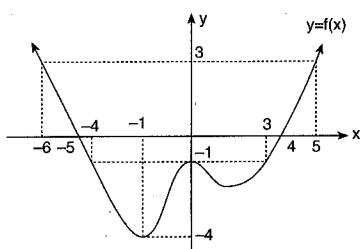
14.

- Şekilde $y = (fog)(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. $g(-2) = 3$ ve $f(x) = 2x + a$ olduğuna göre, a kaçtır?

- A) -5 B) -3 C) -2 D) 2 E) 4

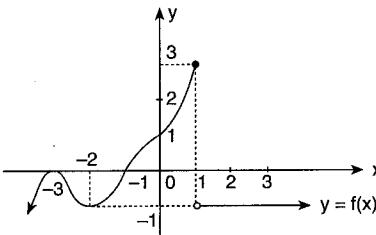
15.

- $y = f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.
 $-4 \leq (f \circ f)(x) \leq -1$ eşitsizliğini sağlayan x tam sayı değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) -1 B) -2 C) -4 D) -6 E) -8

16.

- Şekilde $y = f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. $f(x) \geq 0$ eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) -3 B) -1 C) 0 D) 1 E) 2

DOĞRU

YANLIŞ

BOŞ

ÖĞRETMENİN KAŞESİ

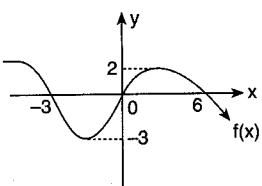
TEST 8

FONKSİYONDA GRAFİK

1. $g^{-1}(3m+x) = 4x-2$ ve $g(x)$ fonksiyonunun grafiği $K(-2, 6)$ noktasından geçtiğine göre, grafiğin x eksenini kestiği noktanın apsisi kaçtır?

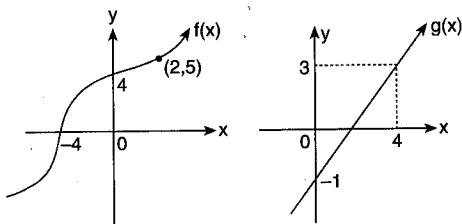
A) -10 B) -20 C) -22 D) -24 E) -26

2. Grafikte verilen $f(x)$ fonksiyonu için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) $(f \circ f)(4) > 2$
 B) $(f \circ f)(-2) < -3$
 C) $f(0) \cdot f(8) < 0$
 D) $f(7) \cdot f(-4) < 0$
 E) $f(f(-4)) > 1$

- 3.

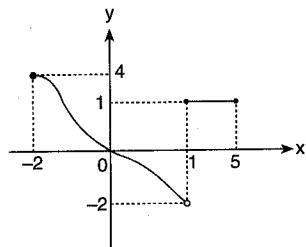

Şekilde verilen $f(x)$ ve $g(x)$ fonksiyonlarının grafiklerine göre, $(f - 2g)(2) - f^{-1}(0)$ ifadesinin değeri kaçtır?

- A) 3 B) 5 C) 7 D) 9 E) 11

4. Şekilde f fonksiyonu nın grafiği verilmiştir. Buna göre,

$f(f(-2)) + f(-2)$ toplamı kaçtır?

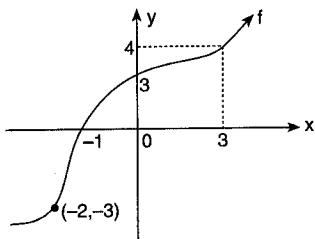

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5. Verilen f fonksiyonunun grafiğine göre,

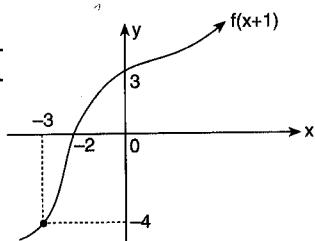
$$2f(3) - f^{-1}(0) + f(-2)$$

işlemi sonucu kaçtır?

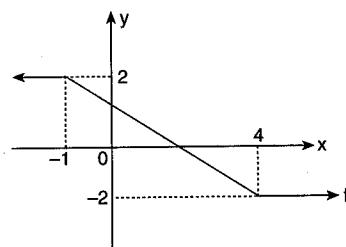
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 6

6. Şekilde verilen $f(x+1)$ fonksiyonuna göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) $f(0) \cdot f(-2) = 0$
 B) $f(-3) + f(0) = -1$
 C) $f(f(-1)) > 3$
 D) $f(f(1)) = 1$
 E) $f(1) + f(-1) = 3$

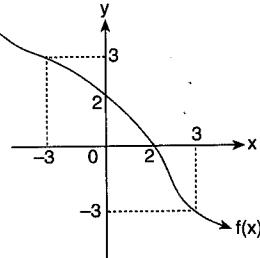
- 7.

Şekilde verilen $f: A \rightarrow B$ fonksiyonuna göre, $A-B$ kümesinin tam sayı olan elemanlarının toplamı kaçtır?

- A) 0 B) 1 C) 3 D) 9 E) 11

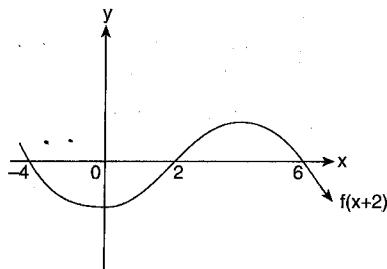
- 8.

$f(x)$ fonksiyonunun grafiğine göre, $f^{-1}(f^{-1}(2m-3))=3$ olguna göre, $f(m-3)$ değeri kaçtır?

- A) -2 B) 0 C) 1 D) 3 E) 4

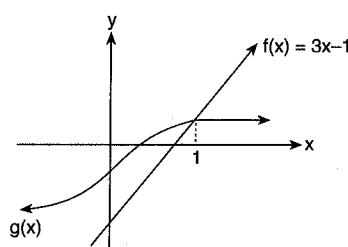
9.

Şekilde $y = f(x+2)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre, $f(3x-1) = 0$ denklemini sağlayan x değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 3 B) 4 C) $\frac{13}{3}$ D) 5 E) $\frac{16}{3}$

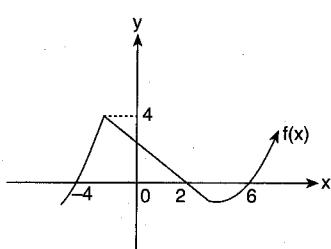
10.

Şekilde verilen $f(x)$ ve $g(x)$ fonksiyonları için $(gof)(3)$ değeri kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) $\frac{5}{2}$ D) 3 E) 4

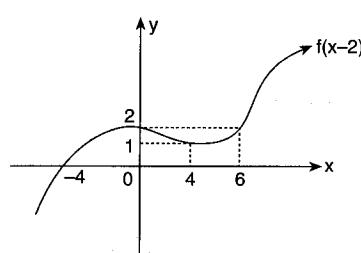
11.

Şekilde $f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. $x \cdot f(x) < 0$ koşulunu sağlayan kaç tane x tam sayısı vardır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

12.

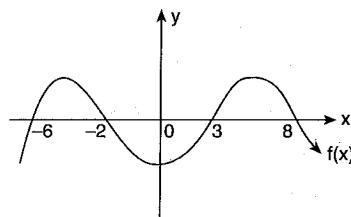

Şekilde $y = f(x-2)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

$f(f(4)) + f(-2)$ değeri kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

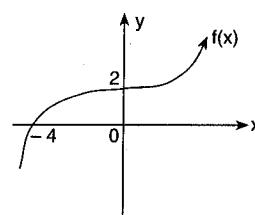
13.

Grafiği verilen $f(x)$ fonksiyonunda $f(x) \geq 0$ eşitsizliğini sağlayan x tam sayılarının toplamı kaçtır?

- A) 8 B) 9 C) 10 D) 12 E) 13

14.

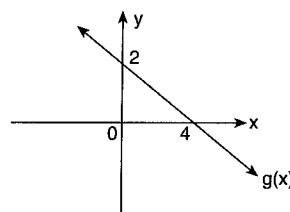

Şekilde $f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

$(gof)(x) = \frac{2x-5}{x^2+1}$ olduğuna göre, $g(2)$ değeri kaçtır?

- A) 4 B) 2 C) -1 D) -2 E) -5

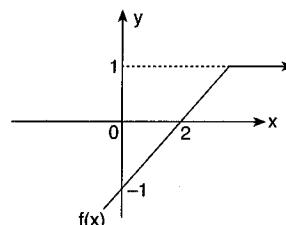
15.

Şekilde $g(x)$ doğrusal fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre, $(g^{-1} \circ g \circ g^{-1})(1)$ değeri kaçtır?

- A) 1 B) $\frac{3}{2}$ C) 2 D) $\frac{5}{2}$ E) 3

16.

Şekilde $f(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre, $f(-2) + f(5)$ toplamı kaçtır?

- A) -1 B) 0 C) $\frac{1}{2}$ D) 1 E) 2

DOĞRU

YANLIŞ

BOS

ÖĞRETMENİN KAŞESİ

TEST 9

BAĞINTI - FONKSIYON (KARMA)

1. $a, b \in N^+$ ve $(2x, a-b) = \left(34, \frac{x}{a+b}\right)$ olduğuna göre, a değeri kaçtır?
A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10
2. A kümesinden B kümesine tanımlı 2 elemanlı 66 tane bağıntı vardır. Buna göre, $s(A \cup B)$ kaç farklı değer alabilir?
A) 3 B) 5 C) 7 D) 8 E) 9
3. $A = \{1, 2, 3\}$ kümesinde tanımlı beş elemanlı, (1, 2) elemanının bulunmadığı kaç tane yansıyan bağıntı vardır?
A) 6 B) 10 C) 15 D) 20 E) 21
4. $A = \{x: 1 < x < 20, x = 2k, k \in Z\}$ kümesinde tanımlı $A \times A$ nin eleman sayısı kaçtır?
A) 36 B) 56 C) 64 D) 72 E) 81
5. $A = \{1, 2, 3\}$ kümesinde tanımlı kaç tane simetrik olmayan bağıntı yazılabilir?
A) 192 B) 310 C) 382 D) 448 E) 504

6. $f(x)$ çift fonksiyondur.
 $2x^2 f(x) + 2f(-x) = 5x^2 + 7$ olduğuna göre, $f(-1)$ kaçtır?
A) $\frac{3}{2}$ B) 2 C) $\frac{5}{2}$ D) 3 E) $\frac{7}{2}$
7. $f: R \rightarrow R$ ve $f(x) = \frac{2x-11}{3}$ olduğuna göre, $f^{-1}(7)$ kaçtır?
A) 1 B) 2 C) 5 D) 6 E) 16
8. $f(x) = \frac{3x-7}{x+1}$ olduğuna göre, f nin tanımlı olduğu aralıkta $f^{-1}\left(\frac{1}{2}\right)$ kaçtır?
A) 5 B) 3 C) 2 D) 1 E) 0
9. Reel sayılarda tanımlı $f(x)$ ve $g(x)$ fonksiyonları için
 $f(x) = 2x + 7$ ve $g^{-1}(x) = \frac{x-3}{2}$ olduğuna göre, $(fog)(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\frac{x+5}{2}$ B) $x+1$ C) $x-2$
D) $4x+4$ E) $4x+13$
10. $f(x) = 3x + a$ ve $(f \circ f)(x) = 9x + 8$ olduğuna göre, a kaçtır?
A) 2 B) 4 C) 6 D) 8 E) 9

11. $x = \frac{3f(x) + 2}{1 + 2f(x)}$ olduğuna göre, $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{-2x + 2}{2x - 3}$ B) $\frac{3x + 2}{1 + 2x}$ C) $\frac{-2x + 2}{1 - 3x}$
D) $\frac{2 - 3x}{1 + 2x}$ E) $\frac{3x + 1}{2x + 2}$

12. Reel sayılarla tanımlı bir $f(x)$ fonksiyonu için $f(x+1) = x^2 - 3x + 5$ olduğuna göre, $f(2x-1)$ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $4x^2 - 3x + 5$ B) $x^2 + x + 3$
C) $4x^2 - 14x + 15$ D) $2x^2 + 5x + 8$
E) $x^2 + 11x + 7$

13. $f(3x+2) = \frac{3x+5}{x+2}$ olduğuna göre, $f(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{x+4}{3x+9}$ B) $\frac{x+2}{3x+6}$ C) $\frac{3x+9}{x+4}$
D) $\frac{3x+6}{x+2}$ E) $\frac{x+5}{3x+2}$

14. $f(x) = \frac{5x+4}{4x+a}$ fonksiyonunun tersi kendisine eşit olduğuna göre, a kaçtır?

- A) -10 B) -5 C) -4 D) 5 E) 10

15. $f(x) = \begin{cases} 2-2x & , x \geq 0 \\ \frac{x^2}{4} & , x < 0 \end{cases}$ olduğuna göre, $(f \circ f \circ f)(4)$ değeri kaçtır?

- A) -16 B) -2 C) 0 D) 6 E) 8

16. $f(x+2) = 5x+13$ ve $f^{-1}(3a+1) = 2$ olduğuna göre, a kaçtır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

17. $f(2^x + 2^{-x}) = 4^x + 4^{-x}$ olduğuna göre, $f(3x)$ fonksiyonunun $f(x)$ cinsinden eşi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $3f(x) + 1$ B) $3f(x) + 2$ C) $9f(x) + 16$
D) $3f(x) + 16$ E) $9f(x) + 2$

18. $f(x) = 2x+3$ ve $(f \circ f)(x) = ax+b$ olduğuna göre, (a+b) toplamı kaçtır?

- A) 15 B) 13 C) 11 D) 10 E) 9

19. $f(x)$ doğrusal bir fonksiyon ve $(f \circ f)(x) = 16x+10$ olduğuna göre, $f(3)$ aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 3 B) 6 C) 9 D) 12 E) 14

20. $f(x) = \frac{3x+1}{2}$ ve $(g \circ f)(x) = 3x+6$ olduğuna göre, g(4) değeri kaçtır?

- A) 10 B) 11 C) 12 D) 13 E) 14

DOĞRU

YANLIS

BOS

ÖĞRETMENİN KAŞESİ

TEST 10**BAĞINTI - FONKSİYON (KARMA)**

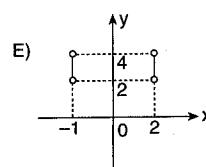
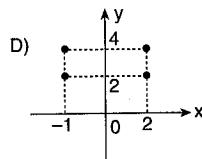
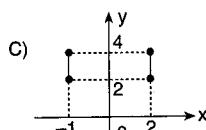
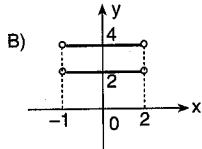
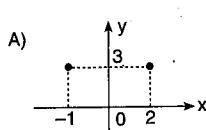
1. $A = \{a : 1 \leq a^3 < 125 \text{ ve } a \in \mathbb{N}\}$
kümesinde tanımlı kaç tane bağıntı oluşturulabilir?
A) 2^8 B) 2^{10} C) 2^{12} D) 2^{14} E) 2^{16}

2. $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ kümesinde tanımlı yansıyan bir bağıntı ters simetrik olmadığına göre, en az kaç elemanlı olabilir?
A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

3. $\beta = \{(x, y) : x^2 + y = y^2 + x, (x, y) \in \mathbb{R}^2\}$
bağıntısı bir denklik bağıntısıdır. Buna göre 2 nin denklik sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?
A) $\{-1, 0\}$ B) $\{0, 2\}$ C) $\{-1, 0, 2\}$
D) $\{-1, 2\}$ E) $\{2\}$

4. Eleman sayısı 6 olan bir kümede kaç tane simetrik bağıntı yazılabilir?
A) 2^{15} B) 2^{21} C) 2^{30} D) 2^{36} E) 2^{42}

5. $A = \{x : x^2 - x - 2 = 0, x \in \mathbb{R}\}$
 $B = \{x : |x-3| < 1, x \in \mathbb{R}\}$
kümeleri veriliyor. Buna göre, $A \times B$ nin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

6. Aşağıda verilen ifadelerden kaç tanesi birebir fonksiyondur?

I. $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{x^2 + 3}{2}$

II. $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3|x| + x + 1$

III. $f : (3, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 - 6x + 9$

IV. $f : (-1, 3) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{x^2 + 3}{x}$

V. $f : \mathbb{N}^+ \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{2x + 1}{x}$

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

7. $f(x) = x - 4, g(x) = \begin{cases} 2x^2 & x \geq 5 \\ 2 - x & x < 5 \end{cases}$

fonksiyonları için $(fog)(1) + (gof)(1)$ toplamı kaçtır?

- A) 2 B) 17 C) 23 D) 39 E) 55

8. $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ tanımlı $f(x)$ fonksiyonu için,
 $f(x) = f(x+1) + 2x$ eşitliği veriliyor.

$f(1) = 10$ olduğuna göre, $f(10)$ değeri kaçtır?

- A) -70 B) -76 C) -80 D) -84 E) -88

9. f, g ve h fonksiyonları,
 $f(x) = \sqrt{x} - 1, g(x) = x^2 + 3, h(x) = 2x$

şeklinde tanımlanıyor.

$f(9) = h(a)$ olduğuna göre, $g(2a)$ değeri kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

10. $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ kümesinde f ve g permütasyon fonksiyonları tanımlanıyor.

$f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 4 & 2 & 1 & 5 \end{pmatrix}$ ve $g = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 4 & 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$

olduğuına göre, fog^{-1} fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 5 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix}$ B) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 2 & 4 & 5 & 1 \end{pmatrix}$
C) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 3 & 2 & 5 & 1 \end{pmatrix}$ D) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 1 & 2 & 4 & 3 \end{pmatrix}$
E) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 2 & 1 & 3 & 4 \end{pmatrix}$

11. $f: R \rightarrow R$, $f(x) = 2x - 1$ fonksiyonu için $f(3x)$ in $f(x+1)$ cinsinden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?

A) $2f(x+1)+3$ B) $2f(x+1)-3$ C) $3f(x+1)+2$
D) $3f(x+1)-4$ E) $3f(x+1)+4$

12. $f: R^+ \rightarrow R$, $f(x) = x^2 + 2x - 6$ olduğuna göre, $f^{-1}(9)$ un değeri kaçtır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

13. f ve g fonksiyonları için

$$(fog)(x) = \frac{4x-2}{3-x} \text{ ve } g(x) = \frac{3x-1}{x}$$

olduğuna göre, $f(x)$ aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) $\frac{2x+3}{3x-8}$ B) $\frac{4x-1}{3-x}$ C) $\frac{2-3x}{3x-8}$
D) $\frac{3-2x}{2x-8}$ E) $\frac{2-2x}{3x-8}$

14. $f(x^2-2x) = 2x^2-4x+6$ olduğuna göre, $f(5)$ in değeri kaçtır?

A) 14 B) 16 C) 18 D) 20 E) 22

15. Reel sayılarla tanımlı $f(x) = x-3$ ve $g(x) = x^2 - 3x+4$ fonksiyonları veriliyor. $(fog)(a) = -1$ olduğuna göre, a nin alabileceği değerlerin çarpımı kaçtır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

16. $(f^{-1}og)(x+1) = 2x + 7$ ve $g^{-1}(x) = \frac{x+1}{3}$ olduğuna göre,

$f(3)$ kaçtır?

A) -11 B) -4 C) 1 D) 5 E) 8

17. $(fog)(x) = 4 + 3g(x)$ ve

$(gof)(x) = 5 - 2f(x)$ olduğuna göre,

$(f^{-1}og)(x)$ aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) $\frac{2-x}{3}$ B) $\frac{1-2x}{3}$ C) $\frac{3-x}{2}$
D) $2-3x$ E) $4-x$

18. $f\left(x - \frac{2}{x}\right) = x^2 + \frac{4}{x^2}$ olduğuna göre, $f(4)$ ün değeri kaçtır?

A) 16 B) 17 C) 18 D) 19 E) 20

19. $f(x) = 2x^2-3x+1$ olduğuna göre,

$f(2-x) - f(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

A) -1 B) 0 C) 1 D) $2-2x$ E) $x+8$

20. $(fogoh)(x)=2x+1$ ve $(fog)(x)=3x-4$ olduğuna göre, $h(a) = a$ eşitliğini sağlayan a değeri kaçtır?

A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

☐	☐	DOĞRU	☐	YANLIŞ	☐	BOS	☐	ÖĞRETMENİN KAŞESİ
--------------------------	--------------------------	--------------	--------------------------	---------------	--------------------------	------------	--------------------------	--------------------------

TEST 11

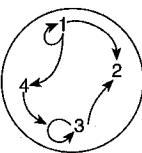
BAĞINTI - FONKSİYON (KARMA)

1. Reel sayılar kümesinde tanımlı $\beta = \{(x,y) : x < y + 1\}$ bağıntısında yansıma, simetri, ters simetri ve geçişme özelliklerinden kaç tanesi vardır?

A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

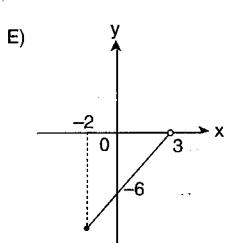
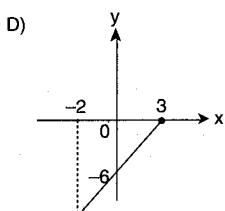
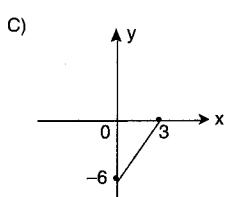
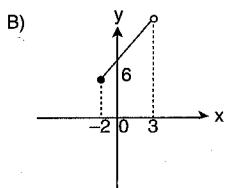
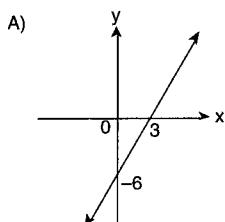
2. Şekilde β bağıntısının Venn şeması verilmiştir. Buna göre, bağıntının geçişme özelliğinin olması için bağıntıya en az kaç eleman eklenmelidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. $A = [-2, 3)$ ve $\beta: A \rightarrow \mathbb{R}$ tanımlı

$\beta = \{(x,y) : 2x - y = 6\}$ bağıntısının grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

4. $A = \{1, 2, 3\}$ kümesinde tanımlı aşağıdaki verilen bağıntılardan hangisi sıralama bağıntısıdır?

A) $\{(1,1), (2,2), (3,3)\}$
 B) $\{(1,1), (2,2), (1,2), (2,3)\}$
 C) $\{(1,1), (2,2), (3,3), (1,3), (3,2)\}$
 D) $\{(1,1), (2,2), (3,3), (1,2), (2,1)\}$
 E) $\{(1,1), (2,2), (3,3), (1,3), (2,1)\}$

5. $A = \{0, 1, 2, \dots, 12\}$ kümesinde tanımlı

$\beta = \{(x,y) : 4|(x-y)\}$ denklik bağıntısı veriliyor. Buna göre, 3'ün denklik sınıfında bulunan elemanların toplamı kaçtır?

A) 11 B) 15 C) 18 D) 21 E) 24

6. $A = \{a, b, c, d\}$ kümesi veriliyor.

A dan A ya tersi fonksiyon olmayan kaç tane fonksiyon tanımlanabilir?

A) 120 B) 148 C) 180 D) 192 E) 232

7. $f: A \rightarrow B$, $g: B \rightarrow C$ olmak üzere $f(x) = x - 5$,

$g(x) = 2x - 1$ fonksiyonları veriliyor. $C = \{1, 3, 7\}$ olduğuna göre, A kümesinin elemanları toplamı kaçtır?

A) 25 B) 22 C) 20 D) 18 E) 16

8. $f(x) = x^3 + 6x^2 + 12x + 10$ olduğuna göre, $f(\sqrt[3]{5}-2)$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) 2 B) 3 C) 5 D) 6 E) 7

9. $f: R - \{-1\} \rightarrow R - \{2\}$ olmak üzere,

$f(x) = \frac{ax-5}{x+2}$ fonksiyonu veriliyor.

Buna göre, $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\frac{x-5}{x-2}$ B) $\frac{x+5}{x-2}$ C) $\frac{x+5}{2-x}$

D) $\frac{2x-1}{5-x}$ E) $\frac{2x-5}{x+1}$

10. $f\left(\frac{2x-1}{x+3}\right) = \frac{x+5}{x-1}$ olduğuna göre, $f(x)$ aşağıdakilerden

hangisidir?

A) $\frac{8x-9}{2x+3}$ B) $\frac{-2x+11}{2x+3}$ C) $\frac{-2x+11}{4x-1}$

D) $\frac{2x+11}{4x+1}$ E) $\frac{8x+11}{4x+3}$

11. $f(2x^3 - x) = -6x^3 + 3x + 1$ olduğuna göre, $f^{-1}(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x-1$ B) $x-3$ C) $\frac{1-x}{3}$ D) $\frac{x+1}{3}$ E) $3x-1$

12. $\frac{x \cdot f(x)+1}{2x-5} = 3f(x)+4$

olduğuna göre, $f^{-1}(2)$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) 2 B) $\frac{17}{6}$ C) 3 D) $\frac{7}{2}$ E) 5

13. $f: (-\infty, 2] \rightarrow [1, \infty)$

$f(x) = x^2 - 4x + 5$ olduğuna göre, $f^{-1}(2)$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) -3 B) -1 C) 0 D) 1 E) 3

14.
$$f(x) = \begin{cases} \frac{2x-6}{x+1}, & x \geq 3 \\ x-4, & x < 3 \end{cases}$$

fonksiyonu veriliyor. Buna göre, f nin birebir olduğu aralıkta $f^{-1}(0)$ değeri kaçtır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

15.
$$f(x) = \begin{cases} 2x^2 - 8, & x > 1 \\ x+5, & -2 < x \leq 1 \\ -x-1, & x \leq -2 \end{cases}$$

fonksiyonu veriliyor. Buna göre, $(f \circ f \circ f)(-3)$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

16. $(f \circ g)(x) = \frac{2x-5}{x+1}$ ve $f(x) = 2x-4$

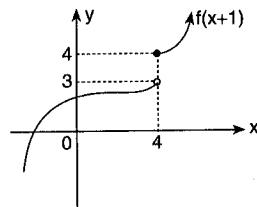
olduğuna göre, $g(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\frac{6x-1}{2x+2}$ B) $\frac{6x-1}{x+1}$ C) $\frac{3x-2}{x+1}$
 D) $\frac{3x-2}{2x-2}$ E) $\frac{2x-1}{3x+1}$

17. $f: R \rightarrow R$, $(f \circ f)(x) = 16x + 6$ olduğuna göre, $f(5)$ in değeri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) -22 B) -20 C) 4 D) $\frac{19}{5}$ E) 10

18.

Şekilde $f(x+1)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.

$g(x) = \frac{x+1}{2x-3}$ olduğuna göre, $(f^{-1} \circ g)^{-1}(5)$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) -1 B) $\frac{3}{2}$ C) $\frac{13}{7}$ D) 2 E) 3

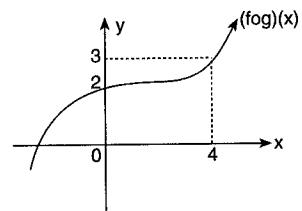
19. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesinde tanımlı,

$$(f \circ g) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \text{ ve } f^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 4 & 3 & 2 \end{pmatrix}$$

fonksiyonları veriliyor. Buna göre; g^{-1} fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

A) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 4 & 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$ B) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 4 & 3 \end{pmatrix}$ C) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 4 & 1 & 3 \end{pmatrix}$
 D) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix}$ E) $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 3 & 4 & 1 & 2 \end{pmatrix}$

20. Şekilde $(f \circ g)(x)$ fonksiyonunun grafiği verilmiştir.
 $f(2x-5) = 4x+2$ olduğuna göre, $g(0)$ ifadesinin değeri kaçtır?

A) 4 B) 3 C) 1 D) -1 E) -5

DOĞRU

YANLIŞ

BOŞ

ÖĞRETMENİN KAŞESİ

TEST 12**BAĞINTI - FONKSIYON (KARMA)**

1. $A = \{-2, 0, 2\}$ ve $B = \{2, 3, 4\}$

kümeleri veriliyor. $A \times B$ kümelerinin elemanlarının hepsini kapsayan en küçük dairenin çapı kaç birimdir?

- A) 2 B) $\sqrt{5}$ C) $2\sqrt{2}$ D) 4 E) $2\sqrt{5}$

2. $A = \{1, 2, 3, 4\}$ kümesi veriliyor.

$A \times A \times A$ kümelerinin birinci bileşeni ile üçüncü bileşeni aynı olan kaç elemanı vardır?

- A) 4 B) 6 C) 8 D) 12 E) 16

3. $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ kümelerinde tanımlı β bağıntısı,

$\beta = \{(1, 2), (2, 3), (1, 5), (4, 4), (2, 5), (5, 5)\}$ tir.

Bu bağıntiya göre, 2 nin denklik sınıfı kümeli aşağıdaki kilerden hangisidir?

- A) {1} B) {1, 3, 5} C) {4, 5}
D) {3, 5} E) {1, 3}

4. $A = \{a, b, c, d\}$ kümelerinde tanımlı 7 elemanlı kaç tane yansıyan bağıntı tanımlanabilir?

- A) 66 B) 94 C) 120 D) 182 E) 220

5. $A = \{x: -3 < x \leq 4, x \in \mathbb{N}\}$

$B = \{x: |x + 2| \leq 3, x \in \mathbb{Z}\}$ kümeleri veriliyor. $A \times B$ nin elemanlarını içine alan en küçük dikdörtgenin alanı kaç birimkaredir?

- A) 16 B) 20 C) 24 D) 28 E) 36

6. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ olmak üzere,

$f(x)$ fonksiyonunun grafiği orjine göre simetiktir.

$3f(x) - x^5 = x - 2f(-x)$ olduğuna göre, $f(-2)$ kaçtır?

- A) -32 B) -33 C) -34 D) -35 E) -36

7. $(fog)^{-1}(x) = \frac{-2x + 15}{3}$ ve $f(x) = 2x + 1$ olduğuna göre,

$(g^{-1}of)(6)$ kaçtır?

- A) 8 B) 5 C) -1 D) -6 E) -13

8. $f(x) = 3^{2x+1}$ olduğuna göre, $f(2x+1)$ in $f(x)$ cinsinden ifade si aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) $\sqrt[4]{f^3(x)}$ B) $\sqrt[3]{f^4(x)}$ C) $\frac{2f^3(x)}{3}$
D) $3f^2(x)$ E) $3f^3(x)$

9. $f(x) = \begin{cases} x^2 + 2, & x < -3 \\ -x - 2, & x \geq -3 \end{cases}$

olduğuna göre, $f^{-1}(18)$ kaçtır?

- A) -20 B) -4 C) 3 D) 4 E) 7

10. $f(3x) = g\left(\frac{x}{4}\right)$ ve $(fog)(x) = \frac{2x^2 + x + 6}{3}$ olduğuna göre,

$(fov)(12)$ kaçtır?

- A) 1 B) 3 C) 11 D) 17 E) 33

11. $f(x) = 3x - 1$ ve $(fog)^{-1}(x) = 2x$ olduğuna göre,
 $g(x)$ aşağıdakilerden hangisidir?
- A) $\frac{-x+3}{2}$ B) $\frac{x-3}{6}$ C) $\frac{2x+1}{6}$
D) $\frac{x+2}{6}$ E) $\frac{x+6}{2}$

12. Reel sayılar kümesinde tanımlı,
 $f(x) = \frac{5f(x+4) + 3}{5}$ fonksiyonu veriliyor.
 $f(2) = 4$ olduğuna göre, $f(14)$ kaçtır?
- A) $\frac{11}{5}$ B) $\frac{12}{5}$ C) $\frac{13}{5}$ D) $\frac{14}{5}$ E) 3

13. $f(3x + 2) = 5x + 1$ olduğuna göre,
 $f^{-1}\left(\frac{a+1}{3}\right) = 17$ eşitliğini sağlayan a kaçtır?
- A) 63 B) 65 C) 71 D) 73 E) 77

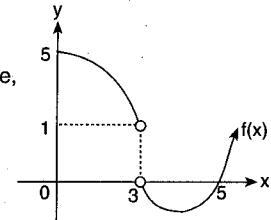
14. $f(x)$ birebir ve örten bir fonksiyondur.
- $f(x) = \frac{(a-1)x + \frac{1}{10}}{3x + (8-2a)}$ ve $(f \circ f)(x) = x$ olduğuna göre,
 a kaçtır?
- A) 2 B) 3 C) 5 D) 6 E) 7

15. $f(x) = 2^{2x+1}$ olduğuna göre, $f(4x)$ in $f(x)$ cinsinden eşiti aşağıdakilerden hangisidir?
- A) 4.f(x) B) 16.f(x) C) 4.f²(x)
D) $\frac{f^4(x)}{8}$ E) $\frac{f^2(x)}{4}$

16. $f(x) = 2x - 1$, $g(5x-2) = 3x^2+k$ ve $(fog)(3) = 17$ olduğuna göre, k değeri kaçtır?

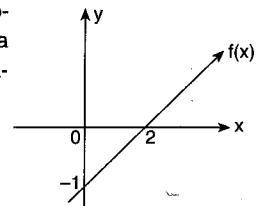
A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

17. $f(x)$ fonksiyonunun grafiği
şekilde verilmiştir.
 $(f \circ f)(2x+1) = 5$ olduğuna göre,
 x kaçtır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

18. Şekilde $f(x)$ doğrusal fonksiyonunun grafiği verilmiştir. Buna göre, $f(2x-4)$ fonksiyonu aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x-3$ B) $x-2$ C) $\frac{2x-4}{3}$
D) $\frac{2x-3}{2}$ E) $\frac{2x-5}{2}$

19. $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ kümesinde tanımlı,

$$f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & 2 & 5 \end{pmatrix} \quad \text{ve} \quad g = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 1 & 2 & 3 & 5 \end{pmatrix}$$

fonksiyonları veriliyor. Buna göre, $(fog)^{-1}(1) + f^{-1}(4)$ toplamı kaçtır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

20. $f(2x) + f(4x-1) = x^2 - 4x$ olduğuna göre, $f(1)$ değeri kaçtır?

A) 4 B) 3 C) -1 D) $-\frac{7}{8}$ E) $-\frac{11}{3}$

DOĞRU

YANLIŞ

BOŞ

ÖĞRETMENİN KAŞESİ

MATEMATİK ÇKS - BAĞINTI, FONKSİYON - ÖDEV TESTLERİ YANIT ANAHTARI

Test - 1 1.C 2.C 3.C 4.E 5.E 6.E 7.A 8.C 9.C 10.C 11.B 12.E 13.C 14.B 15.C 16.C 17.C 18.A 19.E 20.D

Test - 2 1.D 2.D 3.E 4.D 5.C 6.B 7.A 8.A 9.A 10.D 11.B 12.D 13.D 14.E 15.D 16.D 17.D 18.D 19.C 20.A

Test - 3 1.E 2.C 3.A 4.B 5.C 6.B 7.A 8.E 9.D 10.B 11.B 12.A 13.C 14.D 15.A 16.A 17.D 18.A 19.D 20.B

Test - 4 1.C 2.D 3.D 4.E 5.A 6.A 7.C 8.A 9.B 10.B 11.C 12.B 13.D 14.E 15.A 16.C 17.C 18.A 19.A 20.A

Test - 5 1.B 2.E 3.D 4.D 5.B 6.E 7.C 8.D 9.C 10.C 11.A 12.B 13.B 14.B 15.C 16.B 17.A 18.C 19.E 20.B

Test - 6 1.A 2.B 3.C 4.A 5.C 6.A 7.B 8.D 9.C 10.C 11.E 12.E 13.C 14.A 15.C 16.C 17.E 18.B 19.E 20.E

Test - 7 1.C 2.D 3.B 4.E 5.A 6.C 7.E 8.C 9.C 10.A 11.B 12.C 13.E 14.A 15.D 16.A

Test - 8 1.E 2.D 3.C 4.E 5.E 6.E 7.A 8.D 9.C 10.B 11.C 12.C 13.E 14.E 15.C 16.A

Test - 9 1.D 2.C 3.B 4.E 5.D 6.D 7.E 8.B 9.E 10.A 11.B 12.C 13.C 14.B 15.A 16.C 17.C 18.B 19.E 20.D

Test - 10 1.E 2.C 3.D 4.A 5.E 6.B 7.A 8.C 9.D 10.D 11.D 12.C 13.E 14.B 15.A 16.B 17.B 18.E 19.D 20.A

Test - 11 1.B 2.B 3.E 4.E 5.D 6.E 7.B 8.E 9.C 10.C 11.C 12.B 13.D 14.A 15.E 16.A 17.A 18.C 19.D 20.E

Test - 12 1.E 2.E 3.D 4.E 5.C 6.C 7.E 8.D 9.B 10.B 11.D 12.A 13.E 14.E 15.D 16.B 17.B 18.A 19.C 20.D